

VÍCETÉMATICKÉ INFORMACE

Ročník 2012

Souhrnná data – Regiony, města, obce

Ústí nad Labem, srpen 2012

Kód publikace a-421364-12

Č. j.: 84/2012 - 7601

Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Ústeckého kraje v roce 2011

Zpracoval:

Vedoucí oddělení:

Informační služby:

Kontaktní zaměstnanec:

Krajská správa ČSÚ v Ústí nad Labem, oddělení informačních služeb

Ing. Monika Raušerová

tel.: +420 472 706 121, e-mail: infoservisul@czso.cz

Ing. Růžena Funková, e-mail: ruzena.funkova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na Internetu: **www.czso.cz**

Údaje o Ústeckém kraji naleznete také na Internetu: **www.ustinadlabem.czso.cz**

ISBN 978-80-250-2215-3

© Český statistický úřad, Ústí nad Labem, 2012

Úvod

Předkládaný materiál je analytickým obrazem vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Ústeckého kraje v roce 2011 s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2006). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné. V textu jsme se snažili postihnout dopady ekonomické recese v našem kraji a posoudit vývoj ve srovnání s ostatními kraji České republiky.

Vzhledem k systému postupného zpracování dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2011. Proto můžeme v některých oblastech zpracovat hodnocení zatím pouze do roku 2010.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetu na adrese www.ustinadlabem.czso.cz v tabulce Nejnovější údaje o kraji a Aktualitách. Komplexní pohled na vývoj v kraji poskytuje Statistická ročenka Ústeckého kraje pravidelně vydávaná v průběhu měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o krátkodobém vývoji regionu nabízí Statistický bulletin Ústeckého kraje, který vychází 95. den po skončení příslušného čtvrtletí.

Obdobné materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky, jednotně bylo připraveno mezikrajské srovnání, které zachycuje postavení Ústeckého kraje v rámci České republiky a vývoj v roce 2011. Také tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Tabulková příloha obsahuje ukazatele demografického, sociálního a ekonomického vývoje a údaje životního prostředí podle krajů za rok 2011, za kraj v časové řadě let 2006 až 2011 (případně 2010) a podle okresů Ústeckého kraje.

Reprodukce výňatků z tohoto materiálu lze pořizovat, pokud je uveden jejich zdroj, s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Ústeckého kraje v roce 2011“ a původu statistických dat v něm otištěných.

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.
Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.
Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.
Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.
Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.
Zkratka „p.b.“ vyjadřuje údaj v procentních bodech.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 31. 7. 2012. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

OBSAH

Úvod.....	3
Souhrn hlavních poznatků	6
1. Demografický vývoj.....	8
2. Sociální vývoj.....	15
3. Ekonomický vývoj	28
4. Životní prostředí.....	43
5. Mezikrajské srovnání	51
Tabulková příloha.....	59
1. Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů	
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - demografický vývoj.....	60
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - sociální vývoj.....	61
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - ekonomický vývoj.....	62
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – vývoj životního prostředí	63
2. Vybrané ukazatele za Ústecký kraj	
Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj - demografický vývoj.....	64
Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj - sociální vývoj	65
Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj - ekonomický vývoj	68
Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – vývoj životního prostředí	70
3. Vybrané ukazatele podle okresů Ústeckého kraje	
3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Ústeckého kraje	71

Souhrn hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Počet obyvatel Ústeckého kraje činil ke konci roku 2011 celkem **828 026 osob**. Přirozený úbytek byl umocněn záporným migračním saldem, ve skladbě migrace navíc pokračuje nadále pokles zatím ještě stále kladného salda zahraniční migrace.
- Porodnost v Ústeckém kraji i přes klesající tendenci stále zůstává na relativně vysoké úrovni (převážně v důsledku vlivu věkové struktury populace). V roce 2011 se rovnala průměru za ČR. I přes meziroční stagnaci hodnota úmrtnosti převýšila hodnotu porodnosti. Kromě toho:
 - počet narozených mimo manželství stále přibývá - již více než 56 %
 - příznivý vývoj kojenecké i novorozenecké úmrtnosti
 - rovnoměrnější rozložení mateřství mezi 20. až 35. rok věku ženy
- i přes pokles úhrnné plodnosti v návaznosti na pokles počtu narozených dětí byla zaznamenána 2. nejvyšší hodnota úhrnné plodnosti mezi kraji
- Pozvolný pokles hodnot potratovosti, přesto stále nejhorší krajský údaj.
- Naděje dožití se zvyšuje rychleji u mužů, stále je však nižší než u žen.
- Nejčastější příčiny úmrtí v kraji beze změny – zůstávají jimi selhání oběhové soustavy a novotvary.
- Sňatečnost klesla poprvé pod úroveň hodnoty ČR, rozvodový index však i přes pokles počtu rozvodů zůstává vysoký.
- Pro kraj zůstává typická příznivější věková skladba obyvatelstva, nízký průměrný věk v kraji i příznivé relace základních věkových skupin.

Sociální vývoj

- V kategorii pracovní síly (dle VŠPS) vzrostl počet zaměstnaných při současném poklesu nezaměstnaných. Již druhým rokem se však snížil počet obyvatel starších 15 let, tedy potenciální zdroj pracovní síly.
- U počtu ekonomicky neaktivních se zvýšil podíl důchodců při meziroční stagnaci podílu studentů.
- Nárůst podílu zaměstnanosti v průmyslu a stavebnictví a především pak v zemědělství byl provázen poklesem podílu zaměstnanosti ve službách.
- Míra zaměstnanosti v kraji je i přes meziroční nárůst hodnoty stále pod celorepublikovou úroveň.
- Mírný růst celkové míry ekonomické aktivity díky nárůstu ekonomické aktivity žen.
- Údaje o situaci na trhu práce většinou potvrzují obrát příznivým směrem:
 - obecná míra nezaměstnanosti meziročně klesla na úroveň roku 2007
 - meziroční úbytek počtu evidovaných uchazečů o práci (MPSV)
 - pokles míry registrované nezaměstnanosti, kraj však stále nejhorší v ČR
 - pokles volných pracovních míst zvýšil počet uchazečů na 1 volné místo
- Zaměstnaní cizinci pracují nejčastěji na živnostenská oprávnění.
- Rozdíl mezi průměrným výdělkem mužů a žen vyšší než na úrovni ČR.
- Výrazně rychlejší tempo růstu počtu příjemců předčasných důchodů.
- Vysoké počty dětí v předškolních zařízeních z minulých let se již pomalu posunují do základních škol.
- Trvale vysoká kriminalita, objasněnost meziročně stagnuje.
- Pokles dopravní nehodovosti provázený nižším počtem usmrcených.

Ekonomický vývoj

- HDP v Ústeckém kraji měl po celou dobu (na rozdíl od ostatních krajů) mírně rostoucí tendenci, i když v posledních třech letech se meziroční růst zmínil a v roce 2010 došlo téměř ke stagnaci. Ve struktuře hrubé přidané hodnoty (HPH) mají rozhodující podíl výrobní odvětví.
- V roce 2010 došlo k nejvyššímu meziročnímu nárůstu tvorby hrubého fixního kapitálu mezi kraji.
- V roce 2009 byla zemědělská produkce na hektar zemědělské půdy v kraji nejnižší za posledních 5 let, v roce 2010 došlo k mírnému nárůstu. Zemědělská produkce v absolutním vyjádření byla však v roce 2010 nejnižší za posledních 5 let, a to v důsledku výpadku živočišné výroby, který nepokryla jako v ostatních krajích vyšší rostlinná produkce. Pokles byl jediný v republice.
- V roce 2011 vzrostly tržby velkých průmyslových podniků nad úroveň roku 2008. Meziroční nárůst zaznamenal rovněž počet pracovníků i výše průměrné mzdy. Rekordní úroveň dosáhla v kraji produktivita práce a byla již druhým rokem nejvyšší mezi kraji.
- V Ústeckém kraji (obdobně jako ve většině krajů) pokračoval pokles základní stavební výroby (ZSV) v podnicích se sídlem v Ústeckém kraji (s 50 a více zaměstnanci). Byl doprovázen snížením počtu pracovníků a rovněž poklesem průměrné mzdy. Produktivita práce ze ZSV byla v kraji i přes mírný meziroční pokles nad republikovou úrovní a byla druhá nejvyšší mezi kraji.
- I v roce 2011 pokračoval v kraji pokles počtu nově zahájených bytů, a to jak u bytových domů, v domech - penzionech a domech pro seniory, tak i u bytů v rodinných domech.
- Ústecký kraj byl v roce 2011 jediným krajem, kde došlo k meziročnímu nárůstu počtu dokončených bytů. I přes tento pozitivní vývoj zůstává relativní ukazatel - počet dokončených bytů na tisíc obyvatel kraje dlouhodobě nejnižší v porovnání s ostatními kraji i s republikovým průměrem.
- V roce 2011 došlo k oživení v cestovní oblasti i v Ústeckém kraji. Meziročně vzrostl jak počet hostů, tak kapacita hromadných ubytovacích zařízení.

Životní prostředí

- Výměra orné půdy má dlouhodobě sestupnou tendenci, a to zejména ve prospěch trvalých travních porostů.
- Pokračuje růst počtu ekologických zemědělců i podíl ekologicky obhospodařované půdy zejména v oblastech s intenzivnějším využíváním zemědělsky méně vhodných ploch (např. v podhorských oblastech).
- Dlouhodobě klesá specifické množství vody fakturované domácnostem.
- Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci v kraji se v roce 2011 zvýšil stejně jako podíl napojených obydlí na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod.
- Meziročně poklesl podíl čištění odpadních vod.
- Ústecký kraj je největším znečišťovatelem (REZZO 1-4) měrných emisí SO₂ mezi kraji, průměr ČR převyšuje více než 5krát. Z hlediska emisí NO_x překračuje dlouhodobě více než 3,5krát republikový průměr, mezi kraji zaujímá po Hl. m. Praze druhou nejhorší pozici.
- Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele meziročně (2010/2009) poklesla na 307 kg za rok a po dlouhé době se dostala pod průměr ČR.
- Množství odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v kraji meziročně (2010/2009) vzrostlo a kraj si tak vylepšil pozici a posunul se z poslední příčky na desátou.

1. Demografický vývoj

Ve městech žijí čtyři pětiny obyvatelstva kraje.

Ústecký kraj se již 14 let skládá ze **354 obcí**, na celorepublikovém počtu obcí se tak podílí necelými 6 %. Obyvatelstvo, žijící v těchto obcích, však tvořilo ke konci roku 2011 téměř 8 % celkového počtu obyvatel České republiky. Počet obcí se statutem města se proti roku 2006 zvýšil o 5 měst, v posledních čtyřech letech se počet měst v Ústeckém kraji ustálil na čísle 58. **Podíl městského obyvatelstva** se po celé období od roku 2006 pohybuje kolem 80 %. Neuvažujeme-li Prahu (100 %), je tento podíl v Ústeckém kraji stejně jako v kraji Karlovarském trvale nejvyšší mezi ostatními kraji. Je to dáno podobným vývojem obou těchto území zasažených těžbou nerostných surovin a následným rozvojem především těžkého průmyslu, což s sebou především v Podkrušnohoří neslo likvidaci malých sídel (obcí) a výstavbu velkých aglomerací (měst). Hustotou obyvatelstva 155,2 osob na km² převyšuje republikový údaj o 22 osob.

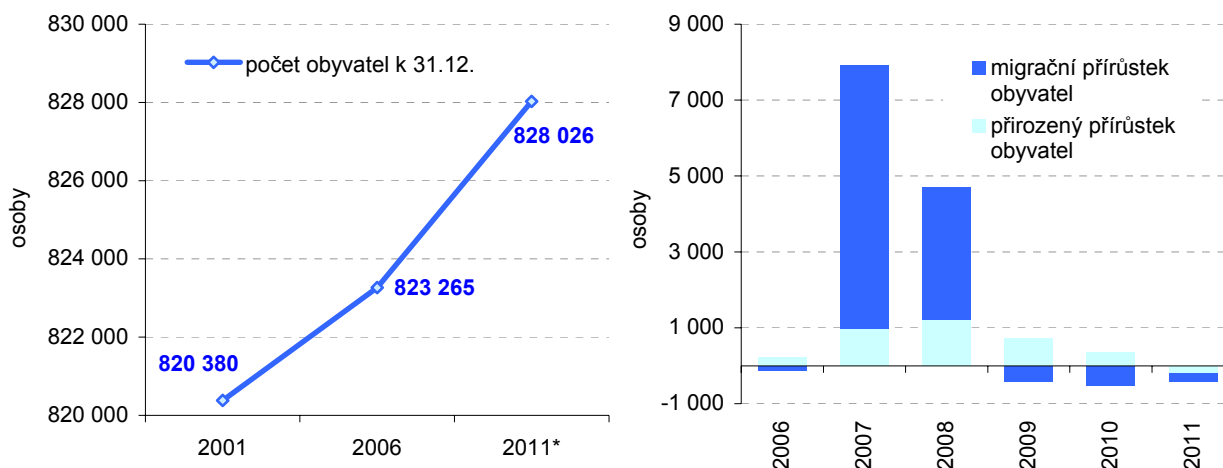
Obyvatelstvo kraje Pokles celkového počtu obyvatel kraje v roce 2011 ...

Počet obyvatel v roce 2011 navazuje na údaje ze sčítání lidu k 26.3.2011. Ke konci roku 2011 žilo na území Ústeckého kraje **826 026 osob**, proti konci roku 2010 se počet obyvatel snížil zhruba o 8 tisíc osob. Ve srovnání s rokem 2006 však vzrostl počet obyvatel Ústeckého kraje o necelých 5 tisíc osob, především díky vysoké zahraniční migraci v letech 2007¹ a 2008. Již v roce 2009 vliv stěhování ze zahraničí radikálně klesl a celková bilance obyvatelstva se tak již v letech 2010 a 2011 dostala do záporných hodnot. Většina (téměř 51 %) celkového počtu obyvatel kraje ke konci roku 2011 připadala na ženy.

...je výsledkem jak přirozeného úbytku,...

Zatímco **celkový úbytek** obyvatel byl v roce 2010 zmírněn ještě kladným přirozeným přírůstkem, **v roce 2011** byl již naopak výsledkem přirozené měny **přirozený úbytek obyvatel**. Ve vývoji ukazatele přirozené měny je patrné (viz následující graf) postupné snižování jeho kladných hodnot, tak jak odeznívá zvýšená porodnost (odrodily silné ročníky žen narozené v 70. letech) a potvrzuje se tak, že zvýšená porodnost měla svůj vrchol již v roce 2008.

Graf 1.1 Počet obyvatel, přirozený a migrační přírůstek v Ústeckém kraji

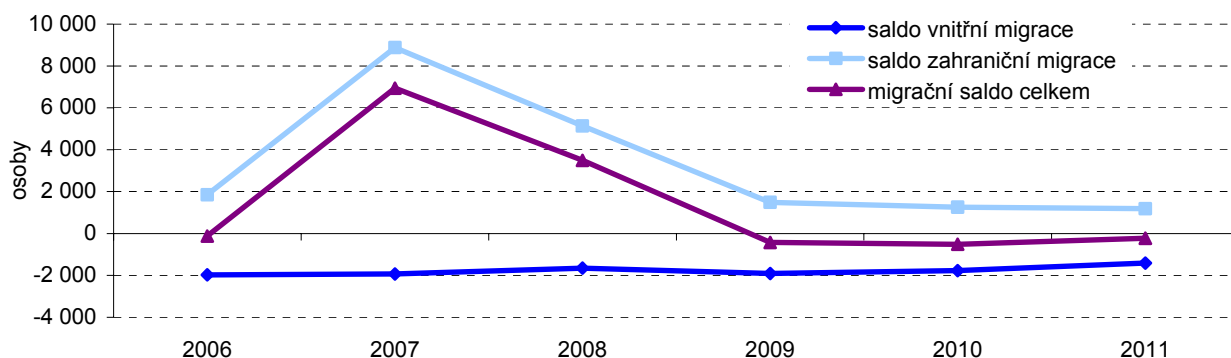
* v roce 2011 promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

....tak i záporného migračního salda.

V roce 2011 byly ve srovnání s rokem 2010 vykázány jak nižší počty přistěhovaných (- 13,1 %), tak především vystěhovaných (- 15,8 %). Výsledkem převahy vystěhovaných nad přistěhovanými bylo opět **záporné saldo migrace**, i když meziročně nižší. Ve skladbě migrace pokračuje nadále pokles zatím kladného **salda zahraniční migrace** (meziročně - 5,8 %).

¹ Do údajů o celkové migraci za rok 2007 byly promítnuty zpřesněné údaje o migraci cizinců

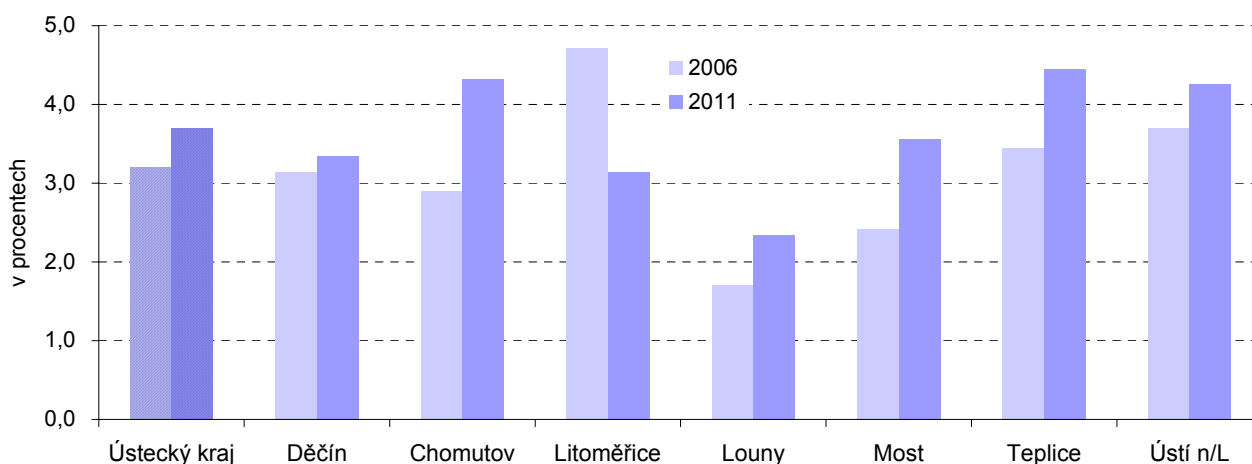
Graf 1.2 Stěhování v Ústeckém kraji

Podíl cizinců pod celorepublikovou hodnotou.

Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatelstva zůstal v Ústeckém kraji v roce 2011 na úrovni roku předchozího (3,7 %). Proti celorepublikovému podílu byl sice již o 0,4 p.b. nižší, avšak Ústecký kraj stále patří mezi kraje s vyšším podílem cizinců. Podle **státního občanství** byli v roce 2011 v kraji nejčastěji zastoupeni cizinci se státním občanstvím Vietnamu (26,9 %) a Ukrajiny (19,1 %), dále zde bylo hlášeno téměř 14 % Němců a 12 % Slováků a příslušníci dalších cizích států již nedosahovali většinou ani 5 % podílu. Podle pohlaví byl v Ústeckém kraji nižší podíl žen (38,5 %) než tomu bylo na celorepublikové úrovni (42,7 %).

Graf 1.3 Podíl cizinců (bez azylantů) na celkovém počtu obyvatel v Ústeckém kraji a jeho okresech (v %)

Demografické události

Klesající tendence porodnosti...

Počet **8 645 dětí** narozených v roce 2011 v Ústeckém kraji představuje porodnost ve výši 10,4 ‰ a potvrzuje klesající tendenci porodnosti v posledních čtyřech letech. Právě hodnota roku 2008 (12,0 ‰) zůstane asi na mnoho let nejvyšší porodností v kraji, neboť již odrodily silné ročníky žen, narozených v průběhu sedmdesátých let, tedy ve věku nejvyšší plodnosti. Více jak 45 % živě narozených v roce 2011 bylo v pořadí prvním dítětem matky, zatímco podíl prvních dětí se meziročně nezměnil, nárůst podílu druhých dětí se opětovně zvýšil především na úkor podílu dětí narozených ženě jako 3. v pořadí.

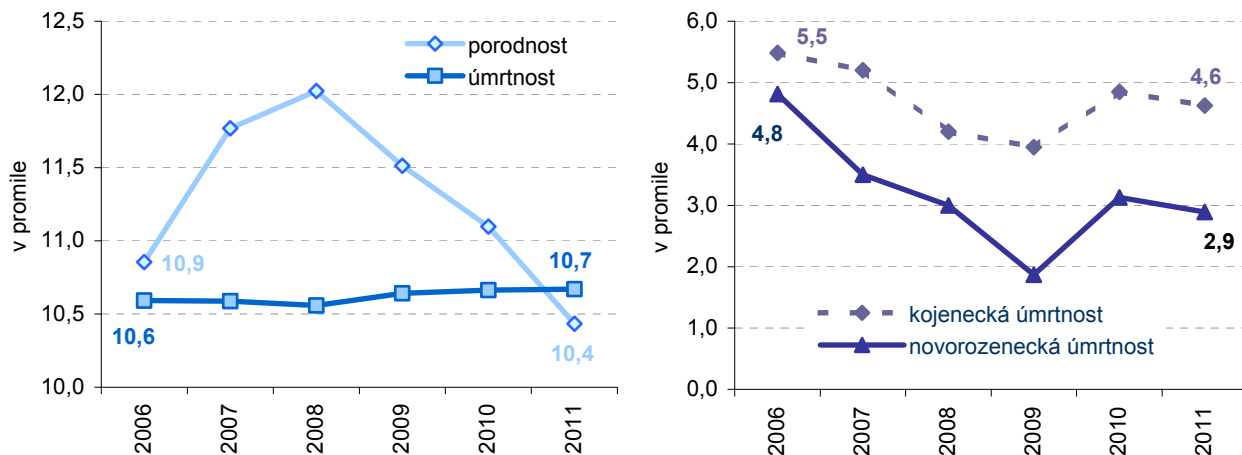
...provázená stagnující úmrtností.

Úmrtnost, vyjádřená obecnou mírou úmrtnosti, tedy počtem zemřelých na 1 000 obyvatel, zůstala v roce 2011 v Ústeckém kraji na úrovni roku předchozího (10,7 ‰). V roce 2011 **zemřelo** v Ústeckém kraji **8 841 obyvatel**, výrazný rozdíl lze vysledovat podle věku u obou pohlaví. Zatímco v produktivním věku zemřelo 37,6 % všech zemřelých mužů, u žen v produktivním věku tento podíl (17,3 %) nedosahuje ani poloviny hodnoty podílu mužů.

**Příznivý vývoj
novorozenecké
i kojenecké
úmrtnosti.**

Příznivým směrem se v roce 2011 v Ústeckém kraji otočil vývoj úmrtnosti v nízkém věku. Meziročně poklesla jak novorozenecká úmrtnost (z 3,1 ‰ na 2,9 ‰), tak i kojenecká úmrtnost (z 4,9 ‰ na 4,6 ‰). Obě tyto míry úmrtnosti v kraji se tak opět trochu přiblížily hodnotám celorepublikového průměru (novorozenecká úmrtnost 1,7 ‰, kojenecká úmrtnost 2,7 ‰).

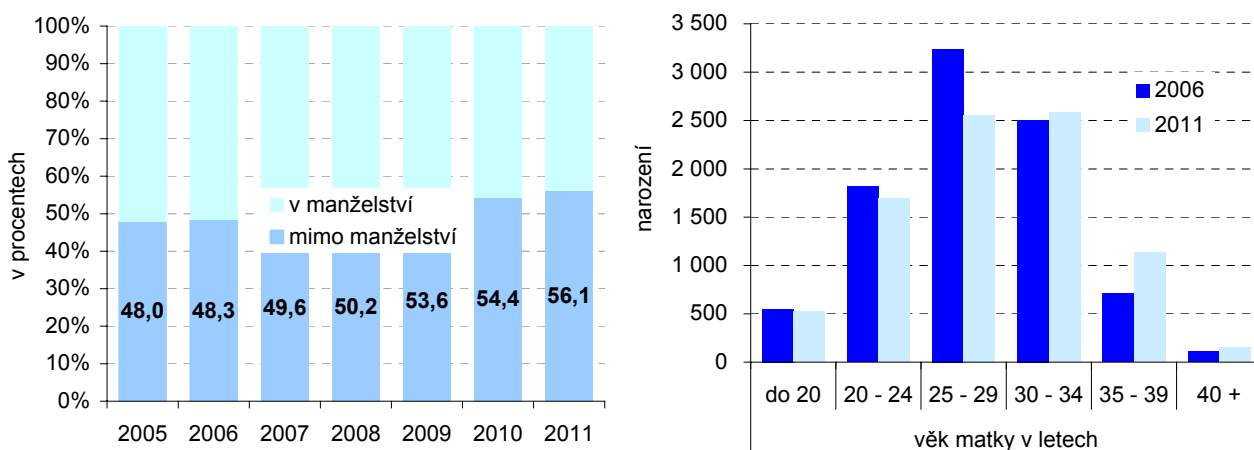
Graf 1.4 Porodnost a úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost v Ústeckém kraji (v ‰)

**Trvalý růst počtu
dětí narozených
mimo manželství,...**

I přes meziroční pokles celkového počtu narozených dětí pokračoval v roce 2011 v Ústeckém kraji nárůst počtu dětí narozených mimo manželství, tedy neprovdaným ženám. Snižující se podíl dětí narozených v manželství lze na území kraje pozorovat již více než dvacet let. V roce 2008 podíl dětí narozených mimo manželství překročil polovinu všech porodů a stále meziročně roste, hodnota roku 2011 (56,1 %) to jen potvrzuje. V porovnání s republikovým údajem jsou podíly dětí narozených mimo manželství v Ústeckém kraji výrazně vyšší (+ 14,3 p.b.) a spolu s Karlovarským krajem (58,3 %) se jedná o nejvyšší podíly mezi kraji.

Graf 1.5 Podíl narozených mimo manželství (v %) a narození dle věku matky v Ústeckém kraji

**...rostoucí počty
narozených dětí
v pozdějším věku
ženy.**

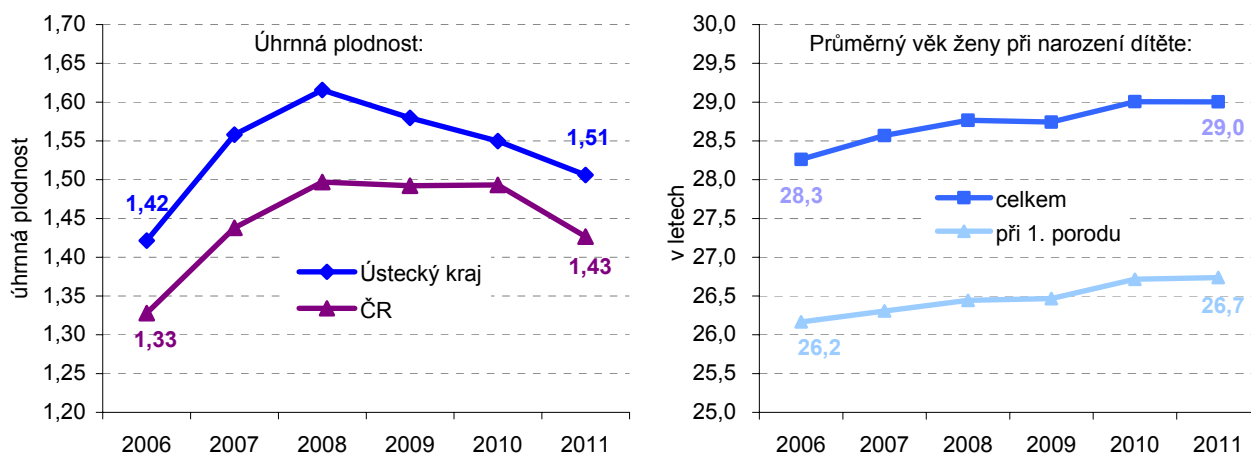
Přibližně pouze čtvrtina žen porodila v roce 2011 ve věku do 25 let, v posledních letech se postupně posunul převažující **věk ženy při porodu** až k hranici 30 let (viz graf 1.5 výše). Od roku 2009 nejvyšší podíl narozených dětí připadá právě na ženy ve věku 30-34 let. Odklad mateřství na pozdější dobu a tím i rostoucí průměrný věk rodiček v souvislosti se společenskými změnami, odstartovanými již ke konci minulého století (nové možnosti studia, cestování, budování kariéry) mohou v posledních letech doplňovat i ekonomické obavy ze zajištění rodiny. Při podrobnějším porovnání věku matky při porodu dle věkových skupin za roky

2006 a 2011 se i v Ústeckém kraji potvrzuje skutečnost posunutí mateřství nejen z nejmladších věkových skupin, ale také z věkové skupiny 20-24 let do následujících pětiletých věkových kategorií. Rození dětí se tak oproti dřívějšímu rovnoměrněji rozložilo mezi 20. až 35. rok věku ženy.

Úhrnná plodnost nadále klesá.

Postupné snižování počtu narozených dětí od roku 2008 se v Ústeckém kraji odrazilo i v poklesu **úhrnné plodnosti**², což je průměrný počet živě narozených dětí připadajících na jednu ženu ve věku 15-49 let. Srovnání s republikovou plodností zůstává i nadále pro Ústecký kraj příznivé vzhledem k celkově mladší věkové struktuře obyvatelstva kraje, tedy i žen. Vyšší hodnota úhrnné plodnosti než v Ústeckém kraji byla v roce 2011 vykázána již jen ve Středočeském kraji. Na rozdíl od roku 2010 však ve všech krajích bez rozdílu v roce 2011 úhrnná plodnost meziročně klesla.

Graf 1.6 Úhrnná plodnost, průměrný věk žen při narození dítěte celkem a při narození prvního dítěte v Ústeckém kraji

Přes pozvolný pokles potratovosti stále nejhorší hodnoty.

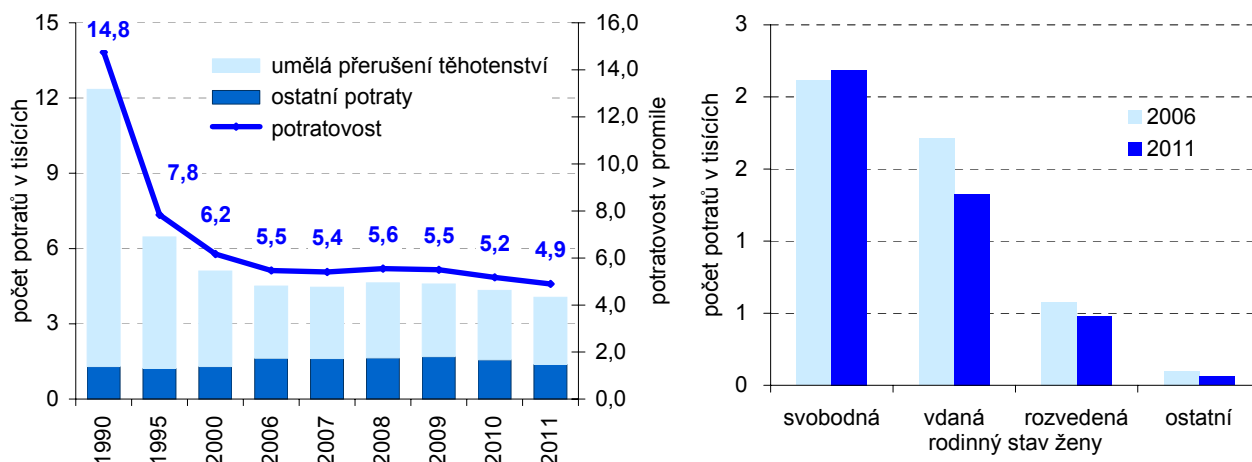
Pozitivní vývoj lze již od roku 2009 zaznamenat v Ústeckém kraji u **potratovosti** (počet potratů na 1 000 obyvatel). Zejména v důsledku rozšíření užívání moderních antikoncepčních prostředků klesaly již od poloviny 90. let minulého století roční počty interrupcí, což je nejnázorněji vidět při dlouhodobějším zpětném pohledu (viz graf 1.7). Stále však zůstává Ústecký kraj v **počtu potratů na 1 000 obyvatel** (4,9 ‰) dlouhodobě na předním místě mezi kraji a i v roce 2011 byla tato hodnota nad úroveň celorepublikového údaje (3,7 ‰). I přes mírné zhoršení, které bylo v roce 2011 zaznamenáno v Ústeckém kraji u ukazatele počtu potratů na 100 narozených (**potratový index** = 46,8 %), se již od roku 2007 jeho hodnota drží pod 50 procenty a v kraji tak nadále připadal jeden potrat na více než dva narozené (před dvaceti lety to bylo ještě více než 100 procent). Celorepublikový průměr však hodnoty potratového indexu v Ústeckém kraji stále překračují nejvíce (+ 11,1 p.b.).

Přibližně dvě třetiny potratů připadaly v Ústeckém kraji v roce 2011 na **umělá přerušování těhotenství**. Počet **ostatních potratů** (vč. samovolných) se meziročně výrazně snížil (- 12 %) a především díky úbytku ostatních potratů se snížily ukazatele celkové potratovosti.

Situaci v rozdělení potratů podle rodinného stavu matky v Ústeckém kraji znázorňuje následující graf (1.7).

² počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15-49 let) neměnné

Graf 1.7 Počet potratů a potratovost (v %), počet potratů dle rodinného stavu ženy v Ústeckém kraji

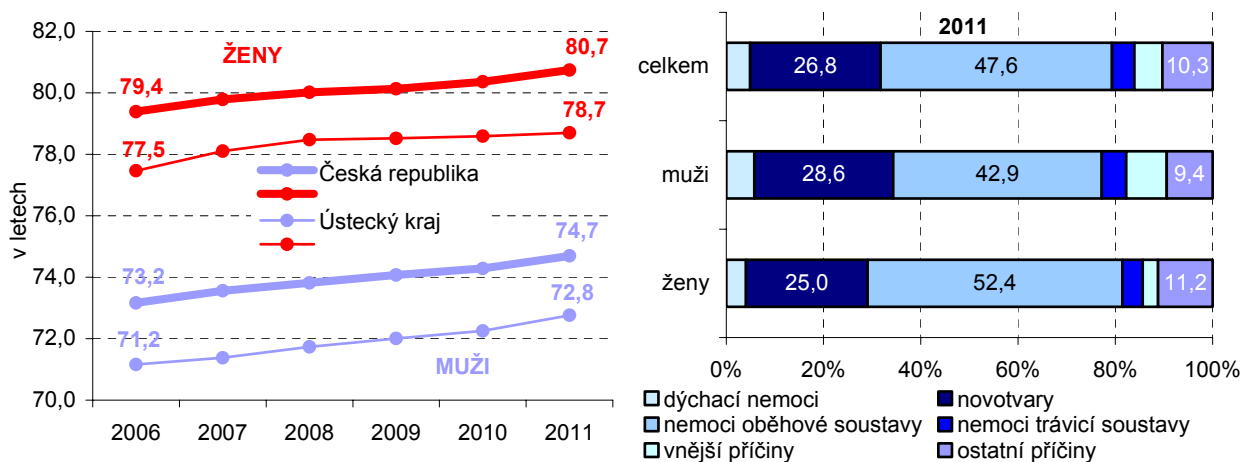

Naděje dožití roztla rychleji u mužů než u žen, nejčastější příčinou úmrtí zůstává selhání oběhové soustavy.

V letech 2006 až 2011 došlo ke zvýšení **naděje dožití** při narození jak u mužů, tak i u žen, u mužů dokonce rychleji než u žen, a to jak na krajské, tak i celorepublikové úrovni (viz graf 1.8). Proti průměru České republiky zaostávala v kraji v roce 2011 u obou pohlaví naděje dožití zhruba o 2 roky a byla opět nejnižší ze všech krajů.

Nejčastější **příčina** (necelá polovina) všech **úmrtí** v roce 2011 v Ústeckém kraji stále připadala na nemoci oběhového systému, kdy na tyto nemoci umírají častěji ženy. Více než třetinu této příčiny úmrtí tvořily v posledních letech ostatní formy ischemické choroby srdeční. Zemřelí na novotvary představovali více než čtvrtinu všech úmrtí, kdy nejčastější příčinou byl zhoubný novotvar průdušek a plic (u mužů téměř třetina všech úmrtí na novotvary). Třetí nejčastější skupinou příčin smrti byly i v roce 2011 vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti, kam patří především poranění, dopravní nehody, otravy a také sebevraždy, jejichž podíl tvořil přibližně 1,5 % příčin všech úmrtí v roce 2011. Na sebevraždách se dlouhodobě podílejí z velké části sebevraždy mužů, v roce 2011 téměř 90 %.

Graf 1.8 Střední délka života novorozence (v letech) a zemřelí podle příčin smrti v Ústeckém kraji (v %)

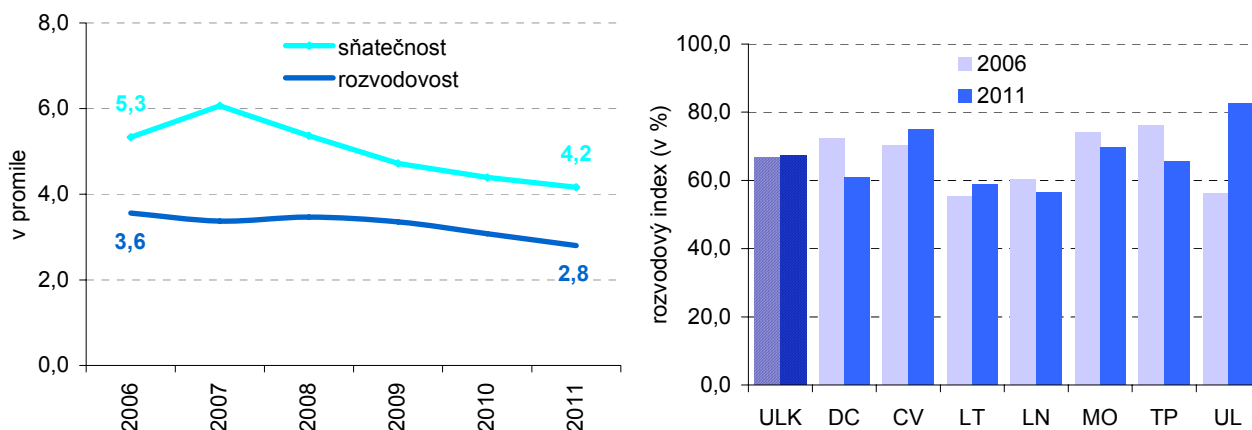
Sňatečnost nadále klesá ...

Počty sňatků se v Ústeckém kraji meziročně snížily o 6 %, v roce 2011 tak pokračoval již čtvrtým rokem pokles **sňatečnosti**, která zaznamenala historicky nejnižší hodnotu 4,2 % a dostala se tak dokonce pod úroveň údaje za Českou republiku (4,3 ‰). Stejně jako v předchozích třech letech se tedy ani v roce 2011 nezopakoval fenomén roku 2007 a jeho příznivé „sedmičkové“ datum sňatku, umocněné sobotou, které způsobilo přechodný nárůst počtu sňatků.

...rozvodový index tak i přes pokles počtu rozvodů zůstává vysoký.

Příznivě na první pohled vyznívá meziroční pokles počtu rozvodů, ať už v absolutním vyjádření (- 9,9 %) či na 1 000 obyvatel (viz graf 1.9). Při porovnání rozvodů s počty sňatků pomocí **indexu rozvodovosti** (tedy počtem rozvodů na 100 sňatků, které byly uzavřeny v daném roce), je však v Ústeckém kraji stále zřejmá jeho vysoká hodnota. Údaj roku 2011 ve výši 67,3 % řadí Ústecký kraj již na druhou nejhorší příčku v České republice za kraj Karlovarský. Situaci v jednotlivých okresech kraje názorně zachycuje následující graf (1.9).

Graf 1.9 Sňatečnost a rozvodovost (v ‰) v Ústeckém kraji, rozvodový index (v ‰) v Ústeckém kraji a jeho okresech

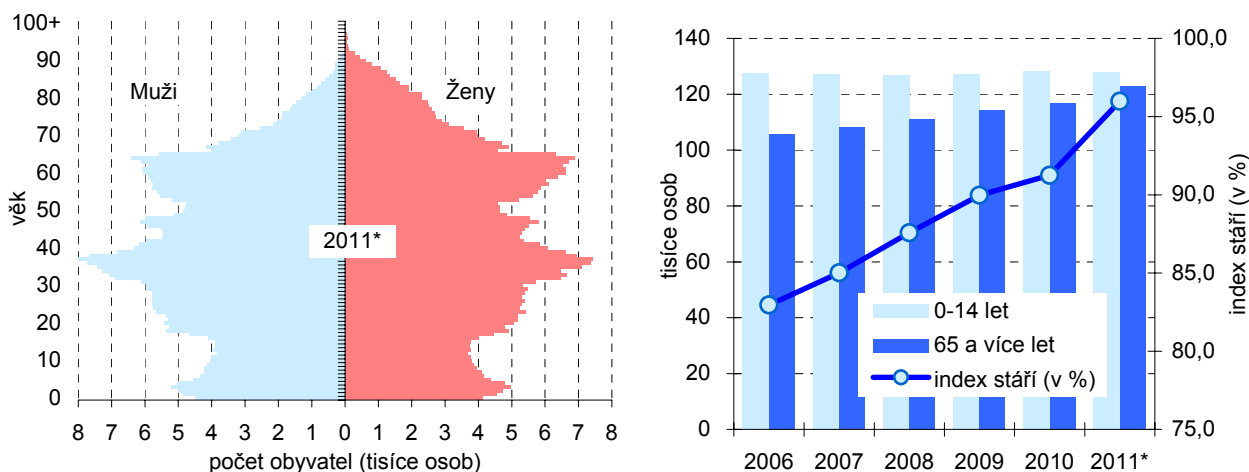

Věková struktura
Příznivé věkové složení obyvatelstva kraje....

Věková struktura obyvatelstva se v každé populaci vytváří dlouhodobým vývojem porodnosti, úmrtnosti a migrace. Promítnutí všech těchto událostí do věkové struktury obyvatelstva Ústeckého kraje nejnázorněji ukazuje věková pyramida pro rok 2011. Věková skladba obyvatelstva Ústeckého kraje se od celorepublikové struktury lišila v roce 2011 především vyššími podíly obyvatel ve věku 0-14 let a ve věku 15-64 let. Podíl starší generace ve věku 65 a více let (14,8 %) byl sice naopak výrazně nižší než celorepublikově (16,2 %), ale i v Ústeckém kraji se projevuje stárnutí populace každoročním zvyšováním podílu obyvatel starších 64 let. Mezi lety 2006 a 2011 dokonce nejstarší věkové skupiny v Ústeckém kraji zvýšily svůj podíl rychleji (+ 2,0 p.b.) než tomu bylo na celorepublikové úrovni (+ 1,8 p.b.) Z výše uvedeného vyplývá i nižší průměrný věk obyvatel kraje (40,4 roku) proti celorepublikovému, konkrétně v roce 2011 o 0,7 roku, ještě v roce 2006 to však bylo o celý rok.

....se odráží jak v nízkém průměrném věku obyvatel kraje...

Graf 1.10 Věkové složení obyvatelstva Ústeckého kraje, index stáří (v ‰)

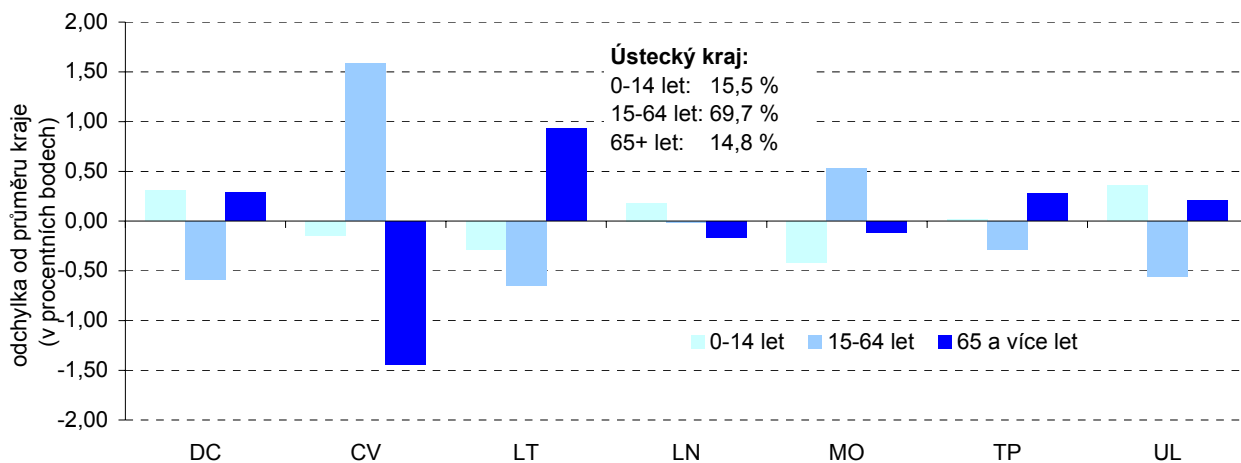

* v roce 2011 promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

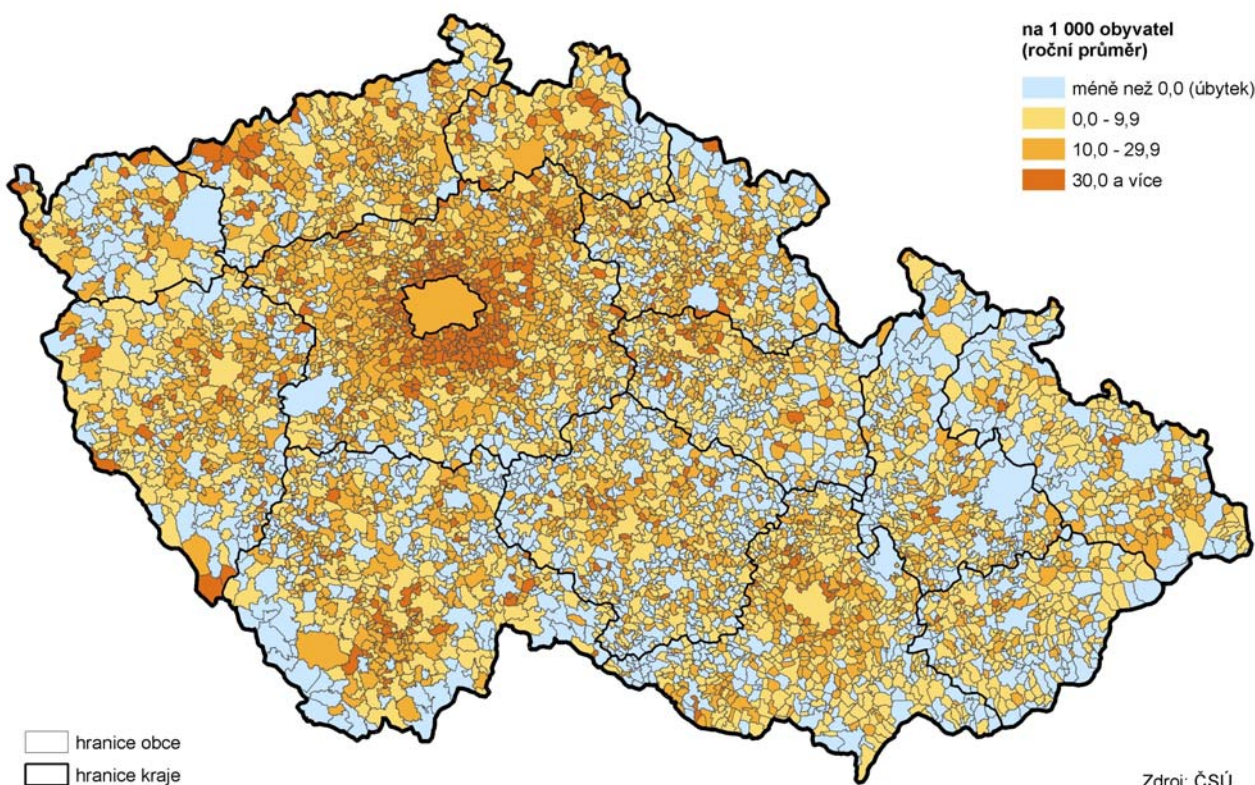
...tak i v příznivých poměrech základních věkových skupin.

Ze zastoupení 3 základních věkových skupin obyvatel Ústeckého kraje v roce 2011 jsou konstruovány indexy stáří, závislosti či ekonomického zatížení. Hodnota **indexu stáří** (96,0) udává, že na 100 dětí připadlo 96 osob starších 65 let. Hodnota **indexu závislosti I** (22,2) udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadlo 22,2 dětí, hodnota **indexu závislosti II** (21,3) udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadlo 21,3 osob starších 64 let a konečně hodnota **indexu ekonomického zatížení** (44,6) udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadlo 43,5 obyvatel v dětském věku a poproduktivním věku.

Graf 1.11 Srovnání věkové struktury obyvatel v Ústeckém kraji a jeho okresech v roce 2011

Přírůstek obyvatel v obcích v letech 2006 až 2011

Podrobnější údaje k demografickému vývoji Ústeckého kraje v roce 2011:

[Statistický bulletin Ústeckého kraje](#)

[Demografická ročenka krajů 2001-2011](#)

[Stav a pohyb obyvatelstva v ČR v roce 2011](#)

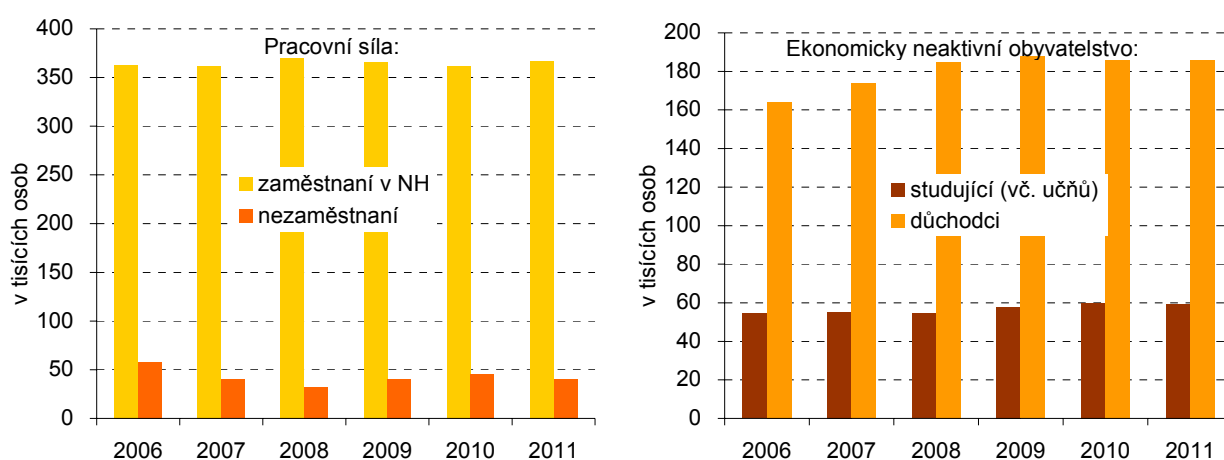
2. Sociální vývoj

Výsledky VŠPS

V kategorii pracovní síly vzrostl počet zaměstnaných za současného úbytku nezaměstnaných.

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo, tvořící **pracovní sílu**, jsou osoby patnáctileté a starší, které splňují požadavky na zařazení mezi zaměstnané a nezaměstnané. Z výběrového šetření pracovních sil (VŠPS), ze kterého jsou údaje o ekonomické aktivitě populace získávány, vyplývá, že pracovní potenciál Ústeckého kraje byl v roce 2011 tvořen 406,8 tisíci obyvateli. Z celkového počtu připadalo více než 90 % na zaměstnané v národním hospodářství, meziročně se tak tento podíl zvýšil o 1,3 p.b. Na rozdíl od předchozích tří let, ovlivňovaných na trhu práce nepříznivou ekonomickou situací, došlo v Ústeckém kraji v roce 2011 ke snížení podílu nezaměstnaných. Naprostou většinu **ekonomicky neaktivního obyvatelstva** tvořili důchodci, jejich podíl se v souvislosti se stárnutím obyvatelstva postupně zvyšuje, v roce 2011 dosáhl v Ústeckém kraji již 62 %. Další významnou skupinu tvořili studující, kteří se na celkovém počtu ekonomicky neaktivních podíleli téměř z 20 %.

Graf 2.1 Pracovní síla (tis. osob) a ekonomicky neaktivní obyvatelstvo (tis. osob) v Ústeckém kraji

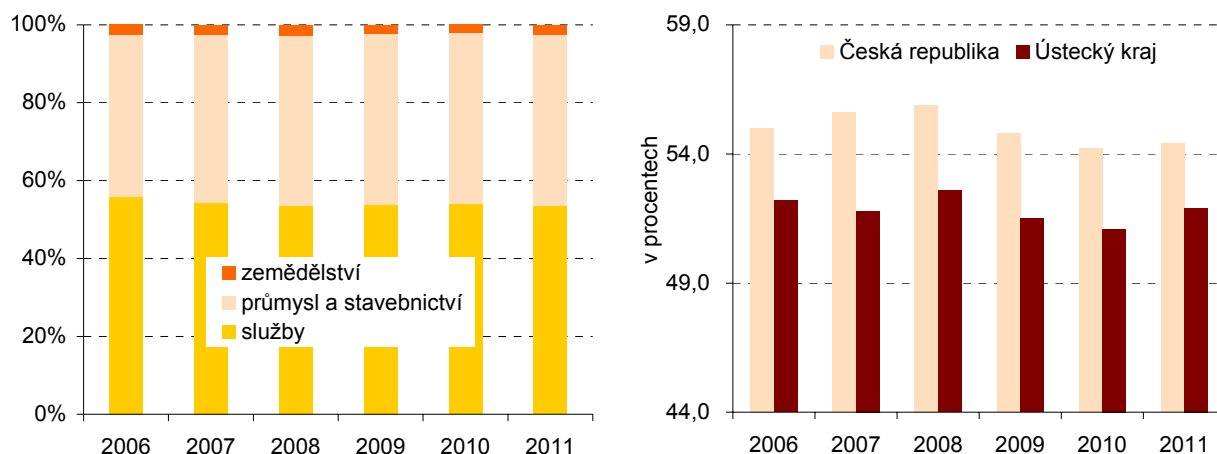

Nárůst zaměstnanosti v zemědělství byl provázen poklesem zaměstnanosti ve službách.

Zaměstnanost podle základních sektorů v Ústeckém kraji zachycuje názorně graf (2.2). Zatímco podíl zaměstnaných v zemědělství meziročně vzrostl ze 2,1 % na 2,5 % v roce 2011, podíl osob zaměstnaných ve službách (53,5 %) zaznamenal proti roku 2010 výrazné snížení (- 0,6 p.b.). Podíl osob zaměstnaných v průmyslu a stavebnictví zůstal téměř na stejné úrovni předchozího roku (43,9 %).

Míra zaměstnanosti v Ústeckém kraji dlouhodobě výrazně zaostává za celorepublikovou úrovní. Pozitivním jevem je, že po poklesu během let 2008 až 2010 hodnota tohoto ukazatele v Ústeckém kraji v roce 2011 vzrostla.

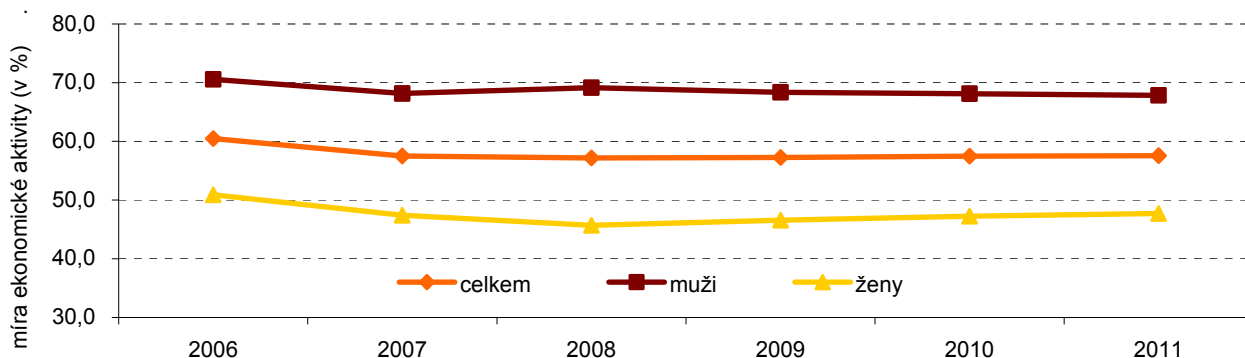
Graf 2.2 Zaměstnaní v NH podle sektorů (v %) a míra zaměstnanosti osob (%) v Ústeckém kraji a ČR

Mírný růst celkové míry ekonomické aktivity díky nárůstu ekonomické aktivity žen.

Míra ekonomické aktivity, vyjadřující podíl pracovní síly na počtu všech osob starších 15 let, se během roku 2011 zvýšila jen nepatrně a dosahovala 57,6 % (tj. o 0,1 p.b. více než v roce 2010). Proti roku 2006 je tak míra ekonomické aktivity zhruba o 3 p.b. nižší. Odlišně se v roce 2011 vyvíjela opět míra ekonomické aktivity **podle pohlaví**. Výrazně vyšší hodnota u mužů (67,8 %) zaznamenala již podruhé za sebou meziroční pokles o 0,3 p.b., u žen se naopak hodnota tohoto ukazatele zvýšila o 0,4 p.b.

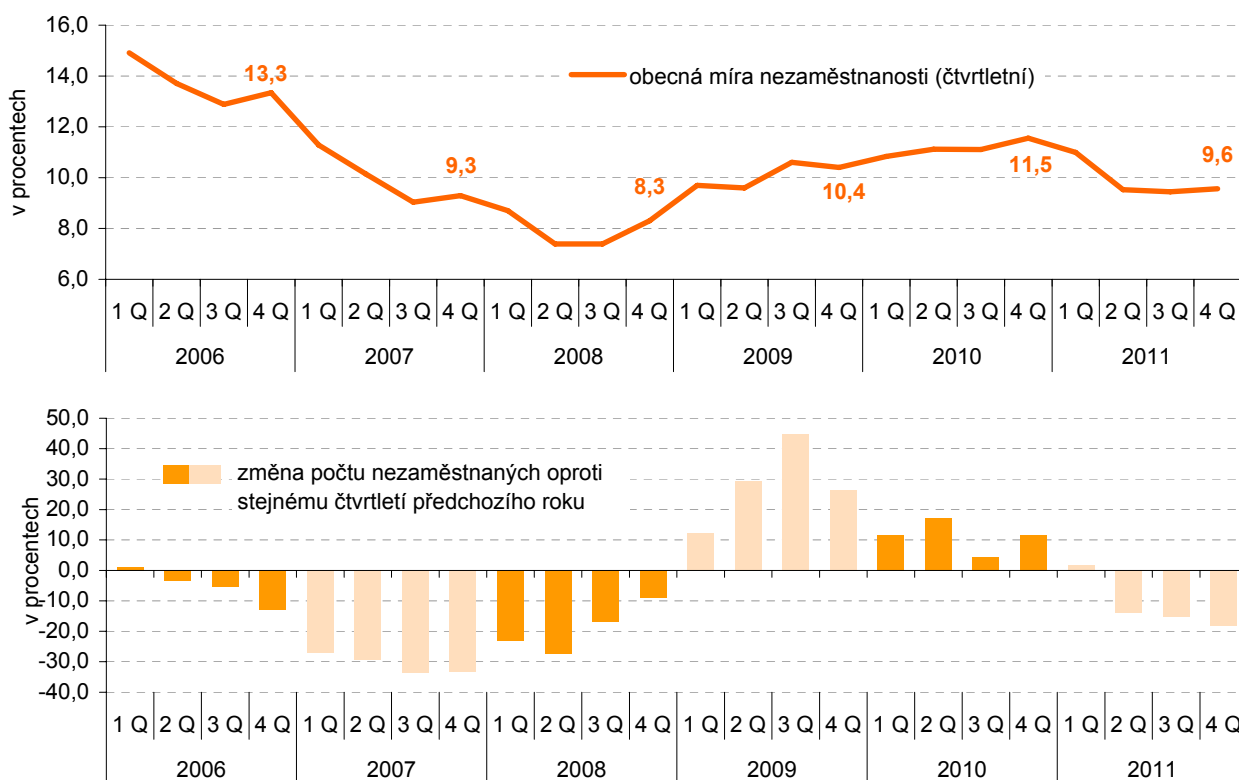
Graf 2.3 Míra ekonomické aktivity podle pohlaví v Ústeckém kraji (v %)

Příznivý obrát na trhu práce díky zlepšení hospodářské situace.

Příznivým směrem se v Ústeckém kraji v roce 2011, na rozdíl od několika předchozích let, obrátila podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) situace na trhu práce. Vlivem zlepšující se ekonomické situace poklesly **počty nezaměstnaných**, meziroční úbytek více než 5 tisíc nezaměstnaných je toho dokladem. Zatímco pro rok 2010 byl typický nerovnoměrný vývoj počtu nezaměstnaných v jednotlivých čtvrtletích, v roce 2011 klesal počet nezaměstnaných rychlým tempem po většinu roku a teprve v posledním čtvrtletí 2011 jejich počet dle VŠPS v Ústeckém kraji opět mírně vzrostl. Přesto však počet nezaměstnaných v roce 2011 (40 tis. osob) zůstal hluboko pod údajem roku 2006 (téměř 58 tisíc osob).

Graf 2.4 Obecná míra nezaměstnanosti a změna počtu nezaměstnaných v Ústeckém kraji (v %)

Obecná míra nezaměstnanosti se snížila.

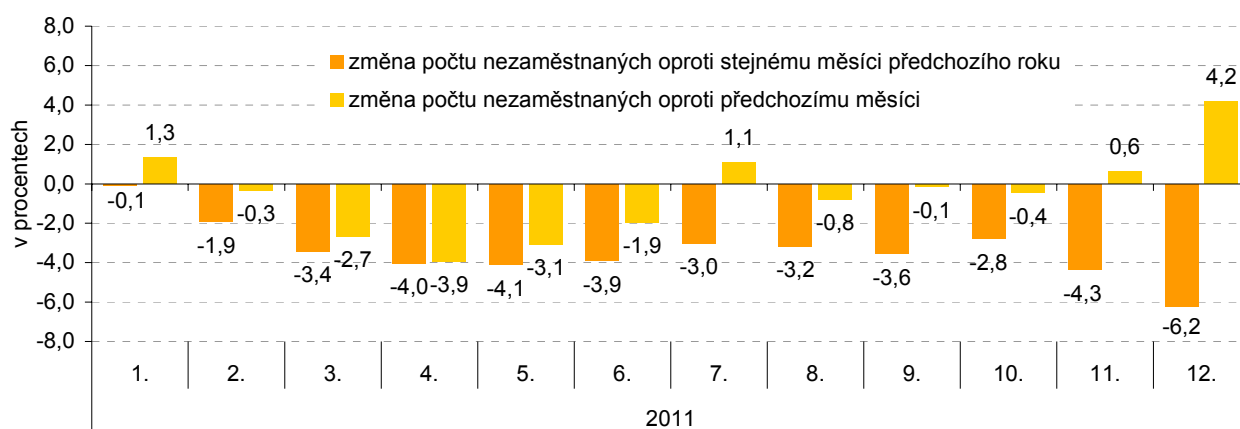
Podle metodiky VŠPS se **obecná míra nezaměstnanosti** (roční průměr) v Ústeckém kraji během roku 2011 snížila o 1,3 procentního bodu proti hodnotě roku 2010 (11,2 %). Její výše 9,9 % za rok 2011 však představovala opět nejhorší hodnotu mezi kraji České republiky.

Nezaměstnanost (dle údajů MPSV)

Klesající počty evidovaných uchazečů o práci po většinu roku,...

Situace na trhu práce (podle údajů MPSV) byla v průběhu celého roku 2011 v Ústeckém kraji převážně ve znamení vykázaných příznivějších hodnot ve srovnání s rokem 2010. **Počet neumístěných uchazečů o zaměstnání**, evidovaných u úřadů práce v Ústeckém kraji, se v jednotlivých měsících roku 2011 pohyboval v rozpětí od 55 tisíc osob (říjen) do téměř 63 tisíc osob (leden). Na konci roku 2011 se počet nezaměstnaných zastavil na počtu 58 tisíc osob. Oproti vývoji v roce 2010, kdy počet uchazečů během roku kolísal a vzrostl celkově již jen o necelé 2 tisíce osob (naproti tomu rok 2009 ještě + 14 tisíc osob), bylo v roce 2011 zaznamenáno spíše snižování počtu uchazečů s mírným nárůstem v obvyklých obdobích roku (počátek roku, prázdniny a závěr roku).

Graf 2.5 Změna počtu uchazečů o zaměstnání v Ústeckém kraji v roce 2011 (v %)

Zdroj: MPSV

...meziročně nižší počty evidovaných uchazečů ve všech měsících.

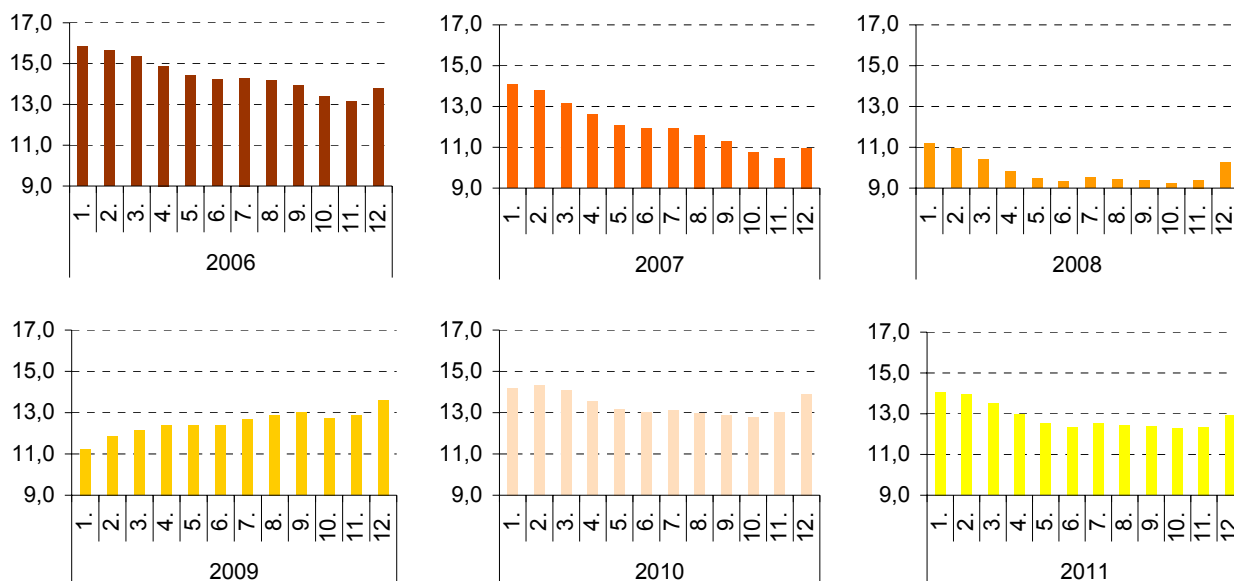
Meziroční úbytky neumístěných uchazečů o zaměstnání v Ústeckém kraji v jednotlivých měsících roku 2011 vykazovaly na počátku a na konci roku rychlejší tempo poklesu. Meziměsíční změny v počtech uchazečů o zaměstnání odrážely situaci na trhu práce v průběhu roku. Po každoročním nárůstu osob hledajících zaměstnání počátkem roku následoval pokles jejich počtu s příchodem jarních prací a letních příležitostných brigád. Podzimní měsíce a zejména konec roku již byly opět ve znamení rostoucího počtu uchazečů v evidencích úřadů práce. Ke konci roku 2011 tak bylo ve srovnání s koncem roku 2010 v Ústeckém kraji evidováno o 3 860 uchazečů méně.

Vývoj na trhu práce v počtu uchazečů o zaměstnání během roku 2011, ovlivněný zlepšující se hospodářskou situací, se v Ústeckém kraji příliš nelišil od vývoje v roce 2010, avšak byl naprosto odlišný od situace v roce 2009, ve kterém se plně projevovaly negativní dopady a počet uchazečů o zaměstnání prakticky po celý rok rostl.

Míra registrované nezaměstnanosti přechodně poklesla, konec roku 2011 opět ve znamení růstu.

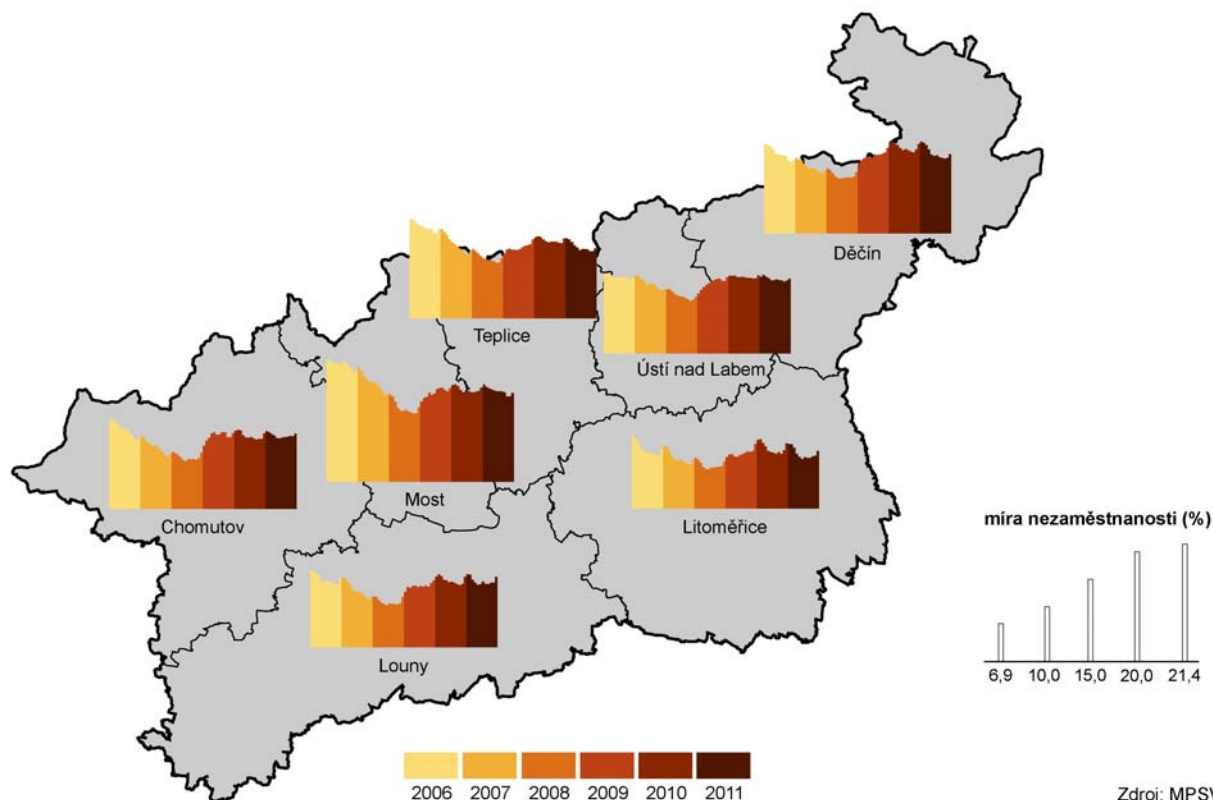
Míra registrované nezaměstnanosti v Ústeckém kraji, zjištěná na konci roku 2011 na základě evidence úřadů práce (podle platné metodiky podíl dosažitelných uchazečů k disponibilní pracovní síle), meziročně klesla o 1 procentní bod (p.b). Zatímco ještě v lednu 2011 hodnota tohoto ukazatele opět překročila hranici 14 %, s příchodem jarních a především letních měsíců se postupně míra registrované nezaměstnanosti dostala k hranici 12 % a výrazné zvýšení na téměř 13 % přinesl již tradičně závěr roku.

Graf 2.6 Míra registrované nezaměstnanosti v Ústeckém kraji (v %)

Zdroj: MPSV

Míra registrované nezaměstnanosti v okresech Ústeckého kraje v letech 2006 až 2011 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

Zdroj: MPSV

Nejnižší průměrný věk evidovaných uchazečů o práci,...

Ve srovnání s koncem roku 2010 došlo u uchazečů o zaměstnání k 31.12.2011 ve všech krajích k mírnému poklesu jejich **průměrného věku**. Tato skutečnost může do jisté míry svědčit o zhoršení situace na trhu práce pro mladší ročníky ve všech krajích. Uchazeče s nejnižším průměrným věkem (38,5 roku) však i nadále evidovali na úřadech práce Ústeckého kraje.

...jedna z nejdelších průměrných dob evidence.

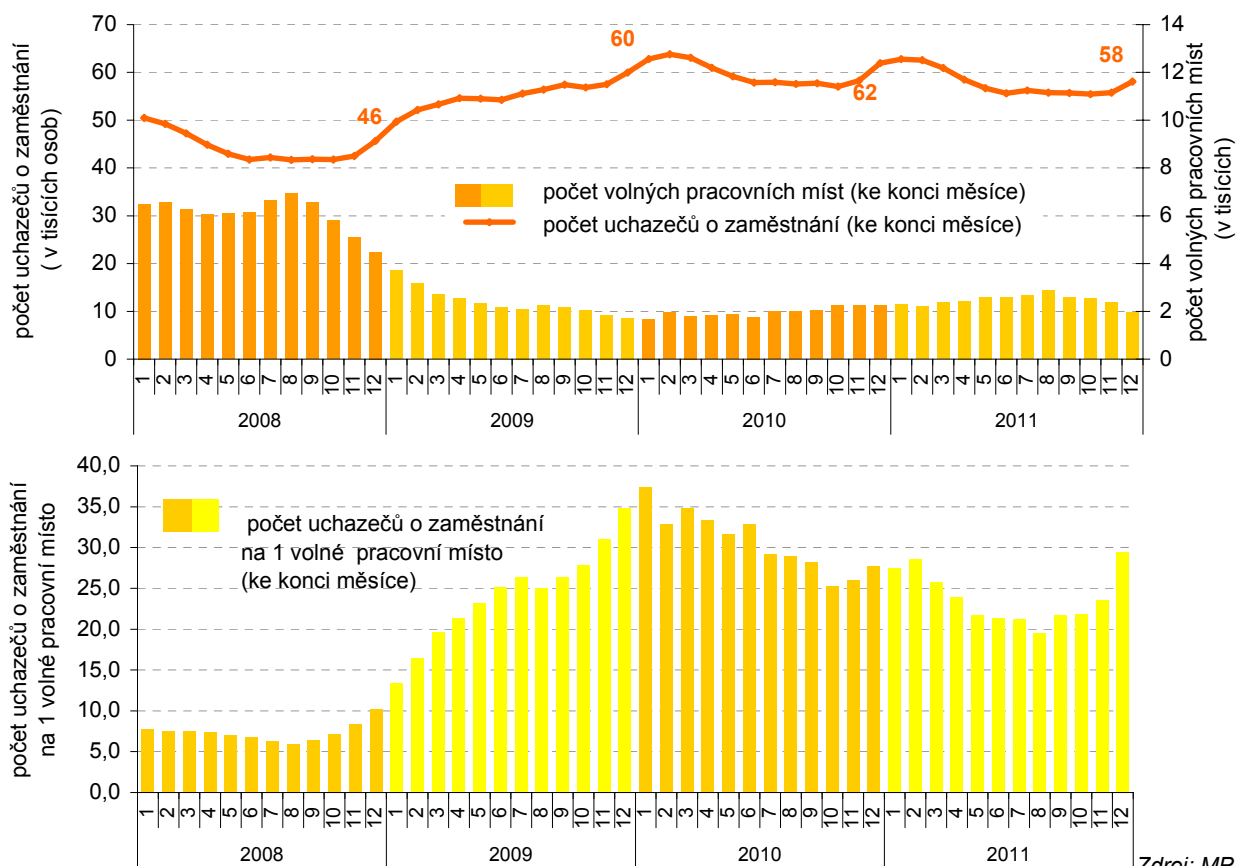
Ve všech krajích bylo v roce 2011 meziročně zaznamenáno rovněž prodloužení **průměrné doby evidence uchazečů o práci**. Jako již několik čtvrtletí (již více jak 3 roky), i na konci roku 2011, byla v Ústeckém kraji vykázána druhá nejdelší průměrná doba zařazení uchazečů o práci v evidenci (645,4 dne) v České republice po kraji Moravskoslezském (689,1 dne). Příznivý u tohoto ukazatele je fakt, že od poloviny roku 2011 se v Ústeckém kraji průměrný počet dní, po které jsou uchazeči u úřadů práce evidováni, mírně snížil, stále však byl meziročně téměř o 50 dní vyšší (oproti 596,1 dne na konci roku 2010).

Meziroční pokles volných pracovních míst,.....

Na rozdíl od konce roku 2010 byl z hlediska počtu **volných pracovních míst** rok 2011 v Ústeckém kraji v první polovině roku ve znamení výraznějšího růstu jejich počtu. S koncem prázdnin a hlavně závěrem roku však počty nabízených volných pracovních míst opět klesaly. Ke konci prosince 2011 tak nabízely úřady práce v Ústeckém kraji téměř o 12 % pracovních míst méně než ke konci roku předchozího. Ústecký kraj tak spolu s krajem Olomouckým (- 12 %) a krajem Jihomoravským (- 6 %) patřil v roce 2011 mezi jediné tři kraje, kde počet volných pracovních míst meziročně klesl. Celorepublikově však počet volných pracovních míst koncem roku 2011 meziročně vzrostl téměř o 5 tisíc míst. K nejvýraznějšímu nárůstu nabídky volných pracovních míst došlo v kraji Karlovarském (+ 45 %, tj. o 340 míst), v kraji Moravskoslezském (+ 30 %, tj. o 999 míst) a v Praze (+ 30 %, tj. o 1 722 míst). Nejvyšší nabídkou pracovních příležitostí tak i nadále disponuje Praha, což potvrzuje nejnižší počet uchazečů na 1 volné pracovní místo ke konci roku 2011 (zhruba 4 osoby), zatímco v kraji Ústeckém to byl více než sedminásobek (29 osob) a v kraji Olomouckém (36 osob) dokonce devítinásobek.

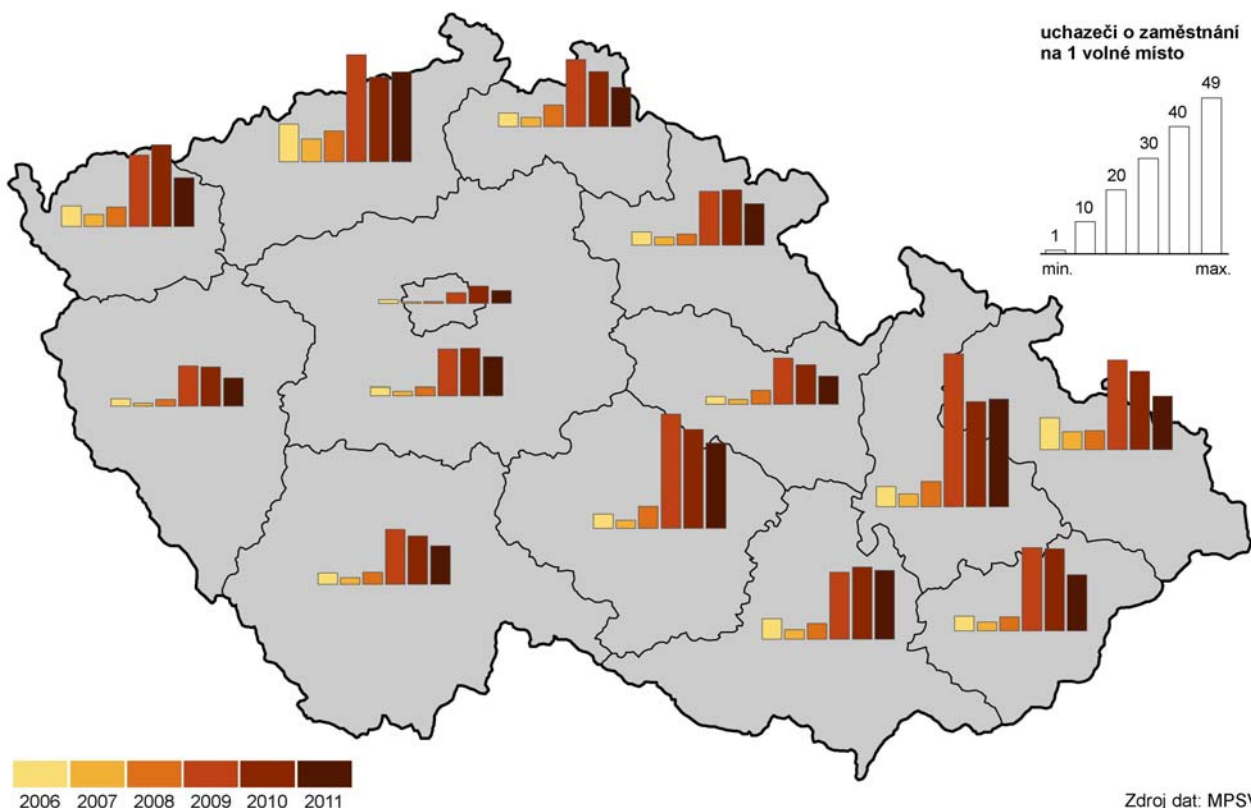
...druhý nejvyšší počet uchazečů na 1 volné pracovní místo v ČR.

Graf 2.7 Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Ústeckém kraji

Zdroj: MPSV

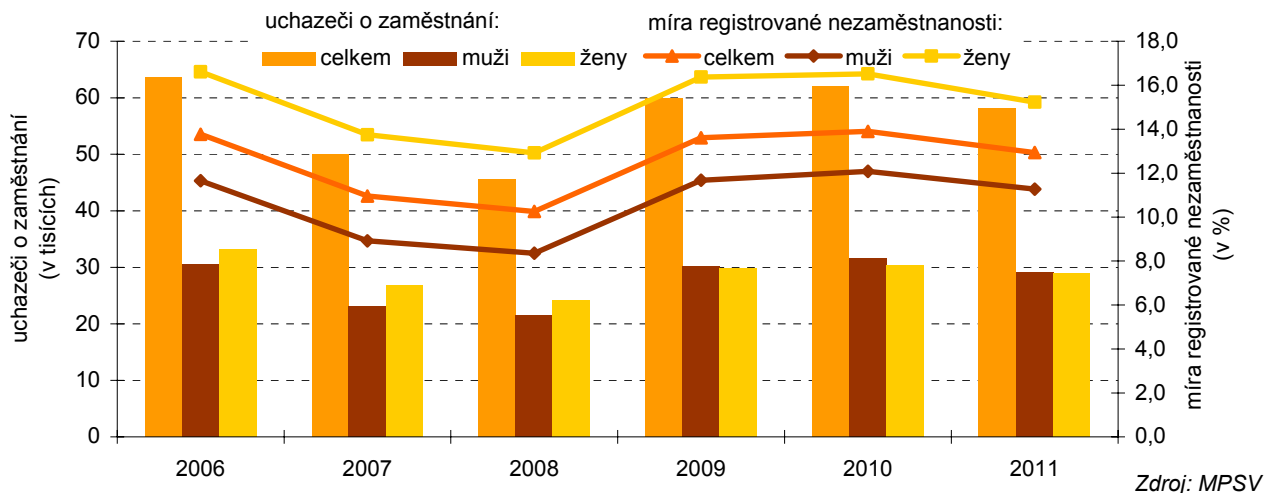
Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo v krajích v letech 2006 až 2011 (stav k 31. 12.)

Největší rozdíl míry registrované nezaměstnanosti podle pohlaví.

Vývoj registrované míry nezaměstnanosti v Ústeckém kraji **podle pohlaví** v uplynulých šesti letech názorně zobrazuje následující graf (2.8). Po celé období byla míra registrované nezaměstnanosti žen vyšší než tomu bylo u mužů. Během roku 2011 se opět zmenšil rozdíl mezi registrovanou mírou nezaměstnanosti žen a mužů, neboť se rychleji snižovaly hodnoty tohoto ukazatele u žen než u mužů. Ke konci roku 2011 tak byla míra registrované nezaměstnanosti žen v Ústeckém kraji o 4 procentní body vyšší než u mužů (konec roku 2010 o 4,4 p.b.). Rovněž ve všech ostatních krajích míra registrované nezaměstnanosti žen dosáhla hodnoty vyšší než u mužů. Nejvíce pak právě v Ústeckém kraji (viz výše uvedené 4,0 p.b.), zatímco na celorepublikové úrovni rozdíl mezi mírou nezaměstnanosti obou pohlaví přesahoval ke konci roku 2011 mírně 2 p.b.

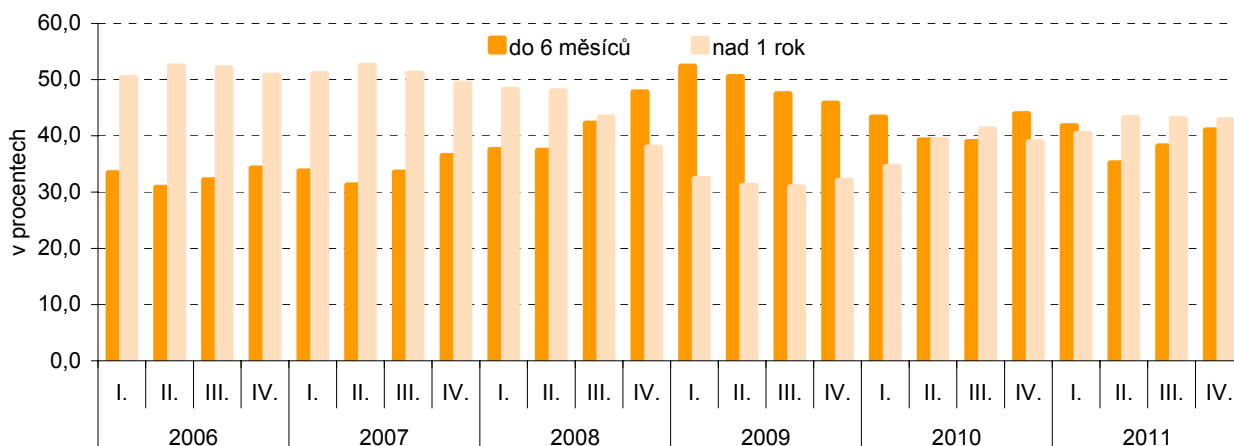
Graf 2.8 Uchazeči o zaměstnání a míra registrované nezaměstnanosti (v %) dle pohlaví v Ústeckém kraji

Vysoký podíl dosažitelných uchazečů svědčí o vysokém podílu krátkodobě nezaměstnaných.

Podíl **dosažitelných uchazečů** o zaměstnání na celkovém počtu uchazečů, dokladující připravenost uchazečů okamžitě nastoupit do práce a reagovat tak v krátké době na případné pracovní nabídky, se v Ústeckém kraji pohyboval v roce 2011 převážně okolo 97 %, tedy na o něco nižší úrovni než v roce předcházejícím. V závěru roku 2011 však opět překročil tuto hranici, což může souviset se skutečností, že podíl **krátkodobě nezaměstnaných**, tedy těch, kteří většinou nemají problém se co nejdříve opět zapojit do pracovního procesu, ke konci prosince 2011 výrazně vzrostl (ukončování smluv a dohod ke konci kalendářního roku).

Graf 2.9 Vývoj podílu krátkodobě a dlouhodobě nezaměstnaných v Ústeckém kraji dle čtvrtletí (v %)

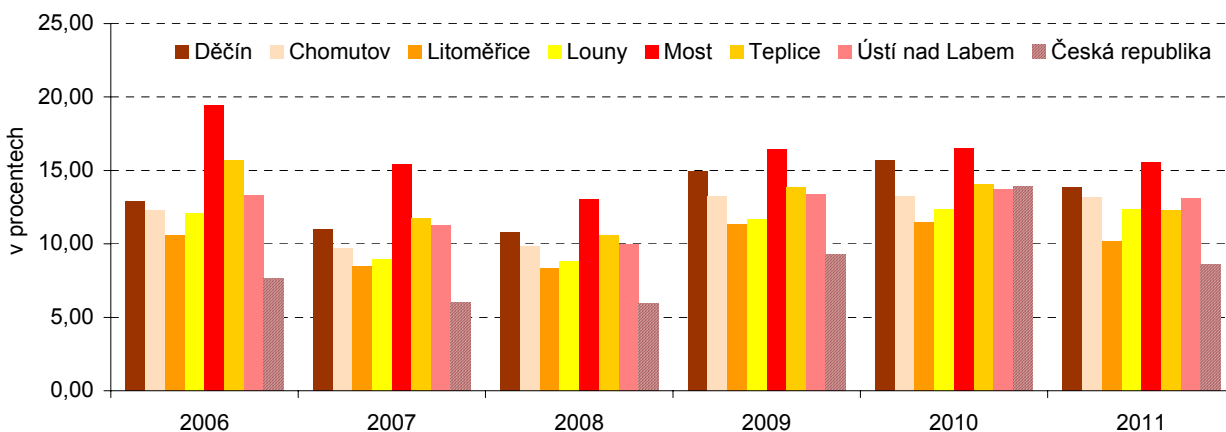

Zdroj: MPSV

Okresy kraje trvale mezi nejhůře postiženými nezaměstnaností.

V pořadí okresů podle výše ukazatele registrované nezaměstnanosti v rámci celé České republiky opustil okres Most ke konci roku 2011 opět po několika měsících nejhůřší pozici a posunul se hodnotou 15,6 % až na místo třetí za okres Jeseník (16,8 %) a Bruntál (16,5 %). Na rozdíl od převážné většiny měsíců roku 2011 se v první desítce okresů nejvíce postižených nezaměstnaností ke konci prosince 2011 nenacházel již okres Teplice. Zde se situace na trhu práce zlepšila natolik, že se dokonce umístil na příznivější (13.) příčce než okres Louny (12. nejhůřší pozice v ČR). Zatímco většina okresů Ústeckého kraje si ke konci roku 2011 vylepšila umístění v rámci celé ČR, ke zhoršení pozic došlo u okresu Louny a především Litoměřice (z 33. pozice v červnu 2011 na 23. nejhůřší pozici), tedy u okresu, který dlouhodobě patřil v kraji z hlediska nezaměstnanosti k méně problémovým.

Graf 2.10 Míra registrované nezaměstnanosti v okresech Ústeckého kraje a v České republice (stav k 31.12.)

Zdroj: MPSV

Zaměstnanost cizinců

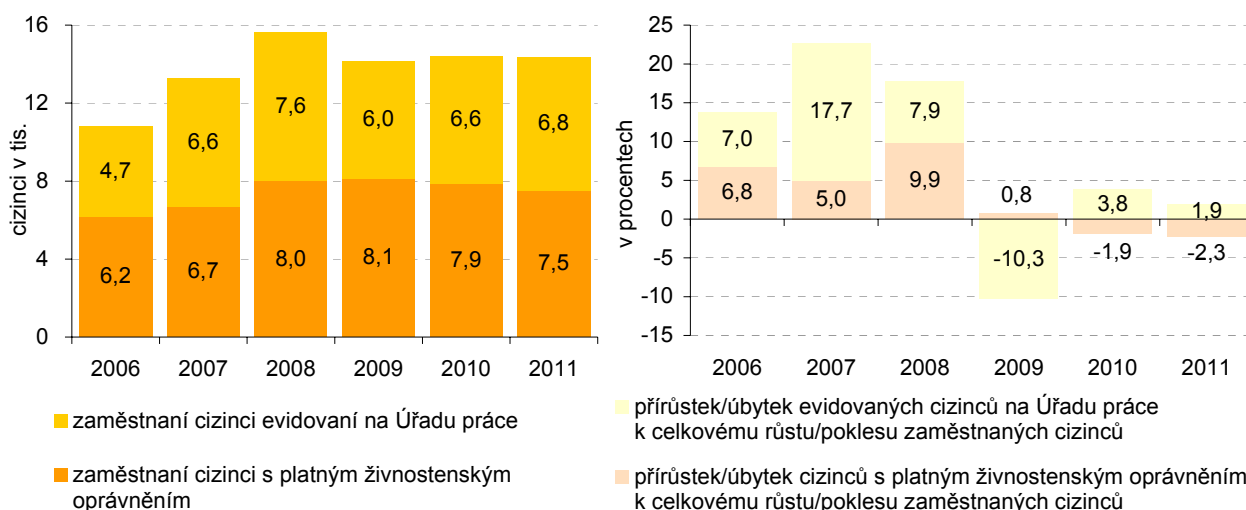
Zaměstnaní cizinci spoléhají spíše na živnostenská oprávnění, jejich podíl se však meziročně opět snížil.

Zatímco v roce 2010 vzrostl v Ústeckém kraji výrazně meziročně počet **zaměstnaných cizinců**, v roce 2011 jich hledalo uplatnění na českém trhu práce na území kraje již méně. Opětovně se sice meziročně zvýšil jejich zájem o zaměstnanecký poměr (tj. cizinci evidovaní na úřadech práce), naopak tomu bylo ale u cizinců s platným živnostenským oprávněním, u obou kategorií cizinců se jednalo shodně o nárůst (evidovaní) resp. úbytek (živnostníci) ve výši 4,2 %.

Z celkového **počtu cizinců** na krajském trhu práce ke konci roku 2011 (14,4 tisíce osob) pocházely dvě třetiny ze zemí mimo EU. Zatímco v předchozích letech až do roku 2009 se zvyšoval spíše podíl zaměstnaných cizinců s platným živnostenským oprávněním, poslední dva roky nastala opačná situace. Stále však více než polovina (téměř 53 %) zaměstnaných cizinců má k dispozici platné živnostenské oprávnění, což jim do jisté míry může usnadňovat hledání vhodné práce, neboť někteří zaměstnavatelé dávají tomuto způsobu přednost. Více než tříprocentní podíl zaměstnaných cizinců na pracovní síle v Ústeckém kraji byl ke konci roku 2011 o 2,2 p.b pod celorepublikovým průměrem (5,4 %) a více než 4 krát nižší než v kraji Středočeském, kde byl tento podíl nejvyšší (14,1 %).

Podle **pohlaví** mezi všemi zaměstnanými cizinci v Ústeckém kraji převládali v roce 2011 muži (70 %), přičemž mírně vyšší byl podíl žen - cizinek na všech cizincích v zaměstnaneckém poměru (32,7 %) než žen - cizinek na všech cizincích s platným živnostenským oprávněním (30,2 %).

Graf 2.11 Zaměstnaní cizinci a jejich vývoj v Ústeckém kraji (k 31. 12.)

Zdroj: MPSV ČR-SSZ, VÚPSV, ČSÚ

Průměrné mzdy

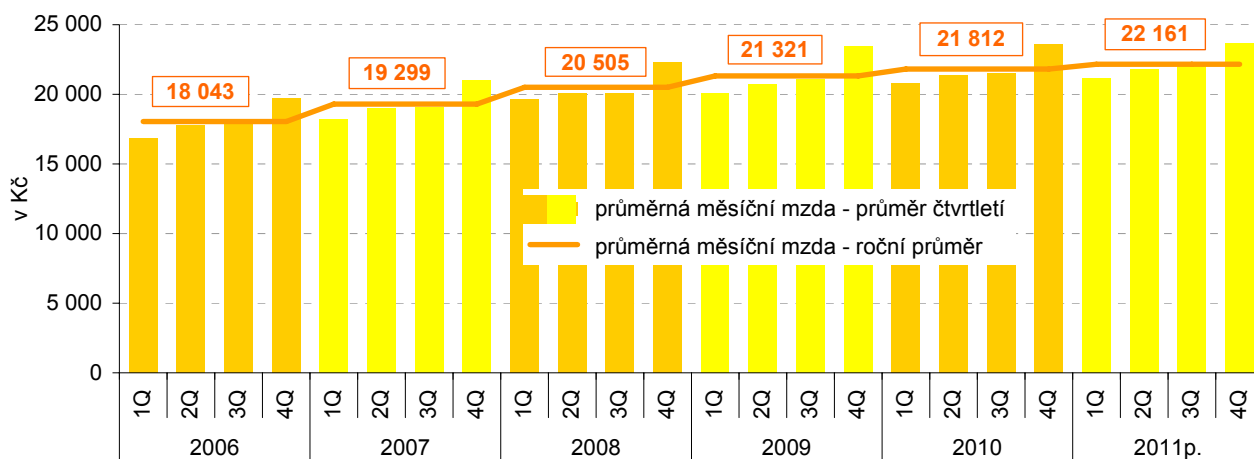
Nárůst průměrné mzdy díky poklesu počtu zaměstnanců.

V roce 2011 překročila **průměrná měsíční mzda**³ v Ústeckém kraji hodnotu 22 tisíc korun a v porovnání s průměrem za Českou republiku byla o více než 2 tisíce Kč nižší. Nominálně sice vzrostla průměrná měsíční mzda meziročně o 1,6 %, avšak reálně při započtení míry inflace (1,9 % v roce 2011) byla dokonce o 0,3 % nižší než v roce předcházejícím. V pořadí krajů podle výše průměrné mzdy si Ústecký kraj meziročně pohoršil, zatímco v roce 2010 mu náležela 6. příčka, v roce 2011 to byla až 8. příčka.

Důvodem meziročního nárůstu mezd v kraji (+ 1,6 %, tj. o 349 Kč) byl především meziroční pokles počtu zaměstnanců o 2,1 %, tj. úbytek o 5,4 tis. osob (v přepočtu na plně zaměstnané). Ačkoliv tento pokles zaměstnanců byl druhým největším v rámci celé republiky (po Karlovarském kraji), přírůstkem mzdy (1,6 %) se naopak Ústecký kraj zařadil mezi kraje s nejnižším meziročním nárůstem průměrné měsíční mzdy.

³ Měsíční průměrná mzda osoby plně zaměstnané v provozovnách se sídlem v Ústeckém kraji.

Graf 2.12 Průměrná měsíční mzda¹⁾ v Ústeckém kraji (v Kč)

¹⁾ Průměrná mzda přepočtené osoby v provozovnách se sídlem v kraji

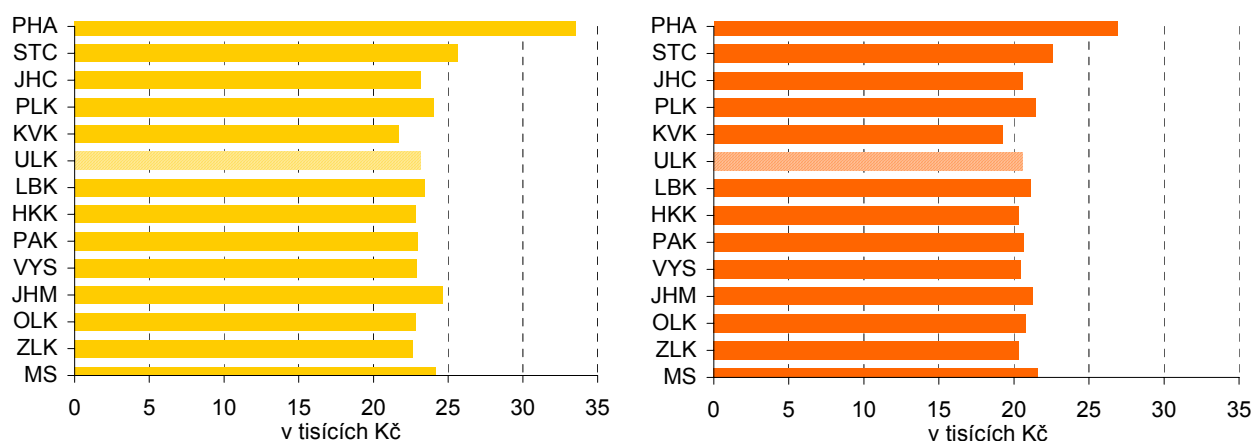
Rozdíl mezi průměrným výdělkem mužů a žen vyšší než na úrovni ČR,...

Podle údajů⁴ přebíraných z MPSV (šetření o průměrném výdělku) a MF (šetření o platu) byla v roce 2011 **průměrná výše výdělku** v kraji (23 174 Kč) téměř o 2 500 korun pod celorepublikovým průměrem a stejně jako na základě statistických výkazů, tak i v tomto šetření MPSV obsadil vyšší průměrné mzdy Ústecký kraj až 8. pozici mezi všemi kraji. Toto šetření rovněž potvrdilo vyšší hladinu mezd u mužů, v roce 2011 dosáhl **rozdíl mezi průměrným výdělkem mužů a žen v Ústeckém kraji** 6 184 Kč, zatímco na celorepublikové úrovni to bylo jen 5 845 Kč.

...medián mezd hluboko pod úrovní průměrného výdělku.

Pokud pro porovnání úrovně mezd v Ústeckém kraji použijeme **medián mezd**⁵, (20 581 Kč) ukazuje se, že rozdíl od průměrného výdělku na konci roku 2011 činil téměř 2 600 korun. Při porovnání s ostatními kraji se Ústecký kraj nachází vyšší mediánu mezd až ve druhé polovině krajů, na 10. místě. Za nejvyšší hodnotou mediánu mezd (Praha) zaostává krajská hodnota již o více než 6 tisíc korun, proti nejnižšímu (Karlovarský kraj) je naopak o 1,3 tisíce vyšší. Situaci mezd dle výše zmíněných strukturálních šetření podle krajů zachycují následující grafy (2.13).

Graf 2.13 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v roce 2011 (v tis. Kč) podle krajů

Zdroj: MPSV ČR, MF ČR

⁴ Údaje o průměrných mzdách jsou výsledkem strukturálního šetření mezd Ministerstva práce a sociálních věcí (šetření o průměrném výdělku) a Ministerstva financí ČR (šetření o platu). Toto výběrové šetření se odlišuje od ostatních mzdových zjišťování, neboť jsou přímo sledovány mzdy jednotlivých zaměstnanců a nikoli celkové objemy mzdových prostředků na úrovni podniků či organizací.

⁵ Medián mezd představuje hodnotu mzdy zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení. To znamená, že polovina hodnot mezd je nižší a druhá polovina je vyšší než medián.

Pracovní neschopnost

Ukazatele pracovní neschopnosti pod celorepublikovým průměrem.

V Ústeckém kraji bylo v roce 2011 v průměru **258,3 tisíc osob nemocensky pojištěných**, proti roku 2010 se tento počet snížil o 9 648 osob. V průběhu roku bylo zaznamenáno celkem **77 307 nově hlášených případů pracovní neschopnosti**, což představuje proti roku 2010 pokles o 3 026 případů. Meziročně se v Ústeckém kraji snížila **průměrná doba trvání 1 případu pracovní neschopnosti** na 43,93 kalendářního dne proti 44,93 v roce 2010. Při dlouhodobějším srovnání vývoje je patrné, že tento ukazatel měl až do roku 2009 rostoucí tendenci, až v posledních dvou letech se postupně mírně snižoval. Přesto v porovnání s úrovní roku 2006 se jeho hodnota zvýšila téměř o 8 dní, neboť vzhledem ke změnám v systému nemocenského pojištění, které vstoupily v platnost k 1. 1. 2009, ubylo krátkodobých onemocnění (neplacené první 3 dny pracovní neschopnosti).

Průměrné procento pracovní neschopnosti má již od roku 2004 v podstatě klesající tendenci, a to i díky vlivu legislativních změn na úseku nemocenského pojištění. Procento pracovní neschopnosti se proti roku 2010 snížilo o 0,088 p.b. Při **mezikrajském srovnání** obsadil v roce 2011 Ústecký kraj sedmou nejnižší hodnotu v pomyslném žebříčku průměrné doby trvání pracovní neschopnosti a třetí nejnižší hodnotu z pohledu průměrného procenta pracovní neschopnosti.

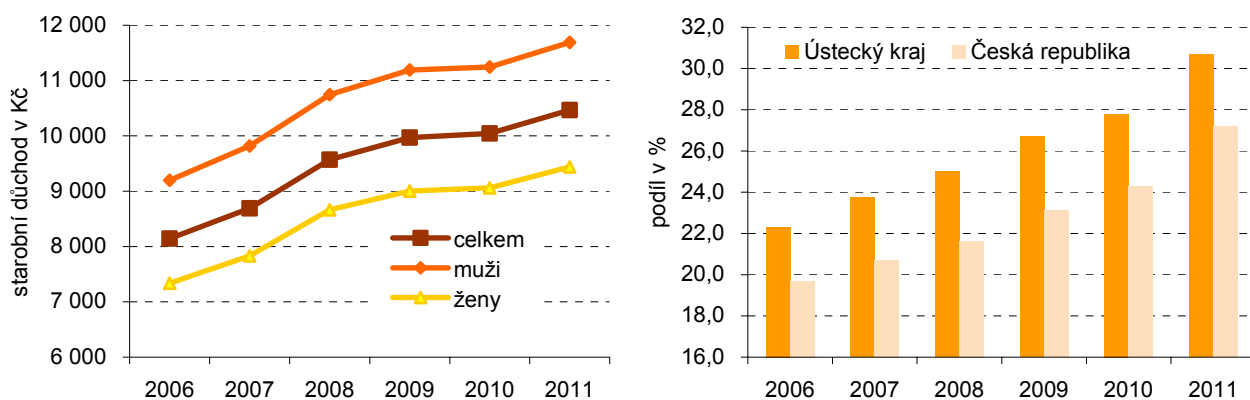
Důchodové pojištění

Výrazně rychlejší nárůst počtu příjemců předčasných důchodů.

V roce 2011 bylo v Ústeckém kraji evidováno celkem 223 751 **příjemců důchodů**, z nichž více jak polovina (57,9 %) pobírala plný starobní důchod a již téměř 30 % příjemců pobíralo předčasný starobní důchod. Převážná část (59,8 %) všech příjemců důchodů byly ženy. U důchodů starobních připadalo na ženy 54,4 %, u předčasných důchodů to bylo dokonce 56,0 %. Celkový počet důchodců se proti roku 2006 zvýšil téměř o 7 %, starobních důchodců za stejné období přibyla zhruba pětina (+ 20,9 %) a předčasný důchod pobíralo v roce 2011 dokonce o 60 % osob více. **Podíl příjemců předčasného starobního důchodu** na počtu příjemců starobního důchodu celkem (30,7 %) vzrostl v Ústeckém kraji od roku 2006 o více než 8 p.b. a převyšuje již o 3,5 p.b. celorepublikovou hodnotu.

Průměrná měsíční výše důchodu celkem v roce 2011 činila v kraji 10 145 Kč, přičemž **průměrný starobní důchod** byl ještě o více než 300 korun vyšší. Stejně jako u průměrných mezd, tak i u důchodů je rozdíl mezi pohlavími (viz graf 2.14). Ženy pobírají nižší částky, celkový důchod tak měly v roce 2011 v průměru o 1 183 korun nižší, u starobních důchodů byl tento rozdíl ještě markantnější (- 2 249 Kč proti mužům).

Graf 2.14 Průměrná měsíční výše starobního důchodu celkem (sólo) dle pohlaví a podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (%) v Ústeckém kraji

Školství

Vzdělání je považováno za významný zdroj ekonomické prosperity a udržitelného rozvoje společnosti. Obsazenost jednotlivých stupňů školských zařízení v kraji je dána demografickým vývojem obyvatelstva, týká se to především nižších stupňů (mateřské školy, základní školy i většina typů středních škol), neboť ty se nacházejí v blízkém

okolí bydliště a jsou většinou snadno dostupné. Tak, jak se mění věková struktura obyvatelstva určitého území v čase, promítá se tento vývoj i do počtu žáků a studentů jednotlivých typů škol (viz graf 2.15).

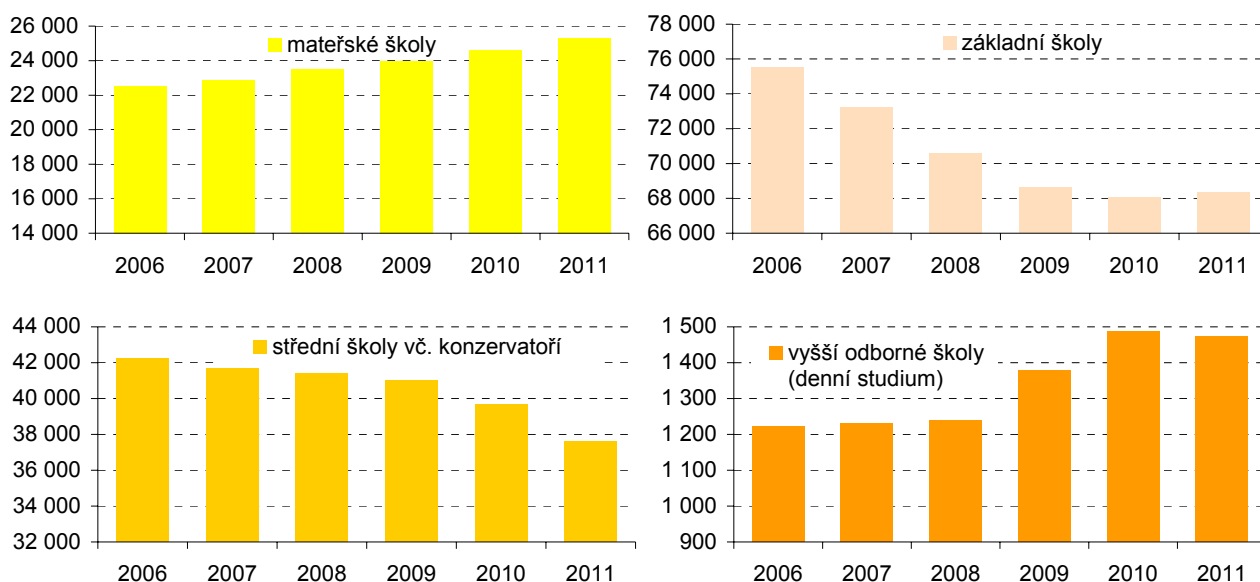
Trvalý nárůst dětí v předškolních zařízeních...

Předškolního vzdělávání, které je ve vzdělávacím systému ČR zajišťováno především mateřskými školami, se účastní i přes nepovinnou docházku velké procento dětí. Zde je zřejmý postupný nárůst dětí předškolního věku z posledních let, kdy se projevil vliv vysokého počtu dětí, narozených matkám silných populačních ročníků ze sedmdesátých let minulého století. Údaje za rok 2011 tento trend opět potvrdily. Do budoucna tedy lze předpokládat (pokud se neprojeví silným vlivem migrace těchto ročníků) postupné vyšší naplňování nejprve základních, později i středních škol v kraji.

...předznamenává budoucí růst jejich počtu na vyšších typech škol.

Zatímco se tento vliv projevil už v roce 2011 mírným nárůstem počtu žáků na **základních školách, na středních školách** počty žáků zatím stále trvale klesají. Poněkud odlišná byla v několika předchozích letech situace na vyšších odborných školách, neboť ty už mají většinou specializované zaměření a mohou tedy oslovit i zájemce z jiných regionů a nejsou tak závislé na bydličním obyvatelstvu. Údaje za rok 2011 ukázaly i u tohoto typu škol mírný pokles počtu žáků.

Graf 2.15 Děti, žáci a studenti v Ústeckém kraji k 30. 9.

Počet studujících **vysokých škol** s bydlištěm v Ústeckém kraji se v roce 2011 (po několikaletém nárůstu do roku 2009) opět meziročně mírně snížil, zároveň však, na rozdíl od roku 2010, klesl i počet studentů v kraji studujících. Přitom pro další rozvoj kraje může určitou pozitivní roli hrát právě počet studentů, kteří studují vysokou školu přímo v Ústeckém kraji. Pokud v kraji i bydlí, lze předpokládat, že z regionu po studiích neodejdou. A naopak zájemci o studium z jiných krajů zde po studiích mohou zůstat. Díky dřívějšímu výraznému nárůstu kapacit vysokých škol v kraji překročil počet absolventů vysokých škol s místem výuky v Ústeckém kraji již druhým rokem 3 tisíce osob, ve srovnání s rokem 2006 se jednalo téměř o dvojnásobek.

Kriminalita, dopravní nehody
Trvale vysoká kriminalita,...

Při přepočtu zjištěné **trestné činnosti** na 1 000 obyvatel (36,6 činů) byl i v roce 2011 Ústecký kraj opět nad celorepublikovou úroveň a ve srovnání s dřívějšími roky se tento rozdíl již druhým rokem zvyšuje. Je dlouhodobě druhým kriminalitou nejzatíženějším krajem (po Hl. městě Praze) a lze tedy říci, že právě v těchto regionech jsou obyvatelé nejvíce vystaveni kriminalitě. Na této nepříznivé situaci se značnou měrou podílí ekonomicko-sociální poměry, především nejvyšší míra nezaměstnanosti, životní úroveň obyvatelstva a jiné faktory bezprostředně související s kriminalitou.

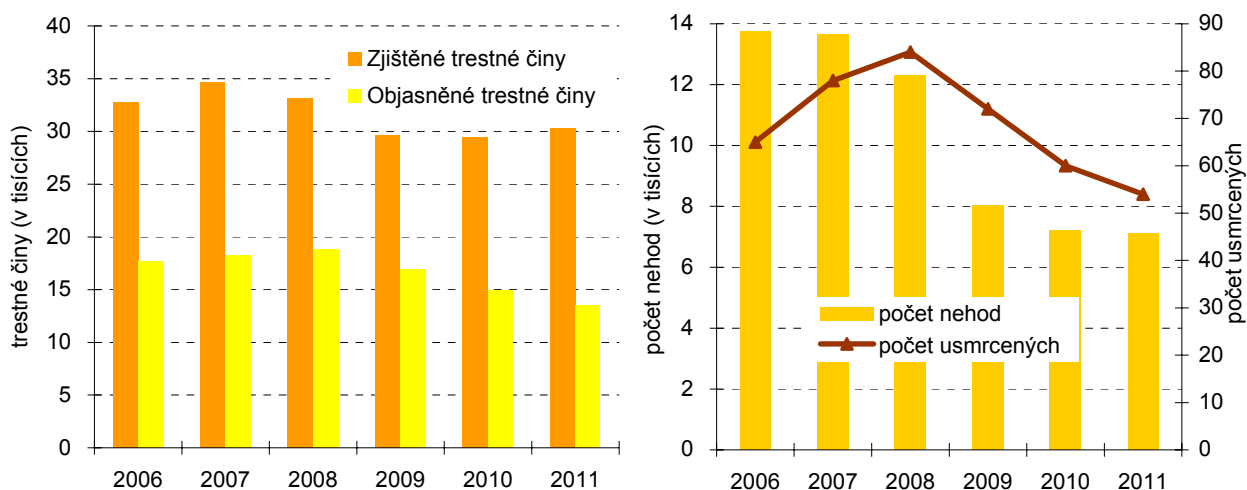
...pokles objasněnosti se zastavil.

Positivním jevem v roce 2011 bylo, že pokles úspěšnosti policistů Ústeckého kraje při řešení kriminality z posledních let se zastavil, **objasněnost trestných činů** tak zůstala v roce 2011 (46,2 %) prakticky na úrovni roku předcházejícího. Pro srovnání, ještě v roce 2009 (a v letech dřívějších) se v kraji dařilo objasnit více jak polovinu zjištěných trestných činů.

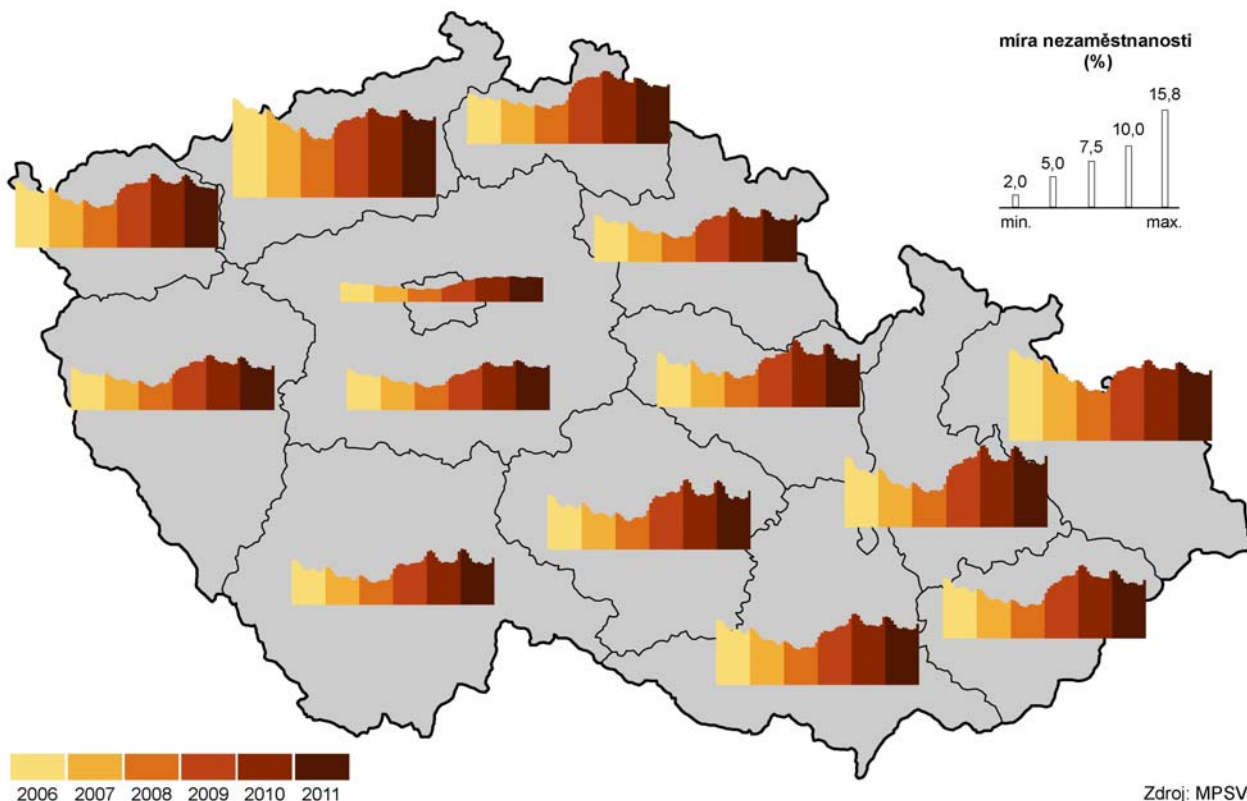
Pokles dopravní nehodovosti provázený nižším počtem usmrcených.

Příznivý vývoj potvrdila data za rok 2011 v Ústeckém kraji u **dopravních nehod**, neboť jejich počet se trvale již několik let snižuje, v roce 2011 byla zaznamenána přibližně polovina skutečnosti roku 2006 (především díky změně legislativy od roku 2009, kdy se meziročně počet dopravních nehod snížil o více než třetinu) a postupně klesaly i počty usmrcených osob. Meziročně se však bohužel v Ústeckém kraji v roce 2011 zvýšil více než o pětinu počet těžce zraněných osob při dopravních nehodách (233 osob).

Graf 2.16 Trestné činy a dopravní nehody v Ústeckém kraji

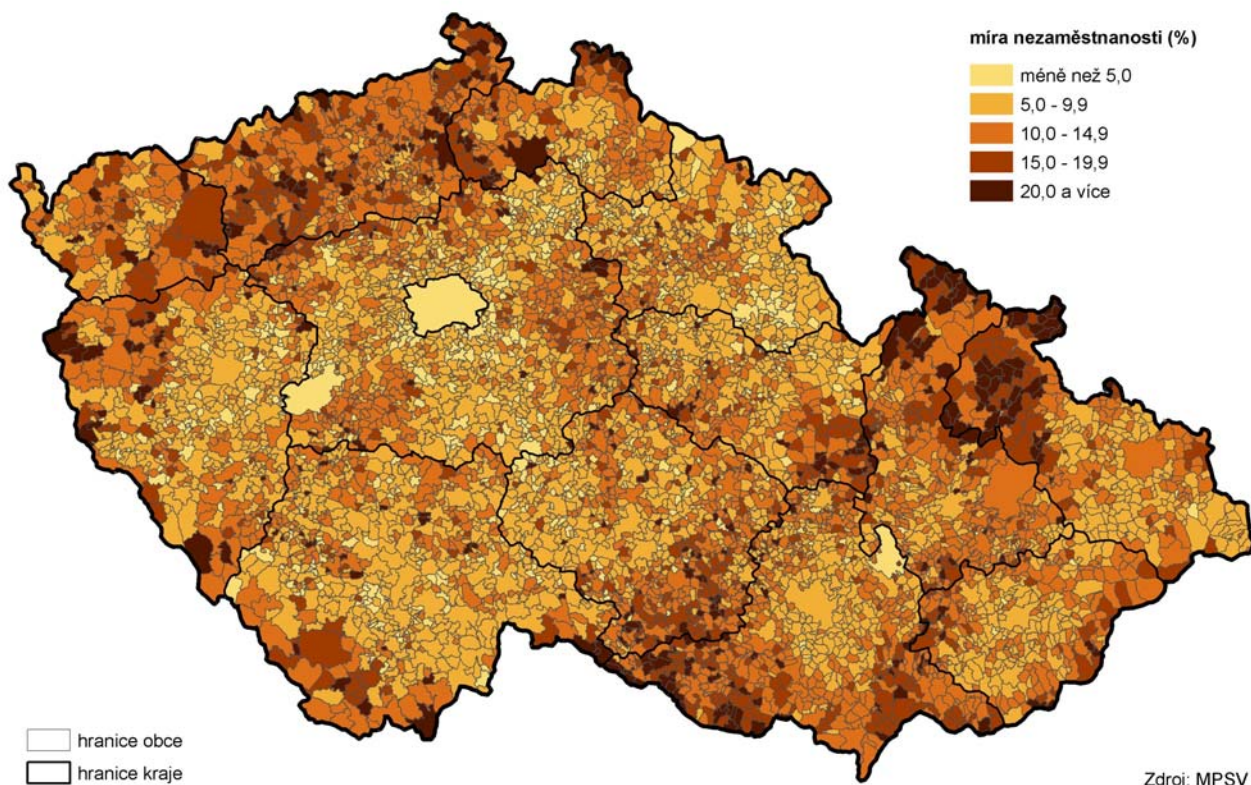

Míra registrované nezaměstnanosti v krajích v letech 2006 až 2011 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

Zdroj: MPSV

Míra nezaměstnanosti v obcích k 31. 12. 2011

Podrobnější údaje k vývoji na trhu práce Ústeckého kraje v roce 2011:

[Statistický bulletin Ústeckého kraje](#)

[Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků výběrového šetření pracovních sil - roční průměry 2011](#)

[Evidenční počet zaměstnanců a jejich mzdy v ČR za 1.- 4. čtvrtletí 2011](#)

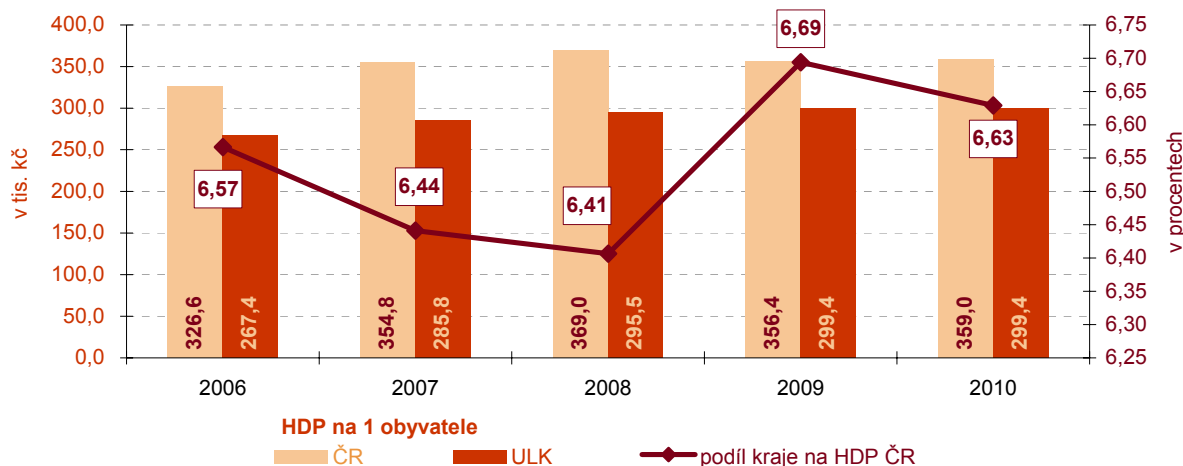
[Struktura mezd zaměstnanců 2011](#)

3. Ekonomický vývoj

Makroekonomika ***...mírný růst HDP*** ***po celé období...***

Hrubý domácí produkt (HDP) v přepočtu na 1 obyvatele kraje zaznamenal (na rozdíl od ostatních krajů) v celém období rostoucí tendenci, i když v posledních třech letech se meziroční růst zmínil a v roce 2010 došlo téměř ke stagnaci. V mezikrajském srovnání se pozice Ústeckého kraje v posledních dvou letech zlepšila posunutím z jedenácté příčky na osmou.

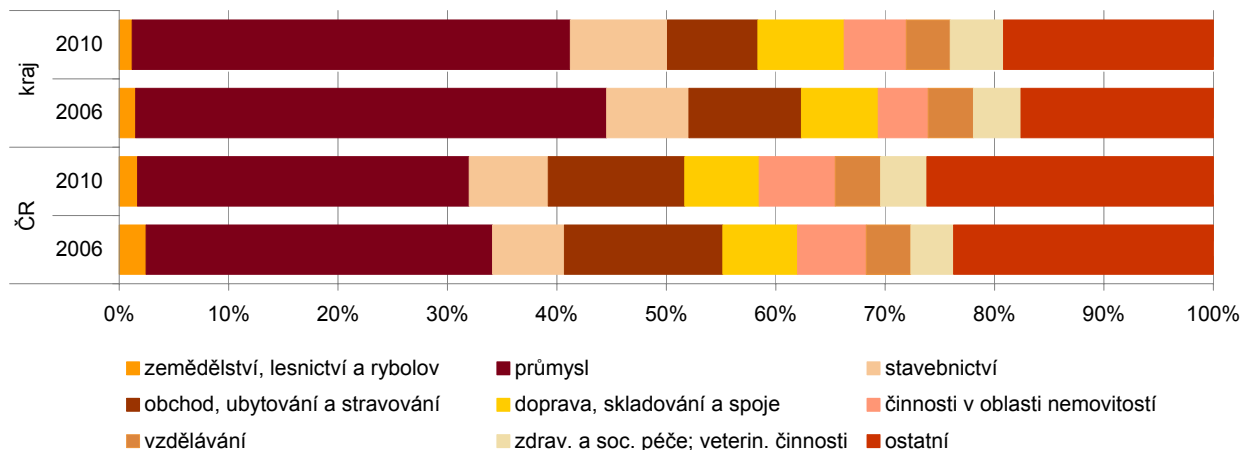
Graf 3.1 Hrubý domácí produkt v Ústeckém kraji (běžné ceny)

... rozhodující podíl ***výrobních odvětví ...***

Ve struktuře hrubé přidané hodnoty (HPH) mají rozhodující podíl výrobní odvětví, nejvyšší podíl byl dosažen v roce 2006 (52,1 %), potom se postupně mírně snižoval na 49,8 % v roce 2009 a v posledním sledovaném roce opět mírně vzrostl na 50,1 % z celkového HPH. Podíl tržních služeb představoval v roce 2010 hodnotu 31,3 %, meziročně mírně poklesl (o 0,4 p.b.), ale proti roku 2006 se zvýšil o 1,8 p.b. Navýšení o 0,3 p.b. jak proti roku 2009, tak proti roku 2006, zaznamenaly rovněž netržní služby a v roce 2010 se na HPH kraje podílely 18,7 %.

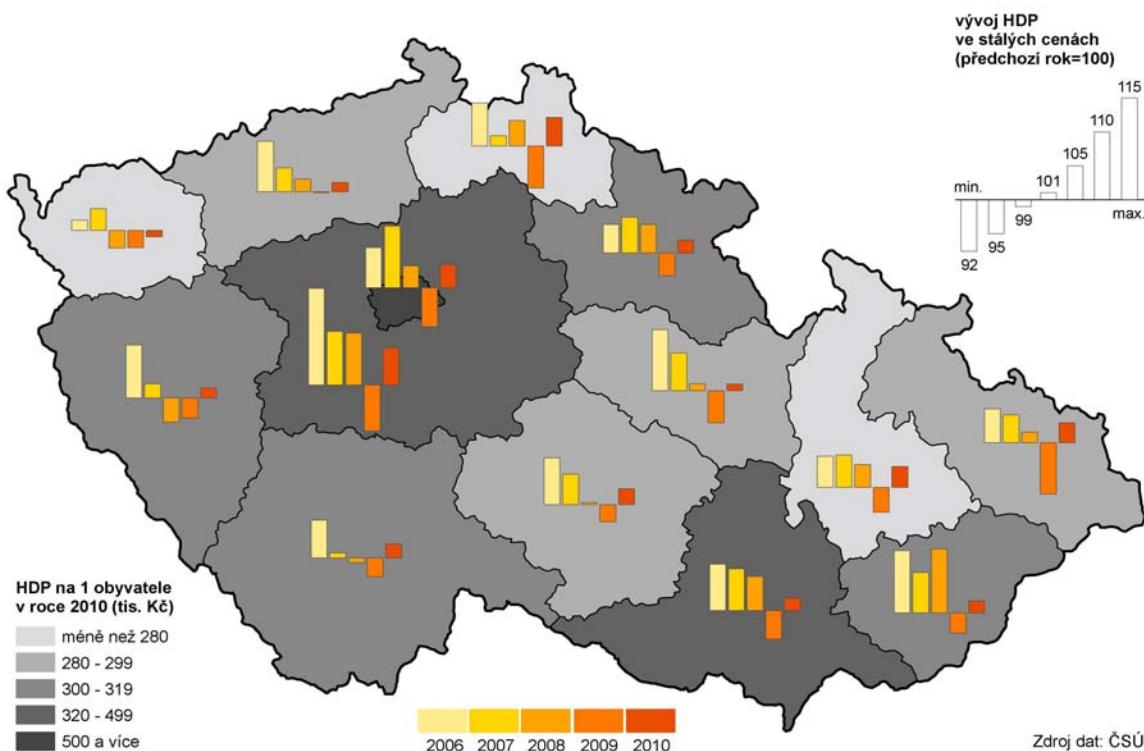
Graf 3.2 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Ústeckém kraji a v České republice

...nejvyšší meziroční ***nárůst tvorby hrubého*** ***fixního kapitálu mezi*** ***kraji...***

Po hospodářských problémech, které se projevily ve snížené míře investování v letech 2008 a 2009 (27,4, resp. 27 % z hodnoty HDP), směřovalo v roce 2010 v kraji do tvorby hrubého fixního kapitálu (THFK) rekordních 35,2 % HDP kraje. Na celkové tvorbě hrubého fixního kapitálu České republiky se v roce 2010 Ústecký kraj podílel 9,5 % a v mezikrajském srovnání byl jeho podíl třetí nejvyšší (zlepšení pozice proti roku 2009 o dvě příčky). V přepočtu THFK na 1 000 obyvatel obsadil kraj s hodnotou 105 339 Kč v roce 2010 v pomyslném žebříčku krajů dokonce 2. nejvyšší příčku. Meziročně se relativní ukazatel THFK zvýšil o více než 30 % a znamená nejvyšší nárůst mezi kraji.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2006 až 2010

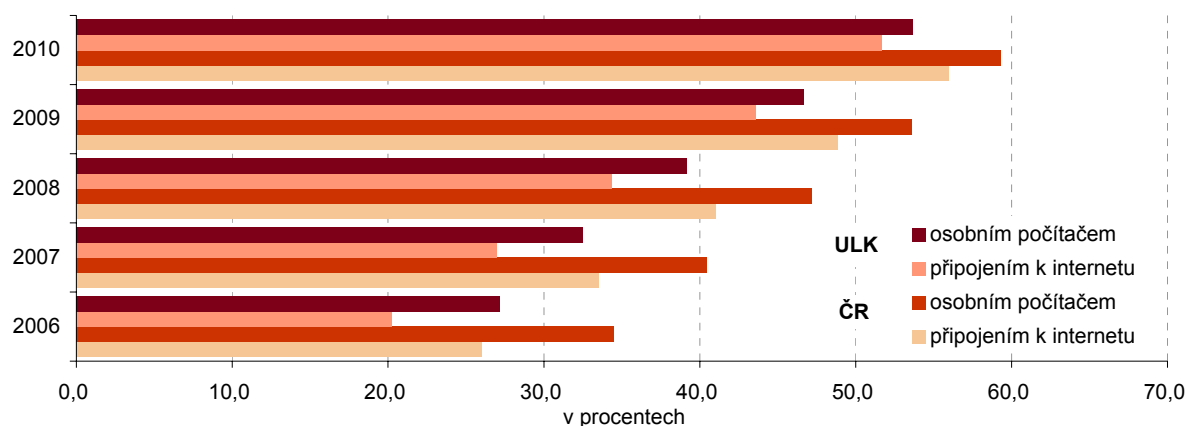

Věda a výzkum

Nárůst celkových výdajů i počtu zaměstnanců

Investice do vědy a výzkumu patří k důležitým faktorům zvyšování produktivity, zaměstnanosti, zajištění ekonomické konkurenceschopnosti, udržitelného rozvoje a sociální soudržnosti. Celkové výdaje v Ústeckém kraji se postupně zvyšovaly až do roku 2008, v roce 2009 meziročně poklesly o 19,3 %, ale v roce 2010 se opět zvýšily na 696 mil. Kč (tj. o 6,7 %). Na celkovém objemu prostředků na vývoj a výzkum se mzdové náklady v kraji podílely v průměru 44 %, v roce 2010 to bylo 46,7 % (meziroční nárůst 1,6 p.b.). Celkový objem mzdových prostředků se meziročně zvýšil o 10,5 %. Počet zaměstnanců meziročně rovněž vzrostl, a to o 4,5 % na celkových 769 osob, z toho bylo 385 výzkumných pracovníků.

Graf 3.3 Vybavení domácností v Ústeckém kraji a v ČR informační a komunikační technologií

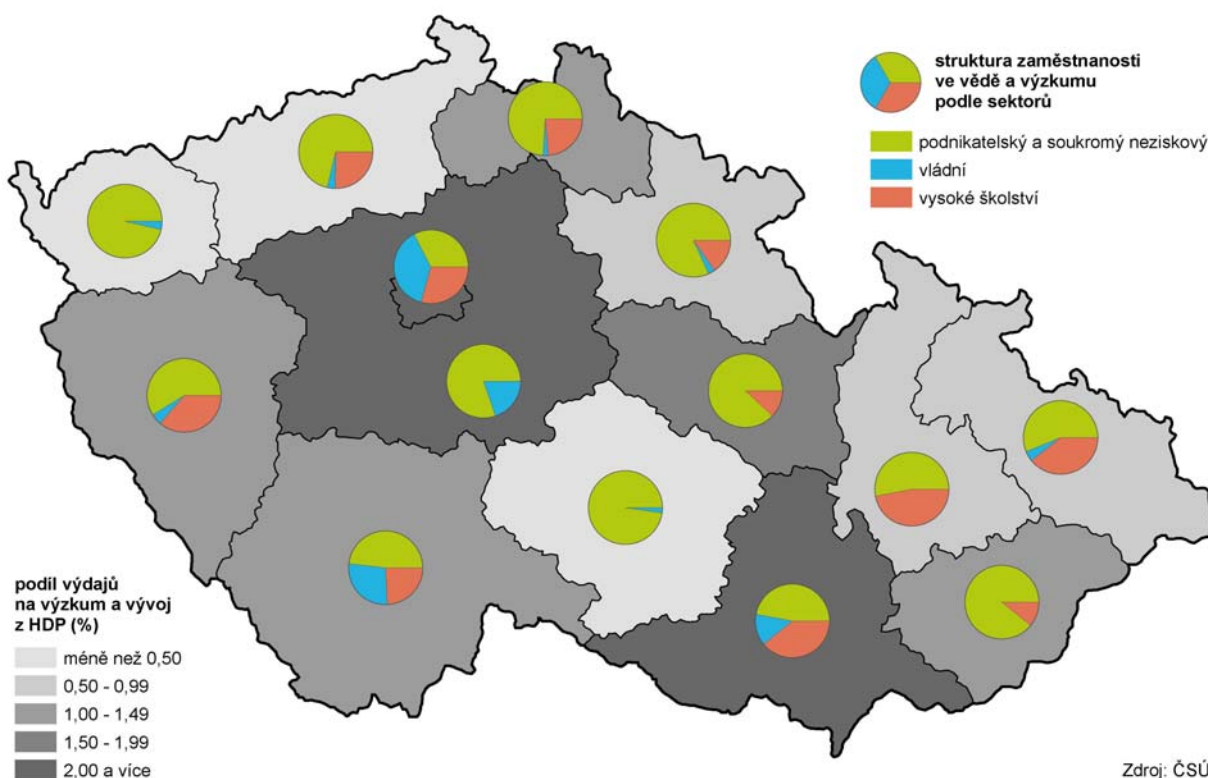

Informační technologie

Vybavení počítačem se neustále zvyšuje

Z předchozího grafu je patrné, že se v Ústeckém kraji i v celé ČR rok od roku zvyšuje podíl domácností vybavených počítačem a využívajících připojení k internetu. V roce 2010 bylo počítačem vybaveno již 53,7 % domácností a 51,7 % mělo připojení na internet (nárůst proti roku 2006 představoval 26,5 p.b. u PC a 31,5 p.b. u připojení k internetu; nárůst proti roku 2009 byl 7,1 % u PC a 8,1 % u internetu).

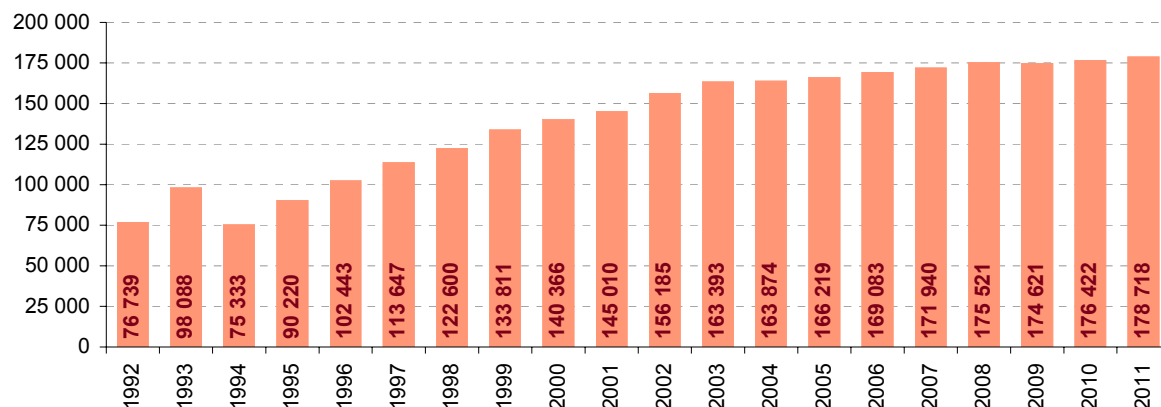
Věda a výzkum v krajích v roce 2010

Počty ekonomických subjektů meziročně vzrostly

Ke konci roku 2011 mělo v kraji registrováno své sídlo **178 718 ekonomických subjektů**, což představuje oproti předchozímu roku nárůst 2 296 subjektů (tj. 1,3 %). Meziroční nárůst zaznamenaly téměř všechny rozhodující právní formy, s výjimkou družstva a svobodného povolání.

Graf 3.4 Počet ekonomických subjektů v Ústeckém kraji k 31. 12.

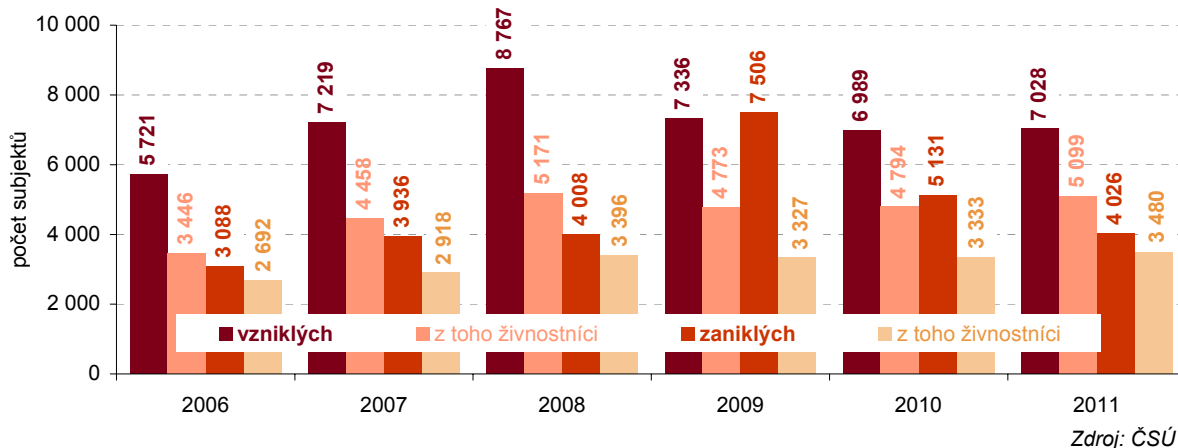

Zdroj: ČSÚ

Nárůst počtu živnostníků jako důsledek recese

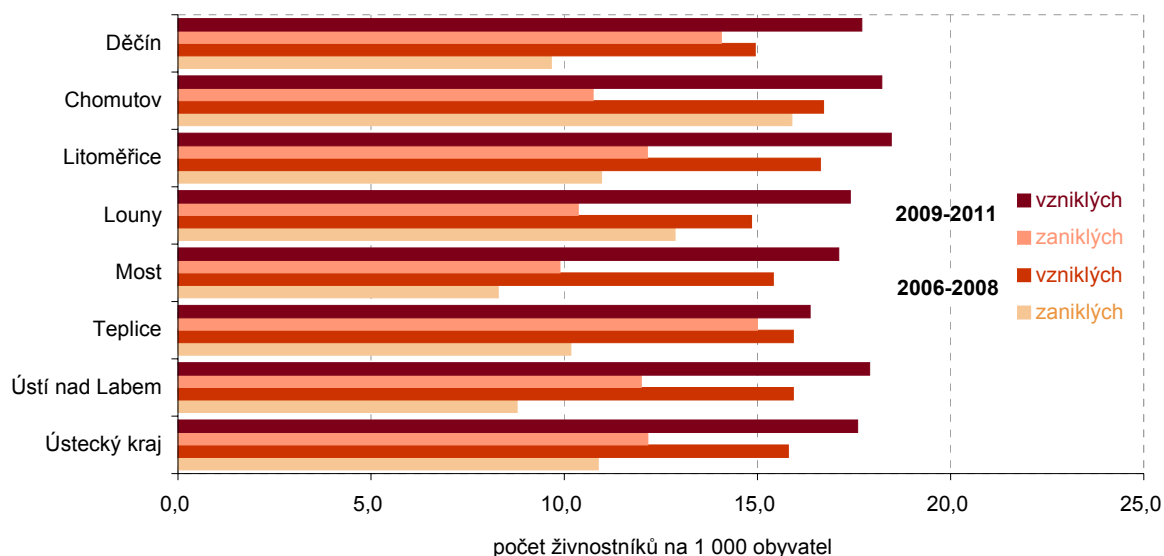
Mezi roky 2006 a 2007 dochází k více než pětinovému navýšení počtu nově vzniklých subjektů a vyšší úroveň se udržuje dosud. Jedním z hlavních důvodů nárůstu bylo snižování počtu zaměstnanců v důsledku krize a hledání jiných možností obživy. S výjimkou roku 2008 rostl podíl živnostníků na celkovém počtu nově vzniklých subjektů a v roce 2011 dosáhl v kraji 72,6 %.

Graf 3.5 Vznik a zánik subjektů v Ústeckém kraji k 31. 12.

Tento jev se potvrdil i při relativním vyjádření počtu živnostníků na 1 000 obyvatel ve všech okresech Ústeckého kraje, když jsme provedli porovnání souhrnu vzniklých a zaniklých živností v letech 2006 - 2008 a 2009 - 2011. Počty vzniklých subjektů na tisíc obyvatel v posledních třech letech dosahují ve všech okresech vyšších hodnot než ve třech předchozích letech. Jedním z důvodů jsou ještě doznívající důsledky ekonomického poklesu, který se v kraji projevil nejvýrazněji v roce 2009.

Graf 3.6 Soukromí podnikatelé (živnostníci) na 1 000 obyvatel v okresech Ústeckého kraje v letech 2006 - 2008 a 2009 - 2011

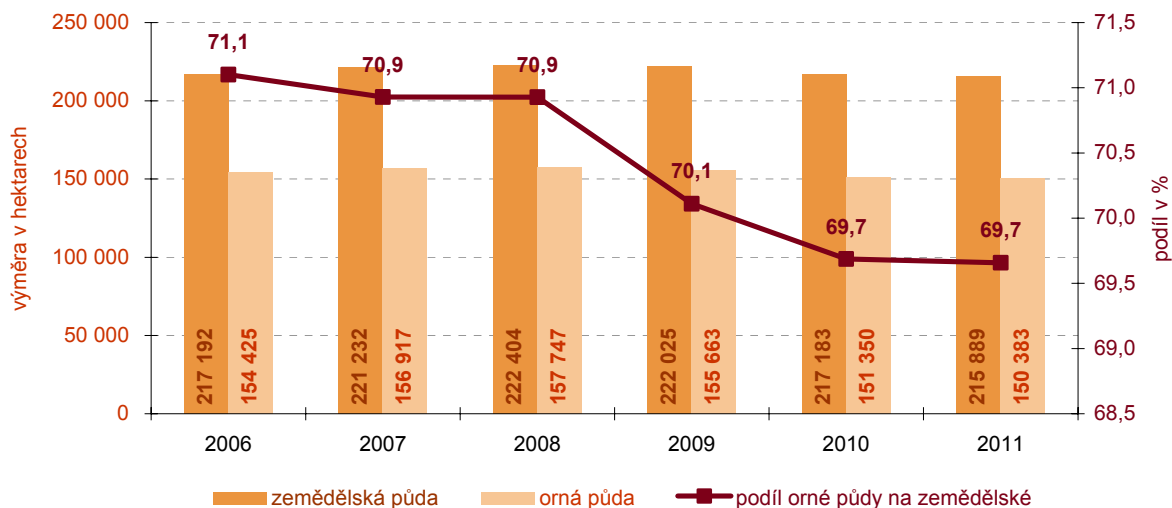

Zemědělství:

Výměra obhospodařované půdy se snižuje

Výměra obhospodařované zemědělské i orné půdy v Ústeckém kraji se v posledních třech letech snižuje. Výraznější pokles u orné půdy dokazuje klesající trend podílu obhospodařované orné půdy na celkové výměře obhospodařované zemědělské půdy, tzv. procento zornění, které se od roku 2006 snížilo o 1,4 p.b., v posledních dvou letech se ustálilo na hodnotě 69,7 %. Proti republikovému průměru je nižší o 2,1 p.b.

Graf 3.7 Obhospodařovaná zemědělská a orná půda v Ústeckém kraji

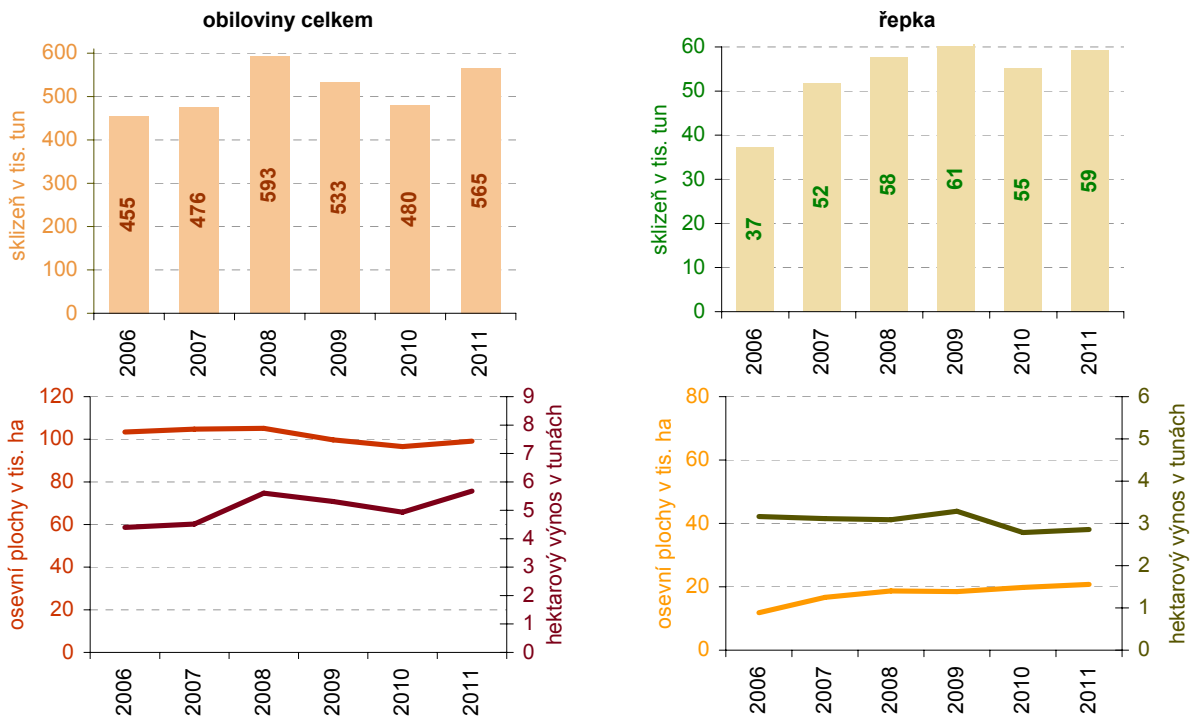
Rostlinná výroba

Sklizeň většiny plodin vyšší s výjimkou chmele

Produkce většiny zemědělských plodin byla v Ústeckém kraji, stejně jako v celé republice, v porovnání s předchozím rokem **vyšší s výjimkou chmele**. V roce 2011 bylo v kraji sklizeno celkem 565 186 tun **obilovin**, což představuje proti roku 2010 nárůst 84,7 tis. tun zrna. Na vyšší sklizni se podílelo jednak zvýšení pěstebních ploch (o 2,2 %), ale zejména vyšší výnosy zrna z hektaru (o 15 %). Meziroční navýšení ploch o 4,7 % a o 2,6 % vyšší hektarový výnos u naší nejrozšířenější olejnin, **řepky olejné**, ovlivnilo meziroční navýšení sklizně o 7,5 %. Proti roku 2010 vzrostla i sklizeň **luskovin** (o 21,8 %), a to výhradně vlivem vyššího výnosu z hektaru (téměř o 45 %). Produkce **brambor** byla vyšší téměř o 21 % a vzhledem k meziročnímu poklesu ploch o více než 12 % to bylo pouze zásluhou vyššího hektarového výnosu (téměř o 38 %). V roce 2011 meziročně vzrostla plocha **cukrovky** o 1,4 % a při vyšších výnosech bulev po hektaru (o 22,4 %) to znamenalo nárůst celkové sklizně o 24,2 %. Vyšší produkce **seny u píce na orné půdě** téměř o 10 % byla při poklesu sklizňové plochy dosažena vyššími hektarovými výnosy. Vlivem vyššího výnosu (téměř o 26 %) a navýšení pěstebních ploch (o více než 7 %), byla meziročně o 35 % vyšší i sklizeň **kukuřice na zeleno a siláž**. Navýšení sklizňových ploch u **trvalých travních porostů** pokrylo nižší výnos píce v seně a celková sklizeň tak byla proti roku 2010 o necelé 1 % vyšší. Příznivý rok byl i pro pěstování **vinné révy**. Vlivem vysokého výnosu 4,09 tuny hroznů z hektaru (nárůst o více než dvě pětiny) a při stagnující ploše, dosáhla celková úroda 1 217 tun, tj. o 347 tun (o 39,9 %) více než v roce 2010.

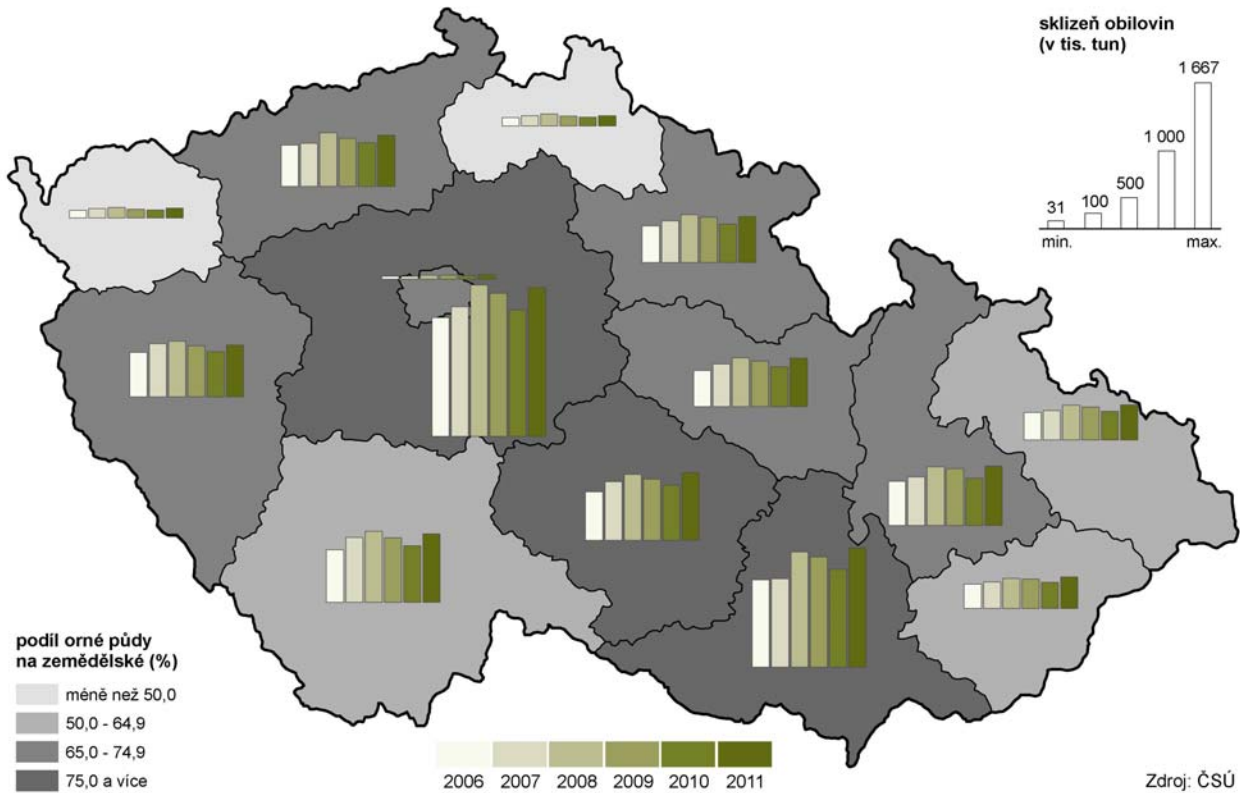
Produkce **chmele** byla v roce 2011 téměř o pětinu nižší než v roce předcházejícím, což bylo ovlivněno poklesem ploch i výnosu, a to téměř stejným dílem (každý zhruba o 10 %). Celková produkce chmele v kraji dosáhla 3 386 tun (-827 tun proti roku 2010), při výnosu 1,32 tuny po hektaru (-0,15 t/ha proti předchozímu roku).

Graf 3.8 Sklizně, osevní plochy a hektarový výnos obilovin a řepky v Ústeckém kraji

Zdroj: ČSÚ

Sklizně obilovin v krajích v letech 2006 až 2011

Zdroj: ČSÚ

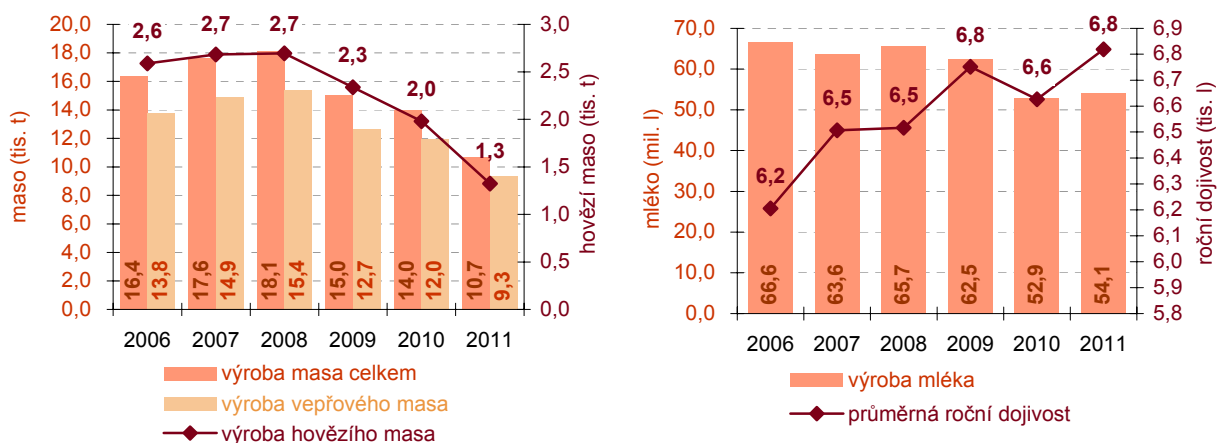
Živočišná výroba

Přetrvávající pokles stavů zvířat

V Ústeckém kraji, stejně jako v celé České republice pokračoval **pokles stavů hospodářských zvířat**. V porovnání s rokem 2006 se nejvýrazněji projevil u **prasat o 16,2 %**, a to i přes meziroční nárůst v posledních dvou letech (o 37,1 % v roce 2010 a o 20,3 % v roce 2011). O 12,1 % se proti roku 2006 snížily stavy **drůbeže**, nejnižší pokles byl zaznamenán u stavu **skotu** (o 8,4 %). Produkce živočišné výroby měla až do roku 2008 rostoucí tendenci jak u masa, tak i u mléka. Pokles v následujících dvou letech byl ovlivněn probíhající recesí. V roce 2011 se produkce mléka zásluhou nárůstu dojivosti krav (zhruba o 3 %) meziročně zvýšila o 2,2 %. Pokračující propad u výroby masa (zhruba o 24 %) byl v tomto roce způsoben přesídlením zpracovatelské firmy s dominantním podílem na ústeckém trhu do jiného kraje.

Růst produkce mléka v roce 2011

Graf 3.9 Produkce masa a mléka v Ústeckém kraji

V roce 2010 meziroční pokles zemědělské produkce - jediný v republice

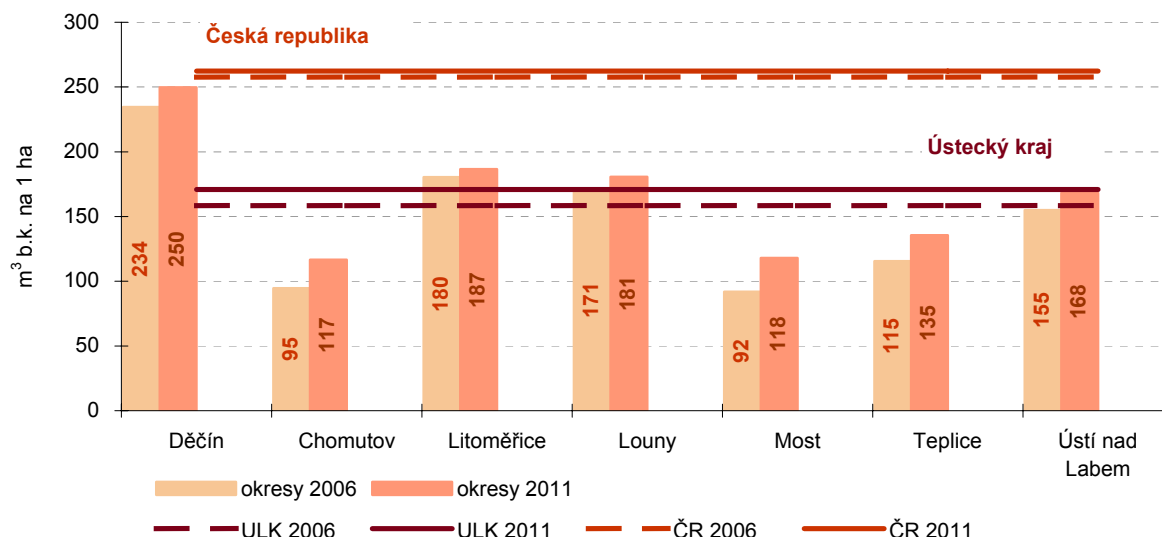
V roce 2009 došlo, stejně jako ve všech krajích republiky, ke snížení zemědělské produkce. Ústecký kraj patřil k 10 krajům, kde byla produkce na hektar zemědělské půdy nejnižší za posledních 5 let. Meziročně poklesla celková produkce o více než pětinu a na jejím poklesu se podílela jak podprůměrná sklizeň, tak i snížení živočišné produkce. V roce 2010 v Ústeckém kraji, stejně jako ve všech ostatních krajích, vzrostla rostlinná produkce, která ve všech krajích s výjimkou Ústeckého kraje pokryla výpadek živočišné produkce. Celková zemědělská produkce v kraji tak byla, vlivem nižší živočišné produkce a výrazného poklesu produkce zemědělských služeb, meziročně nižší o 37,5 mil. Kč (o 0,7 %). Objem celkové produkce na hektar nedosáhl v roce 2010 úrovně let 2007 a 2008. Finanční výsledky roku 2011 zatím k dispozici nejsou. Lze však předpokládat, že bude příznivě ovlivněna vyšší sklizní většiny plodin, růstem produkce mléka, ale v Ústeckém kraji negativně nižší produkcí masa.

Lesnictví

Postupný růst lesních ploch

Dlouhodobým pozitivním jevem v Ústeckém kraji je postupné rozšiřování lesních porostů. **Od roku 2006 se rozloha lesa v kraji zvýšila téměř o 2,7 tisíce hektarů** a její podíl na celkové výměře kraje vzrostl na 30,3 %, tzn. o 0,5 p.b., přesto však podíl lesů Ústeckého kraje je 3,4 p.b. pod celorepublikovým průměrem. Zlepšující se trend potvrzuje i zvyšování ploch zalesnění, v roce 2011 bylo zalesněno 1 821 ha (s více než 65 % převahou jehličnanů). V porovnání s rokem 2006 se výměra zalesňovaných ploch v kraji zvýšila v posledním roce téměř o 23 %. Zvyšování zásoby dřeva je patrné i z následujícího grafu a je vidět, že k němu dochází ve všech okresech kraje.

Graf 3.10 Průměrná zásoba dřeva na území okresů Ústeckého kraje

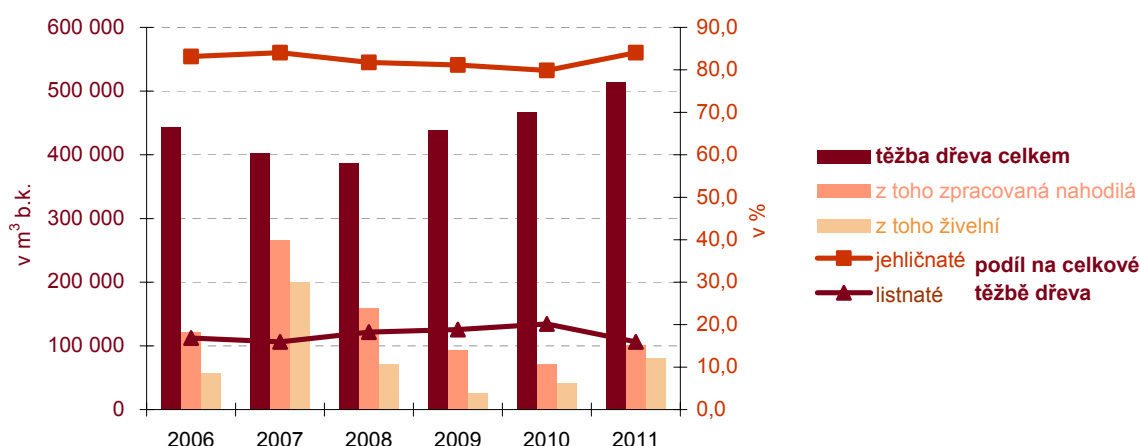

Zdroj: ÚHÚL

Těžba dřeva stoupá

V prvních třech letech sledovaného období těžba dřeva v Ústeckém kraji klesala, od roku 2009 má rostoucí tendenci, proti nejnižší úrovni v roce 2008 se do roku 2011 zvýšila o třetinu. Na celkovém objemu vytěženého dřeva jednoznačně **převažuje podíl jehličnatých dřevin**, což je patrné z následujícího grafu.

Graf 3.11 Těžba dřeva v Ústeckém kraji

Průmysl:

Tržby velkých průmyslových podniků vzrostly nad úroveň roku 2008

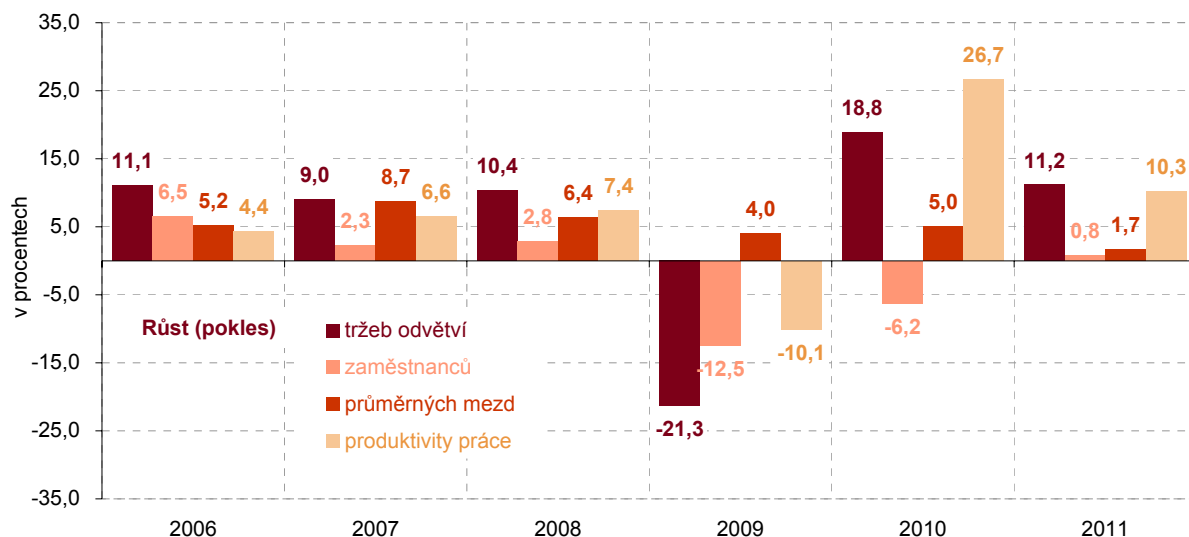
Průmysl v Ústeckém kraji byl stejně jako celá Česká republika zasažen ekonomickým zpomalením, v roce 2009 poklesly **tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy** (v běžných cenách) ve velkých podnicích sídlících v Ústeckém kraji⁶ o 8,4 p.b. výrazněji než v ČR. Tento pokles byl doprovázen poklesem **počtu pracovníků**, který byl o 0,9 p.b. vyšší než v ČR. V důsledku tohoto poklesu pracovníků vzrostla průměrná mzda v průmyslu dokonce o 1 p.b. více než v ČR jako celku. Z následujícího grafu je patrné, že **v roce 2010 dochází k oživení**, které se projevilo v **nárůstu tržeb**, který byl o 8,2 p.b. vyšší než v ČR, rovněž **zvýšení produktivity práce** v kraji bylo nad celorepublikovou úrovní, a to o 11,2 p.b. I přes tento pozitivní vývoj však tržby v průmyslu nedosáhly úrovně roku 2008 a byly v kraji o 6,5 % nižší, v ČR o 3,6 %. **V roce 2011 se tržby za prodej**

⁶ Podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

Rekordní výše produktivity práce

vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy dostaly v Ústeckém kraji **nad úroveň roku 2008**, a to i přesto, že meziroční nárůst byl nižší než v roce předchozím. V porovnání s vývojem v celé ČR byl však růst v kraji o 2,8 p.b. rychlejší. **Meziroční nárůst** zaznamenal ve velkých průmyslových podnicích rovněž **počet pracovníků i výše průměrné mzdy**, u obou ukazatelů byl růst pomalejší než ukazoval celorepublikový průměr (-2,6 % u pracovníků a -1,5 % u mezd). **Rekordní úrovně** (6 019 tis. Kč) dosáhla v kraji **produktivita práce**⁷ a byla již druhým rokem nejvyšší mezi kraji. Meziroční nárůst byl v kraji o 5,5 p.b. vyšší než za celou Českou republiku.

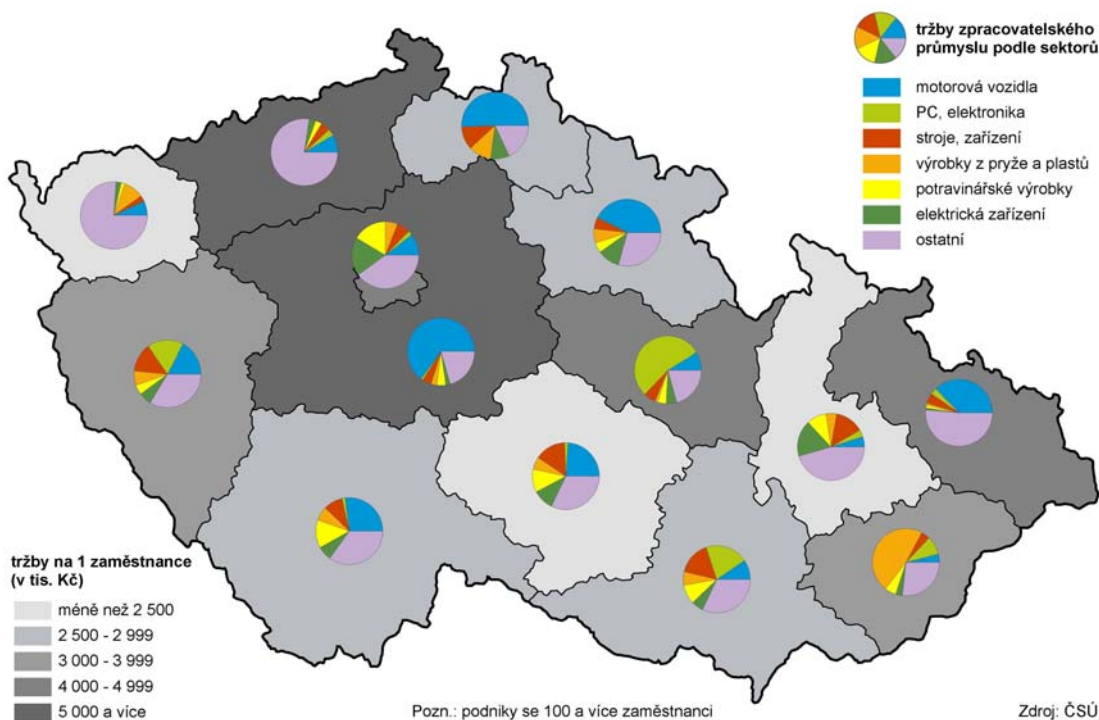
Graf 3.12 Vývoj hlavních ukazatelů průmyslu v Ústeckém kraji

⁷⁾ v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v Ústeckém kraji

Zdroj: ČSÚ

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v krajích v roce 2011

⁷ Tržby (bez DPH) z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (běžné ceny) na zaměstnance v tis. Kč

Stavebnictví:

Pokles základní stavební výroby i zaměstnanců v kraji pokračoval

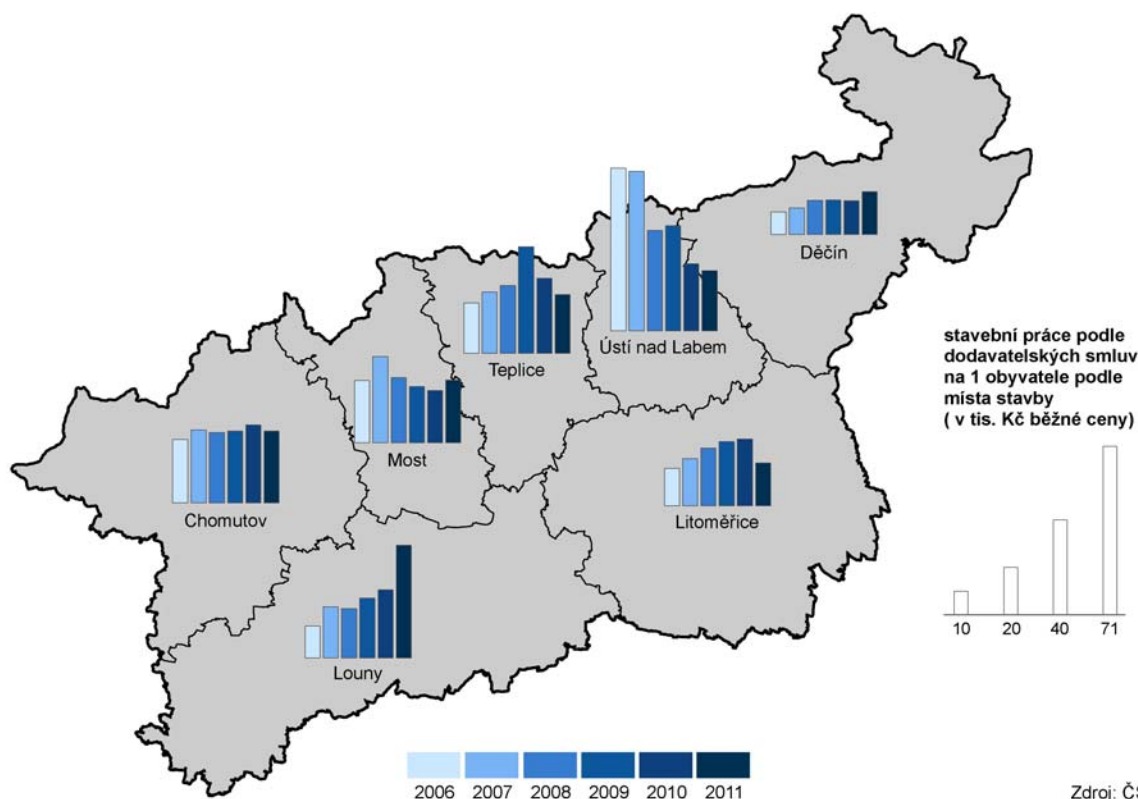
Základní stavební výroba (ZSV) v podnicích se sídlem v Ústeckém kraji (s 50 a více zaměstnanci) rostla do roku 2009, v roce 2010 se meziročně snížila o 17,7 % (v ČR o 7,3 %), ke zmíněnému snížení došlo ještě v dalších 9 regionech republiky. Tento pokles stavební výroby byl navíc doprovázen poklesem počtu zaměstnanců v kraji o 10,7 % (v ČR o 3,6 %), což se projevilo v relativním zvýšení průměrné mzdy (ULK +2,3 %, ČR +2,4 %). Příznivé nejsou ani výsledky roku 2011, jak v Ústeckém kraji, tak ve většině krajů (s výjimkou Kraje Vysočina a Moravskoslezského kraje). Meziročně se v kraji snížila ZSV o 9,6 %, v ČR o 8,4 %, pokračoval i pokles počtu pracovníků ve stavebních podnicích s 50 a více zaměstnanci (ULK -8,9 %, ČR -6,7 %). V Ústeckém kraji na rozdíl od ČR poklesla v roce 2011 průměrná mzda, a to o 6,7 % (ČR +1,5 %). **Produktivita práce** ze ZSV v kraji byla v roce 2011 nad celorepublikovým průměrem o 211 tis. Kč (o 11,9 %) a v porovnání s ostatními kraji zaujímala druhou nejvyšší příčku, a to i přesto, že byla jedním z deseti krajů, kde došlo meziročně k poklesu. Na jednoho pracovníka ve stavebnictví připadlo v roce 2011 v Ústeckém kraji 1 977 tis. Kč b.c., tj. o 16 tis. Kč (o 0,8 %) méně než v roce předchozím.

Na celkovém poklesu stavební výroby se stejně jako v předcházejícím roce nejvíce podílelo jak **inženýrské stavitelství** (ULK -11,6 %, ČR -12,5 %), tak i **pozemní stavitelství** (ULK -10,3 %, ČR -4,7 %).

Stavební aktivita klesá

Objem stavebních prací v Ústeckém kraji v posledních dvou letech postupně klesá. Proti roku 2009, kdy stavební práce v tuzemsku dosáhly v kraji největšího objemu (26 129 mil. Kč), se v následujícím roce snížily o 12,1 %, z toho pro veřejné zadavatele téměř o dvě pětiny. Meziroční pokles v roce 2011 byl mírnější jak u staveb celkem (o 1,6 %), tak i pro veřejné zadavatele (o 10,9 %).

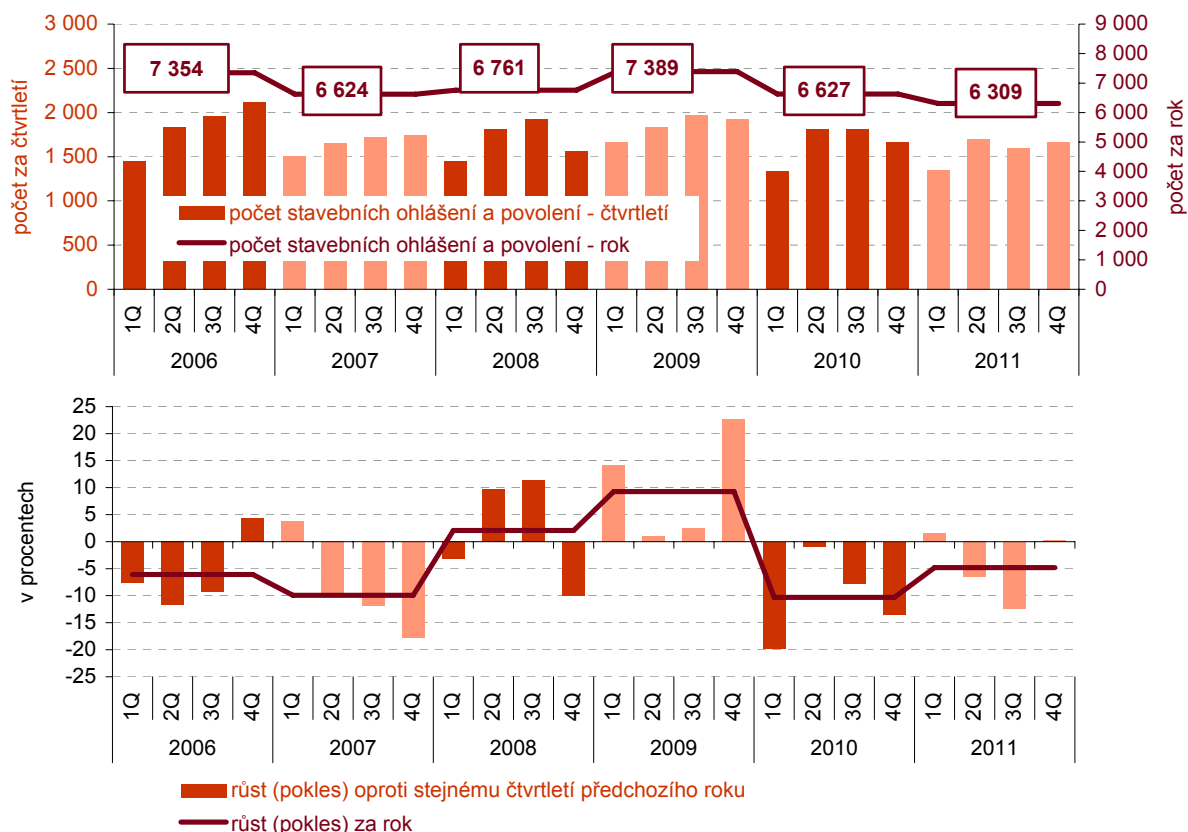
Stavební práce v okresech Ústeckého kraje v letech 2006 až 2011

Počet stavebních povolení a ohlášení nadále klesal

Pokud jde o výhled do budoucnosti, v **počtu stavebních ohlášení a povolení**, která stavební úřady vydaly v Ústeckém kraji, **přetrvával pokles** i v roce 2011. Proti roku 2010 bylo v kraji vydáno o 4,8 % povolení a ohlášení méně (v ČR naopak počet vzrostl o 1,4 %). V kraji bylo vydáno méně stavebních povolení a ohlášení jak na budovy bytové (o 3,8 %), tak i nebytové (o 5,8 %), nejvýraznější pokles však zaznamenal počet povolení pro stavby na ochranu životního prostředí (o 17,5 %). Na pozitivním vývoji v celé ČR se podílel hlavně nárůst počtu vydaných stavebních povolení a ohlášení na nebytové budovy o 4,6 %, meziroční navýšení u bytových budov dosáhlo 1,3 %, povolení pro stavby na ochranu životního prostředí zaznamenaly, stejně jako v Ústeckém kraji, pokles (- 2 %).

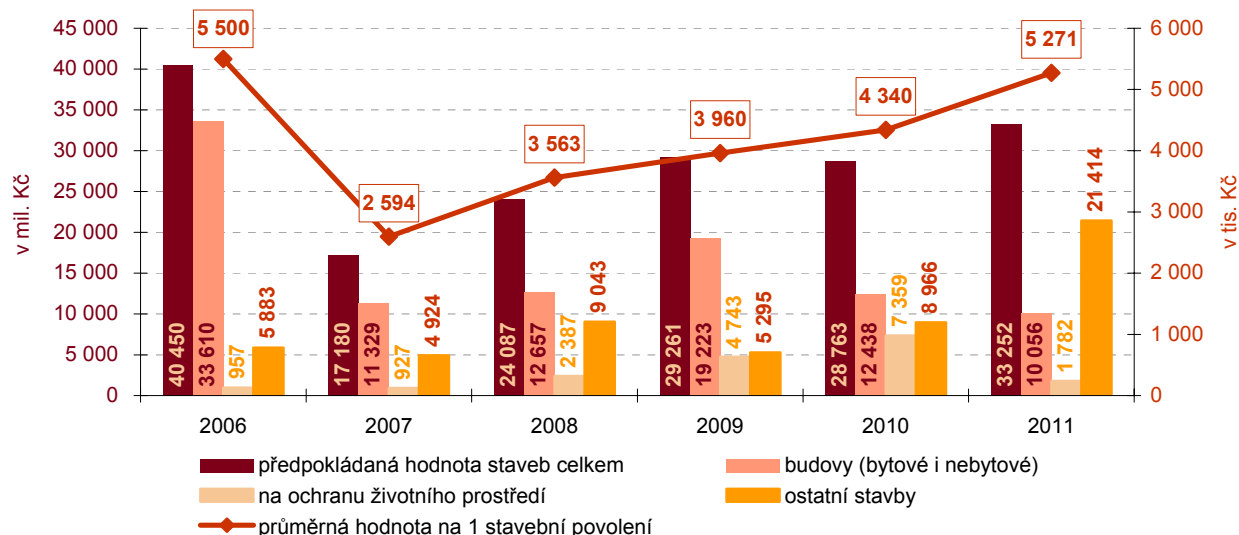
Graf 3.13 Počet stavebních ohlášení a povolení v Ústeckém kraji a jeho vývoj (v %)

Orientační hodnota staveb vzrostla

Předpokládaná orientační hodnota nově plánovaných staveb v Ústeckém kraji zaznamenala v roce 2011 meziroční **nárůst** o 4,5 mld. Kč (o 15,6 %), k navýšení došlo výhradně v kategorii ostatních staveb. **Průměrná hodnota na jedno stavební povolení se zvýšila** o 21,4 % (o 931 tis. Kč na 5 271 tis. Kč).

Graf 3.14 Orientační hodnota staveb a průměrná hodnota na 1 stavební povolení v Ústeckém kraji

Bytová výstavba:

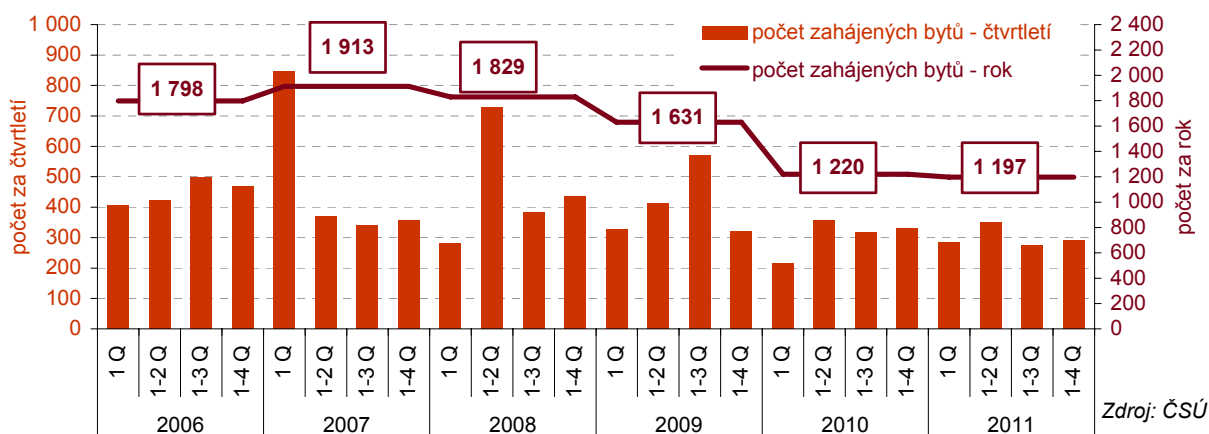
Pokračuje pokles počtu zahájených bytů

Již čtvrtý rok pokračoval v kraji pokles počtu **zahájené výstavby** bytů. V roce 2011 začala stavba **1 197 bytů**, což znamenalo meziroční pokles o 1,9 % (v ČR -2,1 %), tento pokles byl jak v kraji, tak v celé ČR nižší než v předchozích letech. Přesto, že měl počet zahájených bytů v kraji sestupnou tendenci, zůstává i tak počet zahájených bytů nad úrovní roku 2003, kdy byla zahájena stavba nejmenšího počtu bytů (1 129) v posledních letech.

Hlavním důvodem meziročního poklesu v roce 2011 bylo snížení počtu zahájených bytů **v bytových domech** (o 14,3 %, tj. 8 bytů) a v domovech - penzionech a domovech pro seniory (o 33,3 %, tj. 2 byty). Poklesla rovněž **výstavba bytů v rodinných domech** (o 6,3 %, tj. 52 bytů).

Počet zahájených bytů na tisíc obyvatel Ústeckého kraje je v mezikrajském srovnání dlouhodobě nejnižší. V roce 2011 dosáhl v kraji hodnoty 1,44 a byl nejnižší ve sledovaném období. Proti republikovému průměru byl nižší o 1,18 bytu.

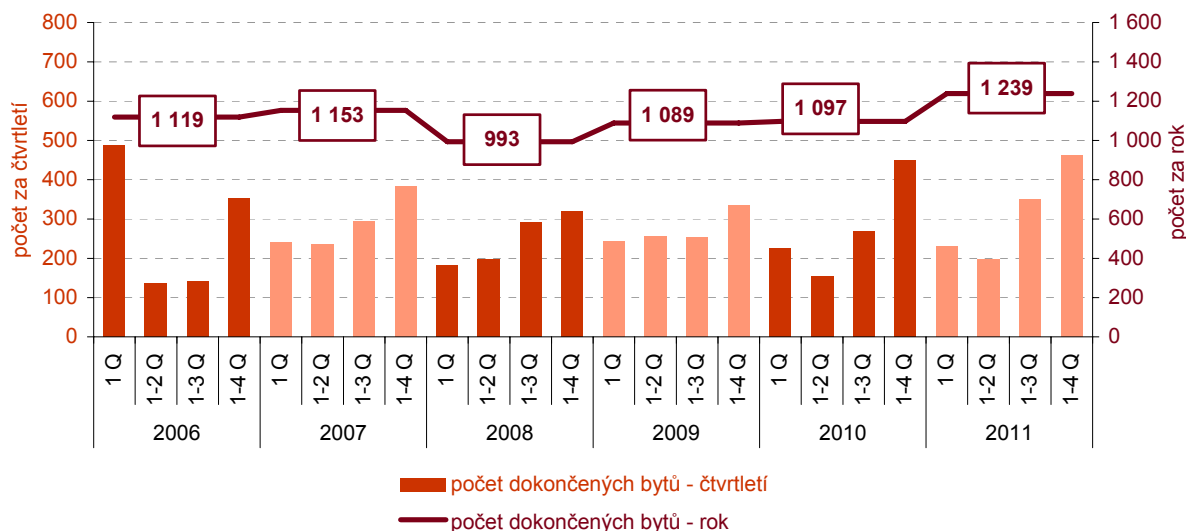
Graf 3.15 Zahájené byty v Ústeckém kraji

Rekordní počet dokončených bytů

V Ústeckém kraji bylo **v roce 2011 dokončeno 1 239 bytů**, což bylo o 142 bytů (o 12,9 %) více než před rokem a tento počet byl nejvyšší za celé sledované období. Zároveň byl Ústecký kraj **jediným krajem, kde došlo k meziročnímu nárůstu** počtu dokončených bytů. I přes tento pozitivní vývoj zůstává relativní ukazatel - počet dokončených bytů na tisíc obyvatel kraje (1,50) dlouhodobě nejnižší v porovnání s ostatními kraji a pod republikovým průměrem byl o 1,23 bytu.

Graf 3.16 Dokončené byty v Ústeckém kraji

Zdroj: ČSÚ

Zásahu na celkovém meziročním nárůstu měl počet dokončených bytů v bytových domech se 111 byty, proti 62 v roce 2010 (nárůst o 79 %). O více než polovinu se zvýšil počet dokončených bytů v nástavbách, přístavbách a vestavbách k bytovým domům i ve stavebně upravených nebytových prostorách a 2,5krát více bylo dokončeno bytů v nebytových budovách. Na meziročním nárůstu se podílelo rovněž 32 bytů dokončených v domovech - penzionech nebo domovech pro seniory, v roce předchozím nebyl v této kategorii dokončen žádný byt.

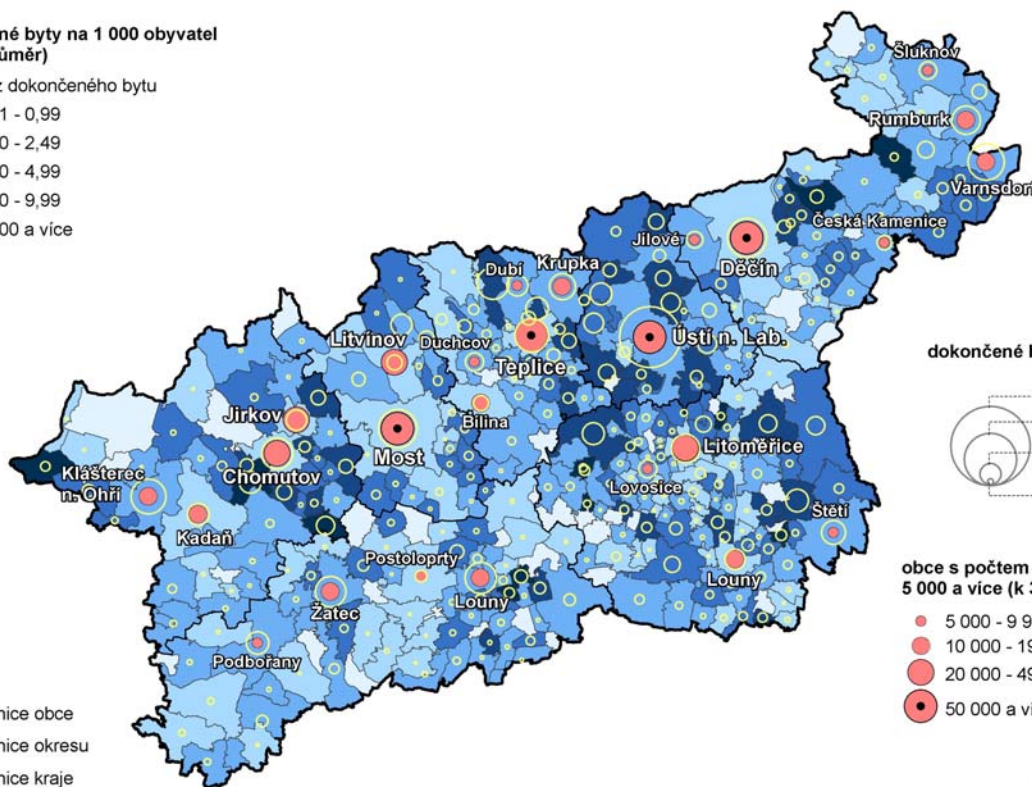
Naproti tomu počet dokončených bytů v rodinných domech, které ve struktuře dokončených bytů zaujímají téměř 64 %, bylo dokončeno o 69 bytů (o 8 %) méně než v roce 2010.

Bytová výstavba v obcích Ústeckého kraje v letech 2006 až 2011

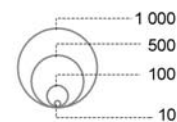
dokončené byty na 1 000 obyvatel
(roční průměr)

- bez dokončeného bytu
- 0,01 - 0,99
- 1,00 - 2,49
- 3,00 - 4,99
- 5,00 - 9,99
- 10,00 a více

- hranice obce
- hranice okresu
- hranice kraje

dokončené byty celkem

obce s počtem obyvatel
5 000 a více (k 31. 12. 2011)

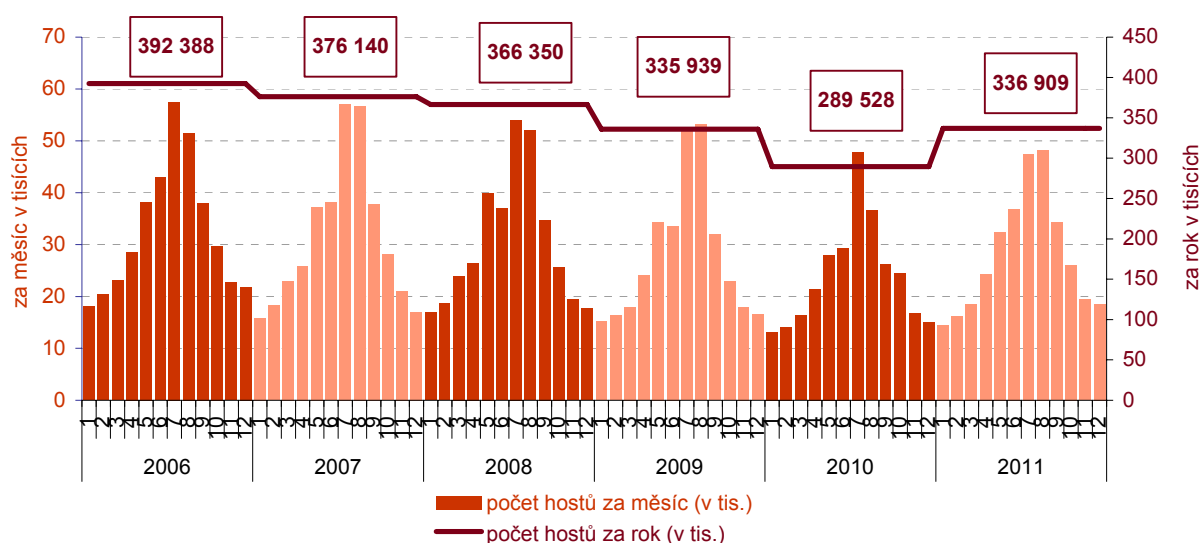
- 5 000 - 9 999
- 10 000 - 19 999
- 20 000 - 49 999
- 50 000 a více

Zdroj: ČSÚ

Cestovní ruch:
...více hostů

V roce 2011 došlo k oživení v cestovní oblasti i v Ústeckém kraji. Meziročně **vzrostl počet hostů** v hromadných ubytovacích zařízeních kraje o 47,4 tisíc, tj. o 16,4 %, proti nejvyšší dosažené úrovni roku 2006 však byl o 14,1 % (o 55,5 tis.) nižší. Na celkovém poklesu proti neúspěšnějšímu roku 2006 se nejvíce podílel výpadek zahraničních hostů (pokles o 27 %, tj. 45,3 tisíc hostů). Výsledky roku 2011 však signalizují zlepšení i v této kategorii, když počet zahraničních hostů vzrostl proti roku 2010 téměř o čtvrtinu. K celkovému nárůstu výrazně přispěl i počet českých hostů, který se zvýšil o 12,1 %, tj. o 23,3 tisíc, proti roku 2006 je však stále ještě nižší, a to o 4,5 %, tj. o 10,2 tisíc hostů. Podíl česků v roce 2011 představoval téměř 64 % všech hostů v ubytovacích zařízeních kraje, jejich význam dlouhodobě posiloval až do roku 2009, v posledních dvou letech však meziročně částečně klesal.

Graf 3.17 Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních Ústeckého kraje (v tis.)

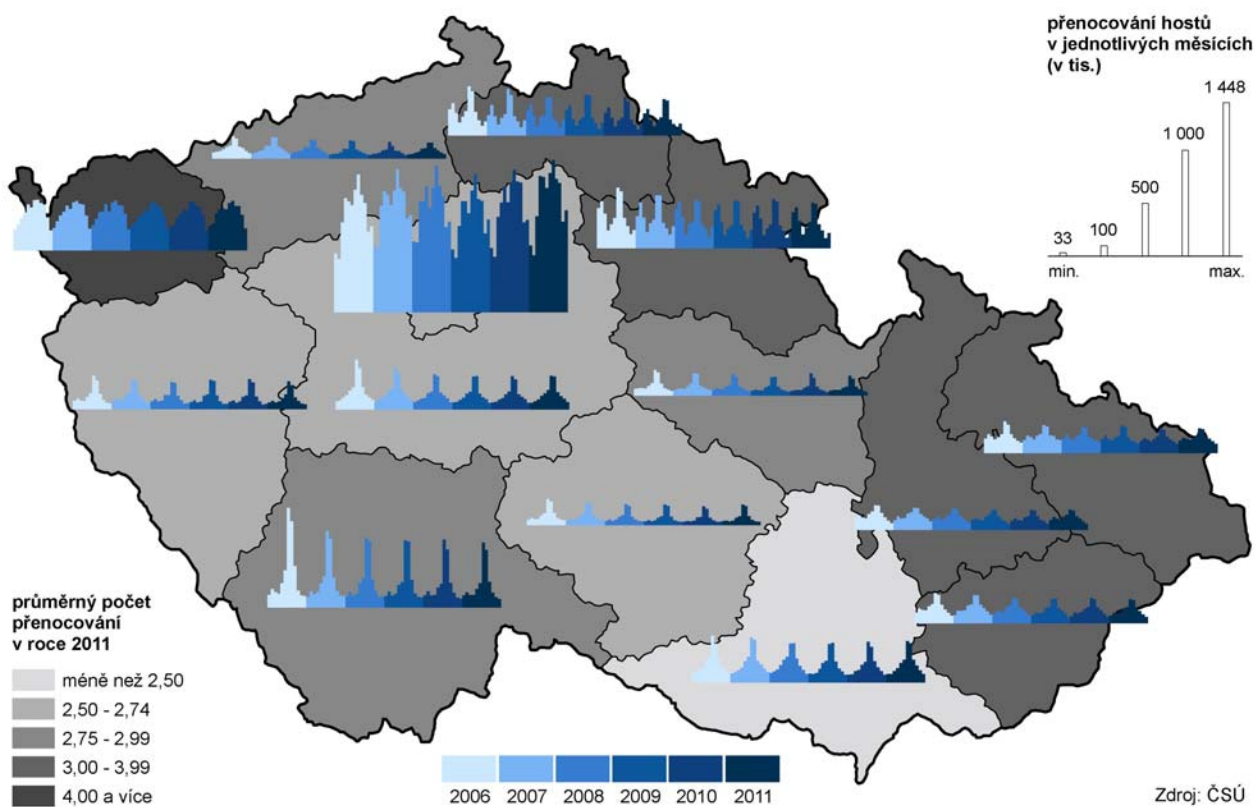

Zdroj: ČSÚ

...více ubytovacích zařízení i lůžek

Pozitivním jevem v posledním roce je rovněž **nárůst počtu hromadných ubytovacích zařízení** i jejich **kapacity**. Pokles počtu ubytovacích zařízení předchozích tří let se zastavil a v roce 2011 došlo v kraji k jejich meziročnímu navýšení o 16,2 %, tj. o 53, na celkových 380 zařízení. Kapacita v těchto objektech vzrostla o 12,9 % (tj. o 2 206) a celkem tak bylo v kraji k dispozici 19 346 lůžek. **Průměrná doba pobytu hostů** v kraji celkově meziročně poklesla ze 4 dnů v roce 2010 na 3,9 dne v roce 2011, u zahraničních hostů se naopak zvýšila ze 3,6 na 3,7 dne.

Přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2006 až 2011

Podrobnější údaje k ekonomickému vývoji Ústeckého kraje v roce 2011:

[Statistický bulletin Ústeckého kraje](#)

[Průmysl v časových řadách](#)

[Stavebnictví v časových řadách](#)

[Bytová výstavba, stavební povolení a stavební zakázky v časové řadě](#)

[Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin za rok 2011](#)

[Cestovní ruch v časové řadě](#)

4. Životní prostředí

Orné půdy ubývá

Výměra orné půdy v Ústeckém kraji má dlouhodobě sestupnou tendenci, a to zejména ve prospěch trvalých travních porostů. Tento trend se v letech 2006 - 2011 nejvýrazněji projevil v okresech Děčín, Chomutov, Litoměřice a Teplice. Pokles orné půdy částečně ovlivnilo rozšíření vodních ploch v okrese Ústí nad Labem o více než 35 %. Dále se zvyšuje podíl zastavěných ploch, zejména v okrese Chomutov (o 11 %) a okrese Most (o 9 %). Ve struktuře půdního fondu se příznivě projevuje zalesňování, které se nejvýznamněji projevilo v okresech Chomutov, Teplice a Most.

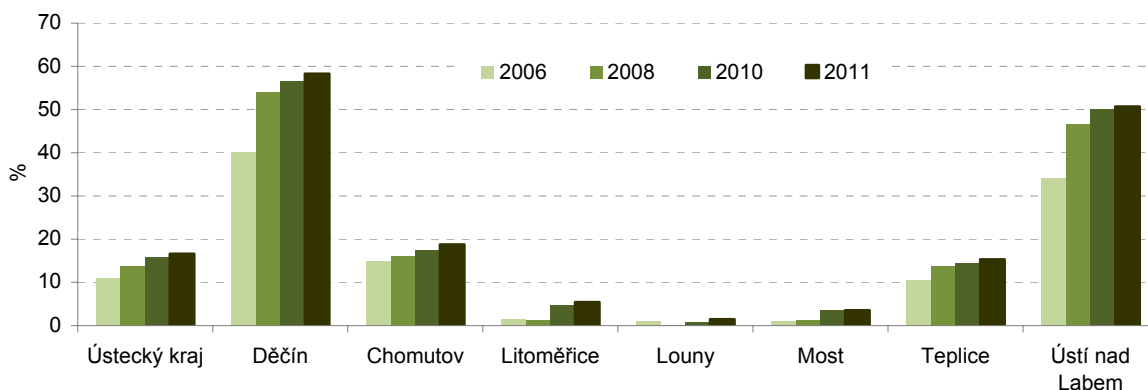
Počet ekologických zemědělců stále roste...

V roce 2011 pokračoval růst počtu ekologických zemědělců. Nejvyšší počet ekofarek nalezneme v oblasti Krušných a Doupovských hor a Šluknovském výběžku, což souvisí s intenzivnějším využíváním zemědělsky méně vhodných ploch (např. podhorských oblastí) pro jinou než klasickou produkci, která by v daných lokalitách byla ekonomicky neudržitelnou. O tom svědčí i velmi malý počet ekologických zemědělců, kteří hospodaří souběžně konvenčním způsobem. Druhý nejvyšší počet ekologických farek (37) je na Litoměřicku, avšak vzhledem k rozsahu tradičního konvenčního způsobu hospodaření, dosahuje podíl ekologicky obhospodařované půdy pouze 5,4 %.

... stejně jako podíl ekologicky obhospodařované půdy

Podíl ekologicky obhospodařované půdy (tj. půdy v ekologickém zemědělství a přechodném období) je v Ústeckém kraji **pátý nejvyšší v mezikrajském srovnání**. Za poslední rok se zvýšil o 5,7 % a dosáhl 16,6 % celkové výměry zemědělské půdy, přičemž nejvyšší podíl byl v okresech Děčín a Ústí nad Labem (58,3, resp. 50,7 %). Naproti tomu v okrese Louny s rozsáhlou tradiční zemědělskou produkcí je podíl nejnižší (1,5 %), avšak i tady došlo k meziročnímu navýšení téměř o tři čtvrtiny. Vývoj v příštích letech bude do značné míry záviset od možnosti zemědělců žádat o dotace na ekologické zemědělství.

Graf 4.1 Podíl ekologicky obhospodařované zemědělské půdy na celkové výměře zemědělské půdy v Ústeckém kraji a jeho okresech (v %)

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

Specifické množství vody fakturované domácnostem klesá

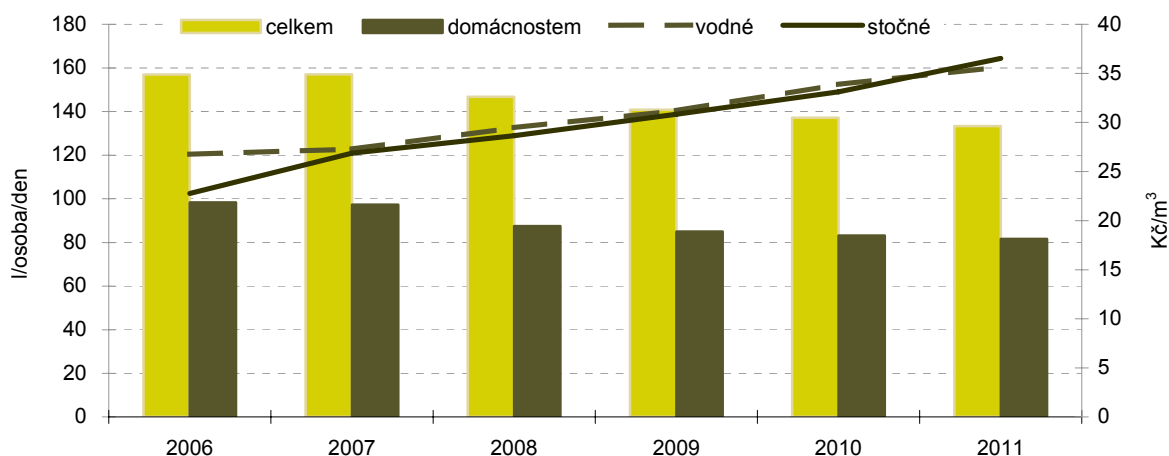
V souvislosti se zvyšováním vodného a stočného klesá dlouhodobě (stejně jako v celé republice) specifické množství vody fakturované domácnostem. Jen za poslední rok se v Ústeckém kraji snížilo toto množství o 1,5 litru **na osobu a den na 81,7 litru**; od roku 2006 toto množství pokleslo o 16,7 litru.

Podíl obyvatel napojených na kanalizaci s ČOV se v posledním roce zvýšil....

Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci v kraji se po stagnaci (zhruba 81,5 %) v předchozích třech letech, v roce 2011 o 1 p.b. zvýšil na 82,5 %. V porovnání s rokem 2006 vzrostl o 0,6 p.b. Obdobně je tomu i s napojením obydlení na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod. V letech 2008 až 2010 bylo napojeno 77,6 %, v roce 2011 se tento podíl zvýšil na 78,9 %,

tj. o 1,2 p.b., proti roku 2006 to představuje nárůst o 1 p.b. V naprosté většině případů se jednalo o mechanicko-biologické čistírny odpadních vod. **Podíl čištěných odpadních vod byl v roce 2011 o 1,1 p.b. nižší než v předchozím roce a dosáhl 98,6 %**, proti roku 2006 vzrostl o 6,6 p.b.

Graf 4.2 Specifické množství vody fakturované celkem a domácnostem (l/osobu/den), vodné a stočné¹⁾ (Kč/m³) v Ústeckém kraji

¹⁾ vodné a stočné je uváděno v cenách bez DPH

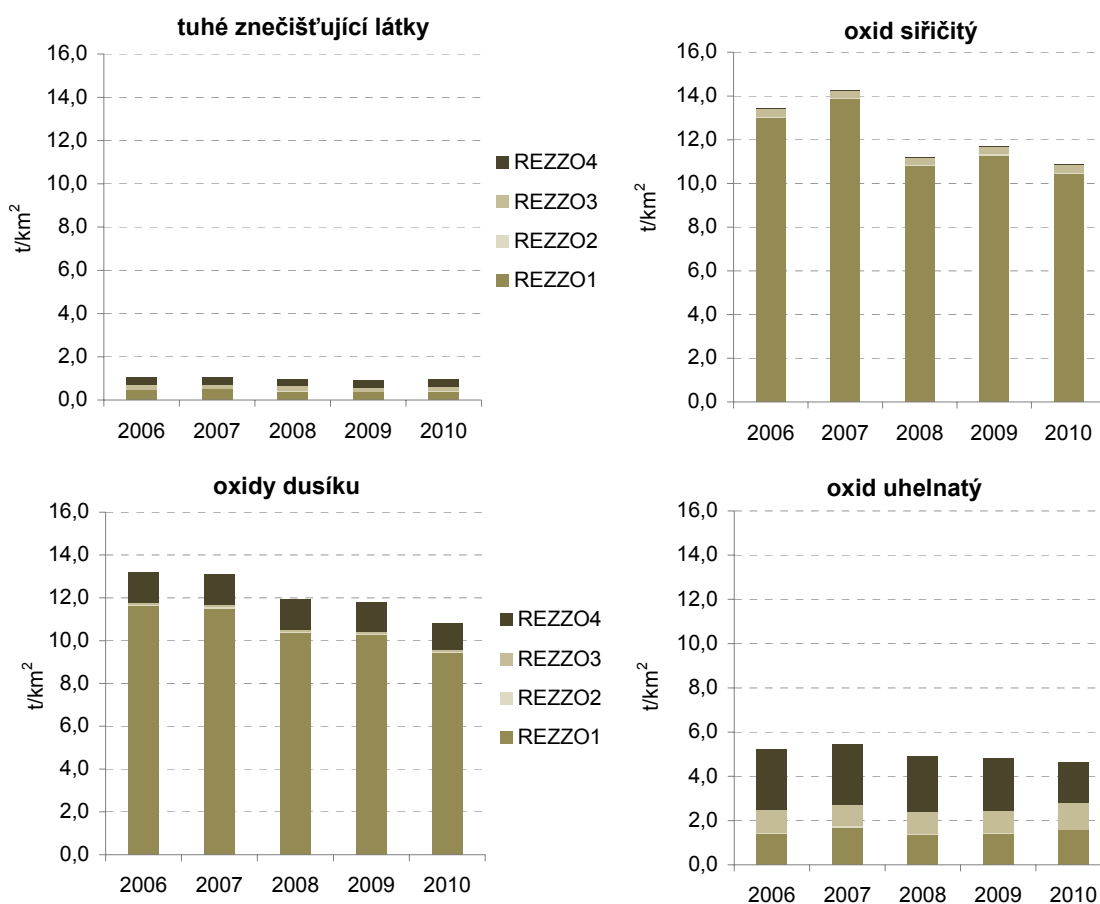
Emise hlavních znečišťujících látek pozvolna klesají

Emise znečišťujících látek se v Ústeckém kraji v porovnání s výchozím rokem 2006 snížily u většiny látek (s výjimkou oxidu uhelnatého) zejména díky poklesu emisí z velkých stacionárních zdrojů (tj. REZZO 1). Největší pokles oproti roku 2006 nastal u měrných emisí **oxidu siřičitého** (REZZO 1-4), a to o 19 % a **oxidu dusíku** (REZZO 1-4) o 18,3 %. Velké stacionární zdroje znečištění se na emisích oxidu siřičitého podílejí v kraji dlouhodobě zhruba 96 %. V porovnání s ostatními kraji dosahuje Ústecký kraj dlouhodobě nejvyšší hodnoty a průměr ČR převyšuje zhruba 5krát. V meziročním srovnání let 2010 a 2009 došlo k navýšení u REZZO 1-4 pouze u tuhých emisí, a to o 4 %, což bylo zapříčiněno nárůstem u velkých stacionárních zdrojů o 8 %.

Vliv emisí z dopravy v kraji meziročně poklesl

Měrné emise **tuhých znečišťujících látek** celkově vzrostly v kraji v roce 2010 o 4 % oproti předchozímu roku, přičemž podíl mobilních zdrojů (REZZO 4) těchto znečišťujících látek na celkovém množství emisí meziročně poklesl (o 2,1 p.b.) a dosahoval 34,6 %. Měrné emise **oxidů dusíku** (REZZO 1-4) v kraji klesly v roce 2010 oproti předešlému roku o 8,4 % a oproti roku 2006 o 2,4 %. Podíl velkých stacionárních zdrojů (REZZO 1) na emisích těchto látek se v posledním sledovaném roce zvýšil na 87,6 % (o 0,3 p.b.), zatímco vliv dopravy poklesl na 11,2 %, tj. o 0,5 p.b. U všech druhů znečišťovatelů (REZZO 1-4) překračuje Ústecký kraj u oxidu dusíku dlouhodobě více než 3,5krát celorepublikový průměr, mezi kraji zaujímá druhou nejhorší pozici (po Hl m. Praze). V roce 2010 významně poklesl v kraji podíl mobilních zdrojů na emise **oxidu uhelnatého**, a to na necelých 40 %, když v předchozích letech se na celkovém znečištění podílely 50 a více procenty. Měrné emise za REZZO 1-4 této látky se v roce 2010 meziročně snížily o 3,5 %, oproti roku 2006 o 10,7 %.

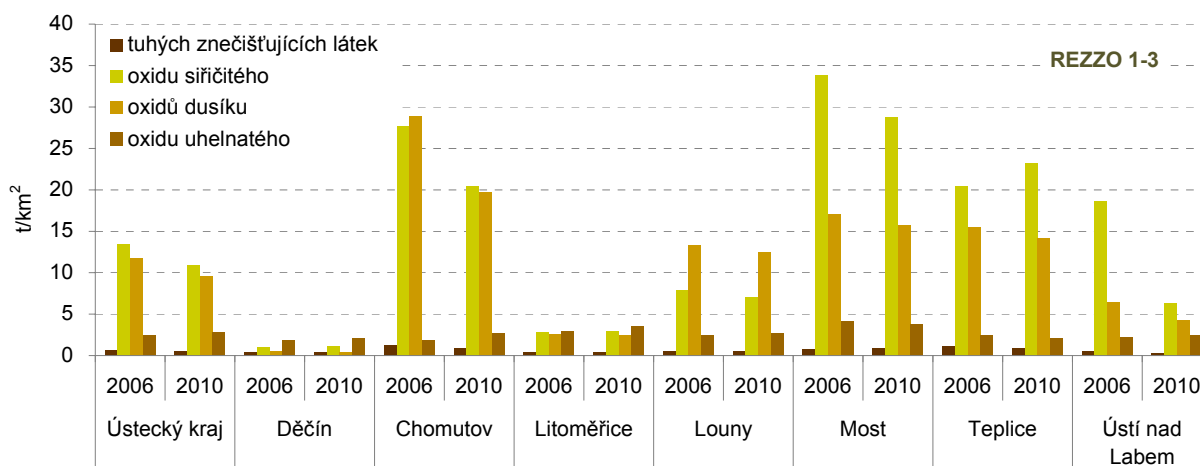
Graf 4.3 Měrné emise REZZO 1-4 podle zdroje znečištění v Ústeckém kraji (v t/km²)

Zhoršená kvalita ovzduší přetrvává

Z územního hlediska lze konstatovat, že emisemi jsou **nejhůře postižena území** nejbližší zdrojům znečištění; v kraji se to nejvíce dotýká **okresů Chomutov, Most a Teplice**, kde se nacházejí největší zpracovatelé dobytých nerostných surovin - elektrárny, hutní a chemický průmysl, tzn. velké stacionární zdroje. Naopak k okresům s velmi malou produkcí znečištění patří okres Děčín, který jediný obstojí z hlediska všech produkovaných emisí na km² v porovnání s průměrem ČR. Druhý nejméně znečišťující je okres Litoměřice, který však i přes poměrně nízké hodnoty celorepublikový průměr překračuje. Zhoršená kvalita ovzduší vlivem dopravy sužuje všechna větší města (zejména ta, kde se ve špičkách tvoří kolony aut z důvodu špatné průjezdnosti) a okolí hlavních dopravních tepen v kraji.

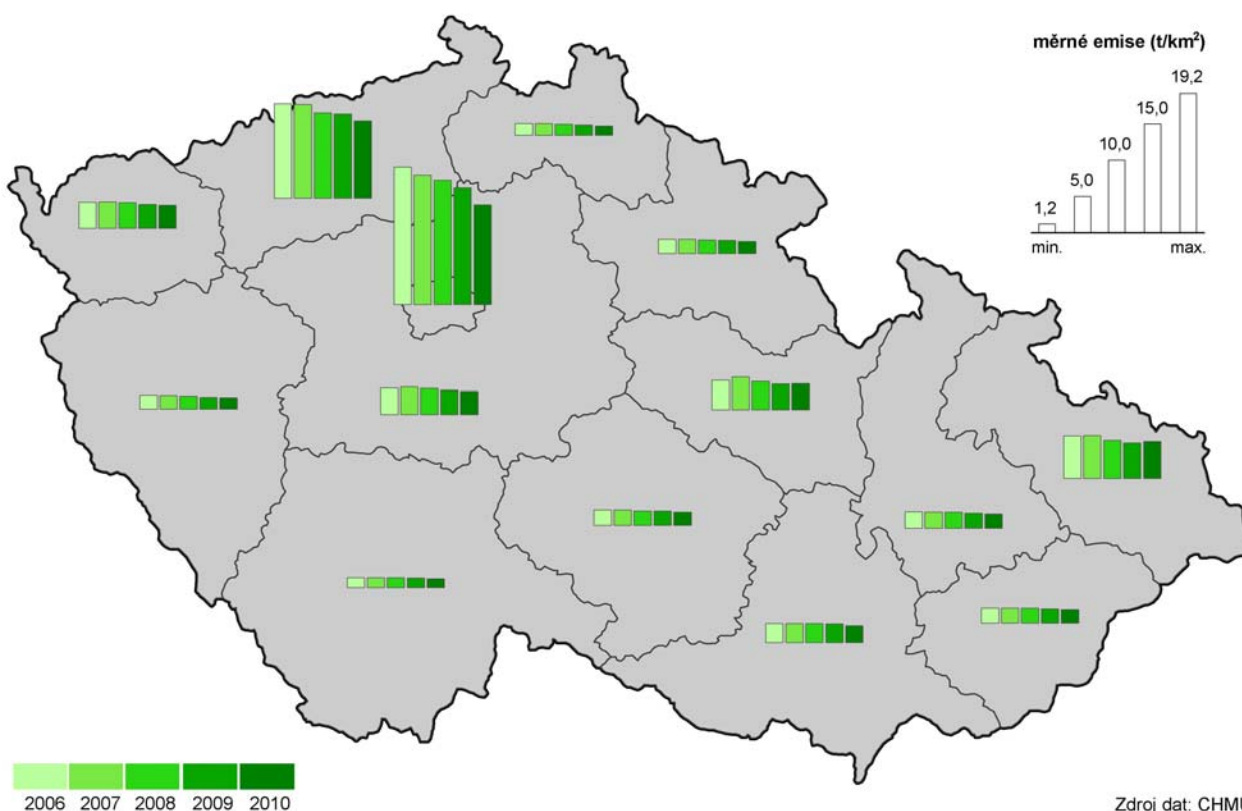
Graf 4.4 Měrné emise znečišťujících látek v okresech Ústeckého kraje (v t/km²)

Meziroční snížení emisí ze stacionárních zdrojů u všech znečišťujících látek pouze na Teplicku

Na úrovni okresů jsou k dispozici údaje pouze za kategorie stacionárních zdrojů (tj. REZZO 1 - velké zdroje, REZZO 2 - střední zdroje a REZZO 3 - malé stacionární zdroje znečištění). Emise čtyř sledovaných znečišťujících látek pocházejících z REZZO 1-3 v **porovnání s rokem 2006** zaznamenaly většinou pokles, výjimkou byly u tuhých látek okresy Louny a Most, u emisí SO₂ okresy Teplice, Děčín a Litoměřice a u emisí CO vzrostly hodnoty téměř u všech okresů s výjimkou okresů Most a Teplice. V **meziročním srovnání** však byl vývoj méně příznivý - **emise tuhých látek** zaznamenaly nárůst téměř ve všech okresech s výjimkou Děčína (-9,2 %) a Ústí nad Labem (-13,8 %). Nejvyšší nárůst znečištění tuhými látkami - více než 37 % jsme zaznamenali na Mostecku a více než 15 % na Lounsku. Emise SO₂ se snížily pouze na Chomutovsku (-11,7 %) a Mostecku (-20,3 %), naproti tomu více než deseti procentní navýšení bylo na Děčínsku, Litoměřicku a Lounsku. O více než 10 % se zvýšily měrné emise NO_x na Děčínsku, zhruba šesti procentní navýšení bylo na Litoměřicku a Teplicku. V ostatních okresech došlo k poklesu, z toho nejvyšší (-16,1 %) byl dosažen na Chomutovsku. Meziroční navýšení znečištění emisemi CO se projevilo ve všech okresech kraje, nejvyšší, více než 20 %, bylo v okrese Louny. Více než šestnácti procentní nárůst zaznamenaly ostatní okresy s výjimkou Ústí nad Labem (+12 %) a Most (+0,1 %).

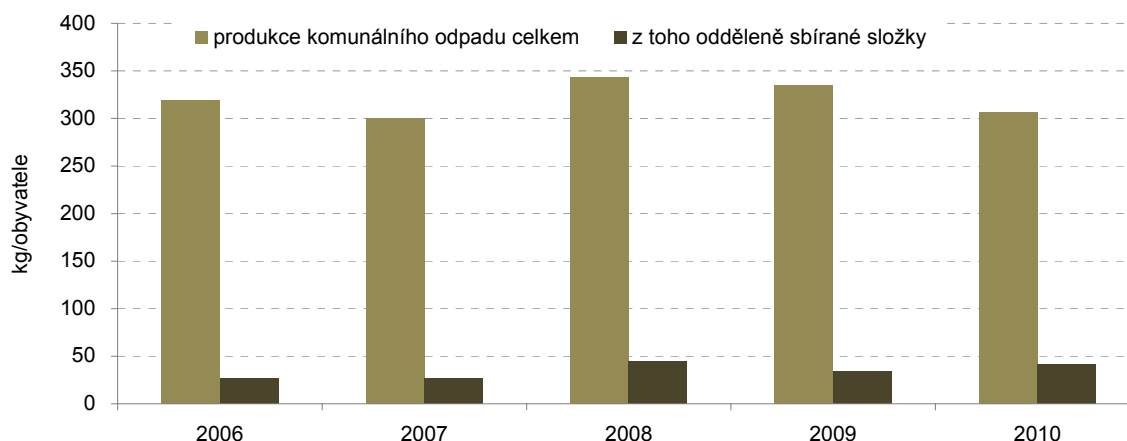
Emise oxidů dusíku (REZZO 1-4) v krajích v letech 2006 až 2010

Komunální odpad na obyvatele pod republikovou úrovní

Produkce komunálního odpadu v kraji klesla v roce 2010 oproti předchozímu roku o 8,4 %; v přepočtu **na 1 obyvatele** dosáhla v kraji **307 kg za rok**, což znamená meziroční snížení rovněž o 8,4 %. Množství komunálního odpadu na obyvatele, které dlouhodobě převyšovalo celorepublikový průměr, se v roce 2010 dostalo **poprvé pod republikovou úroveň**, a to o 10 kg na obyvatele.

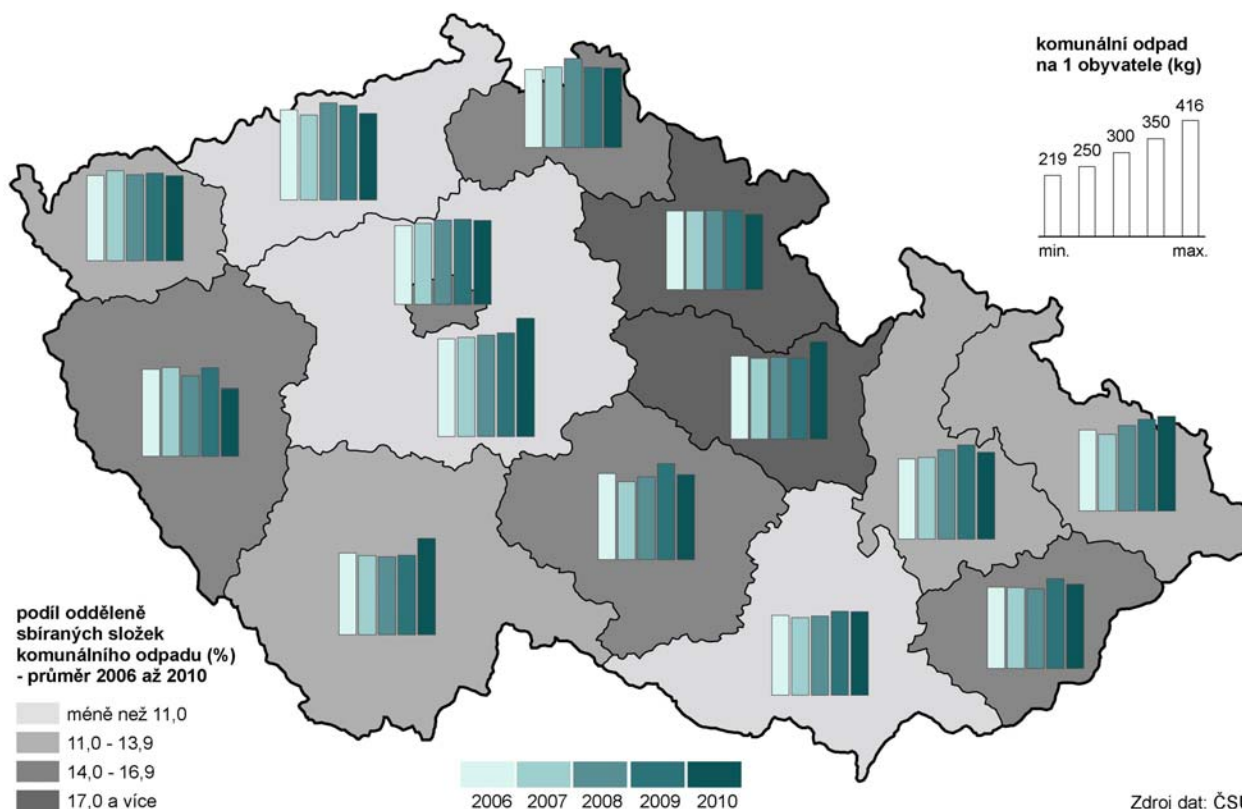
Graf 4.5 Produkce komunálního odpadu v Ústeckém kraji (v kg/obyvatele)

Množství odděleně sbíraných složek komunálního odpadu meziročně vzrostlo

V mezikrajském srovnání si kraj rovněž vylepšil pozici, když postoupil z dvanácté příčky na devátou. **V roce 2010 dosáhl podíl odděleně sbíraných složek odpadu v kraji nejvyšší úrovně, a to 13,5 %**, nárůst proti roku 2008, kdy bylo dosaženo druhého nejvyššího podílu, byl 0,4 p.b. V mezikrajském srovnání se Ústecký kraj posunul z poslední příčky na desátou.

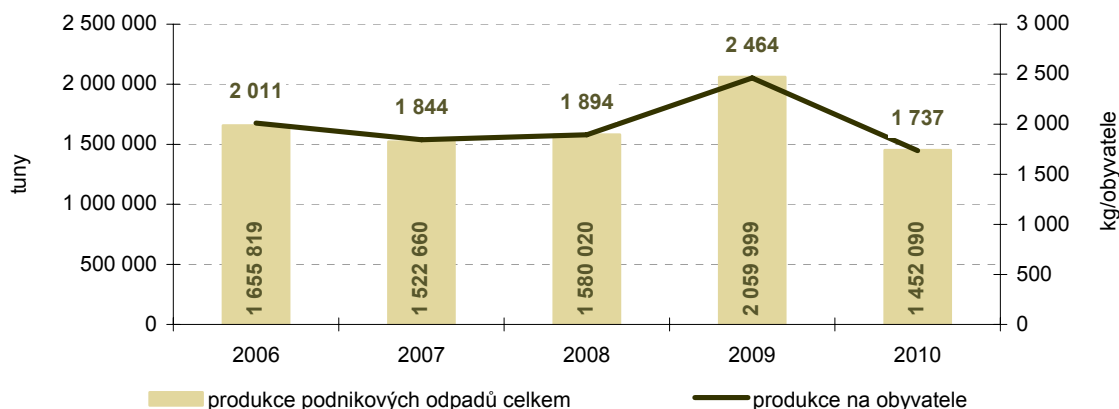
Komunální odpad v krajích v letech 2006 až 2010

Produkce podnikového odpadu nejnižší za 5 let

Celková produkce podnikového odpadu v kraji dosáhla v roce 2010 nejnižší úrovně za posledních pět let a v porovnání s rokem 2009, kdy byl naopak vyprodukován maximální objem podnikového odpadu, poklesla o 29,5 %. V přepočtu na regionální HDP byl objem vyprodukováného podnikového odpadu nižší jak meziročně, tak proti výchozímu roku 2006.

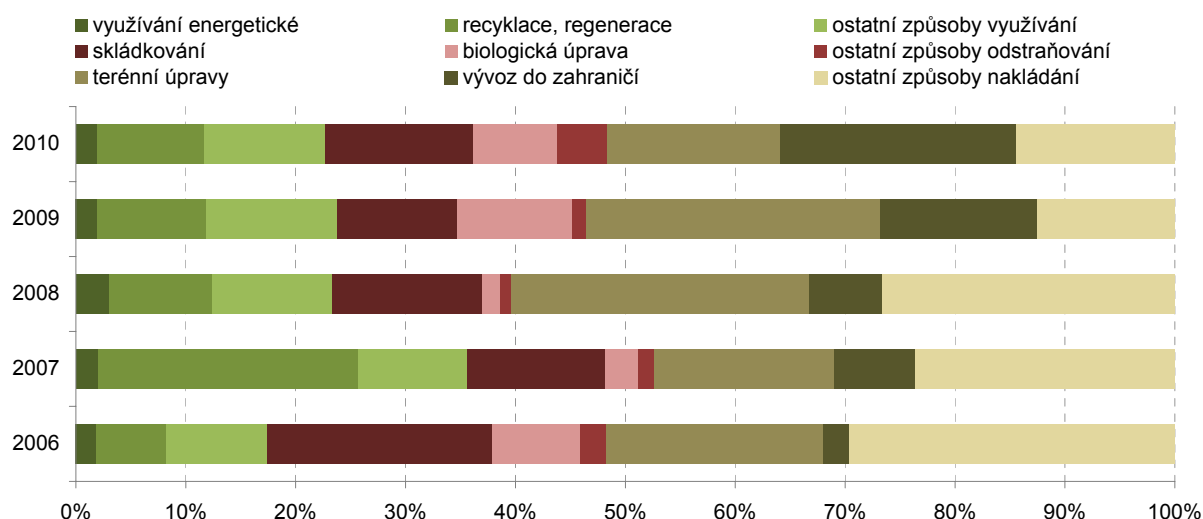
Graf 4.6 Produkce podnikových odpadů podle místa podniku v Ústeckém kraji

Nakládání s nebezpečným odpadem tvoří jednu desetinu celkového objemu

Celkové množství odpadu, se kterým bylo v kraji nakládáno v roce 2010 bylo o 8,7 % větší než v roce 2006 a téměř o 2 % vyšší než v roce předchozím. Objem nebezpečného odpadu i jeho podíl na celkovém nakládání meziročně kolísá; v posledním roce dosáhl nejvyššího objemu od roku 2006 a představoval v kraji více než 10 % objemu nakládání.

Graf 4.7 Nakládání s odpady v Ústeckém kraji podle vybraných způsobů nakládání

Množství využitého odpadu meziročně pokleslo

Množství **využitého odpadu** v Ústeckém kraji dosáhlo nejvyššího objemu v roce 2007 a nejvyšší byl i podíl na celkovém nakládání s odpady (35,6 %). V tomto roce byl zároveň využit nejvyšší objem odpadu na recyklaci a regeneraci za uplynulých 5 let, jeho podíl na celkovém objemu odpadu, se kterým bylo v tomto roce nakládáno, tvořil téměř 24 % a na objemu využitého odpadu se podílel dvěmi třetinami. Objem využitého odpadu v roce 2010 meziročně poklesl o 3,2 %, zároveň se snížil i objem odpadu využitého **na recyklaci a regeneraci** (o 1,1 %). Jeho podíl dosáhl necelých 10 % z celkového množství odpadu a necelých 43 % z objemu využitého odpadu. Další možnost využití odpadu je jeho **energetické využívání** (využití jako paliva nebo jiným způsobem k výrobě energie) je svým podílem v kraji zanedbatelné a v letech 2006 až 2010 se pohybovalo v rozmezí 2 až 3 % z objemu nakládaného odpadu a mezi 6 až 16 % využitého odpadu.

... na rozdíl od odstraněného odpadu

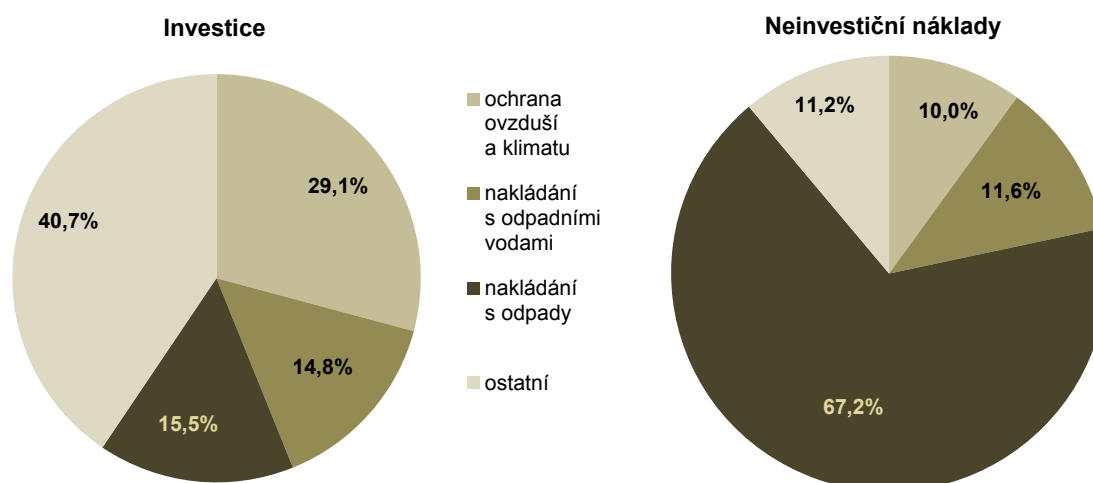
Objem **odstraněného odpadu** dosáhl ve sledovaném období nejvyššího objemu v roce 2006, potom postupně klesal a v roce 2008 dosahoval pouze 45 % úrovně roku 2006. V roce 2009 byl zaznamenán

více než tříčtvrtinový meziroční nárůst a v roce 2010 růst o dalších více než 15 %. Do výchozí nejvyšší úrovně přesto chyběla zhruba desetina. Z celkového množství odstraněného odpadu představovalo do roku 2008 rozhodující podíl **skládkování** (v roce 2008 dosáhlo 84 %), v dalších dvou letech se podíl snižoval a v roce 2010 činil 52,2 %. **Biologická úprava** odpadů měla opačný vývoj, do roku 2008 její podíl klesal. V roce 2009 došlo k výraznému meziročnímu nárůstu (o 36,7 p.b.) na 46,3 % a v roce 2010 pak představovala biologická úprava 30 % (pokles o 16,3 p.b.) z celkového objemu odstraněného odpadu. Další možností je **fyzikálně-chemická úprava**, jejíž podíl rostl od 2,5 % v roce 2006 na 14,9 % v posledním roce.

Růst vývozu odpadu do zahraničí

Více než padesátiprocentní podíl při nakládání s odpady zaujímají **ostatní způsoby** nakládání mezi něž patří **využití odpadů na terénní úpravy**, které se na celkovém objemu nakládání s odpady podílely v roce 2010 v kraji 16 % a meziročně poklesly zhruba o 40 %. Ve struktuře ostatních způsobů nakládání činily v roce 2010 terénní úpravy 30,4 % a meziročně se snížily téměř o 20 p.b. Další možností ostatních způsobů nakládání je **vývoz odpadu do zahraničí**, jehož podíl se od roku 2006 neustále zvyšoval a v roce 2010 dosáhl rozhodujících 42 % z objemu ostatních způsobů nakládání. Na celkovém objemu nakládání s odpady se podílel téměř 22 %.

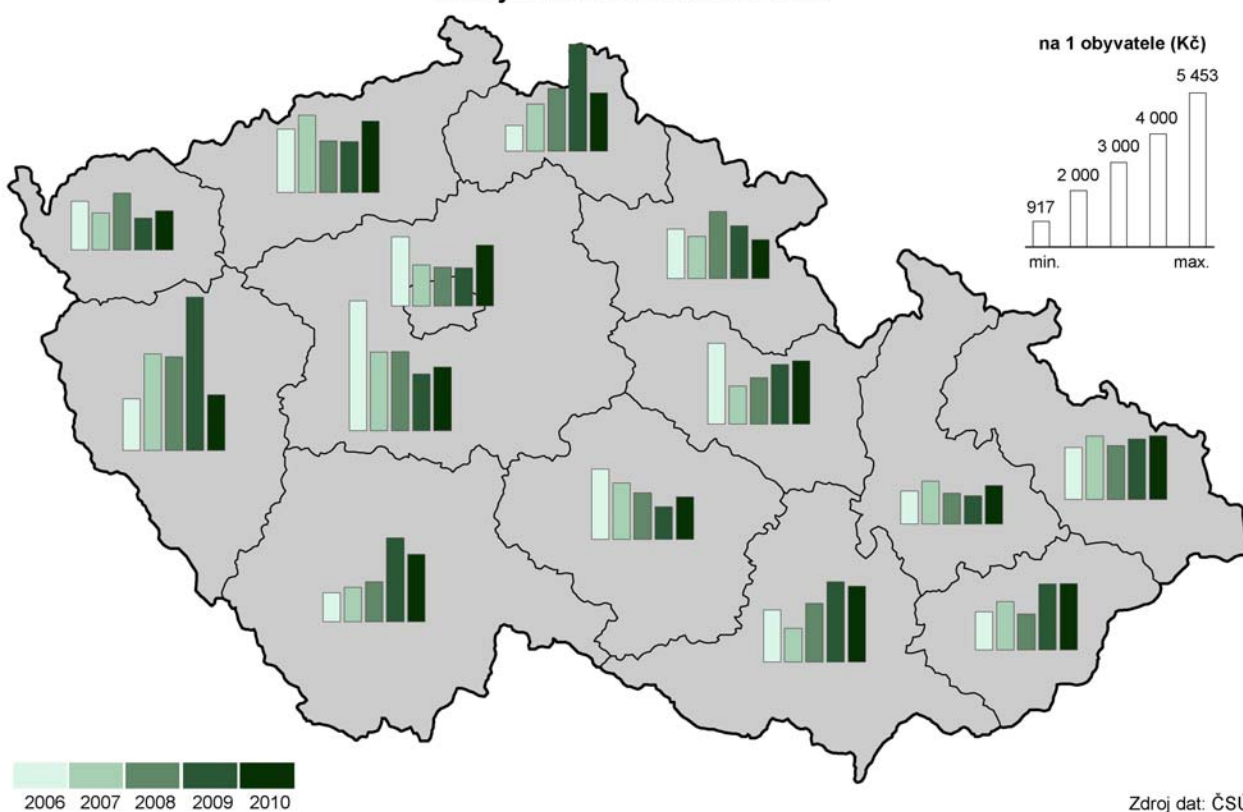
Graf 4.8 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora podle účelu v Ústeckém kraji (v %; průměr let 2006 - 2010)

Obnovený růst výdajů na ochranu životního prostředí

Výdaje na ochranu životního prostředí v Ústeckém kraji rostly do roku 2007, kdy pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele dosáhly částky 2 760 Kč, v následujících dvou letech došlo ke snižování. Meziroční pokles v roce 2008 představoval zhruba třetinu na 1 845 Kč a v roce 2009 se investice snížily znovu téměř o 2 % na 1 814 Kč na obyvatele. **Rok 2010** byl ve znamení **obnoveného růstu**, a to téměř o 41 % na 2 555 Kč na obyvatele. V členění podle účelu jsou za kraje k dispozici pouze data podle sídla investora. Z výše uvedeného grafu znázorňujícího pětiletý průměr je patrné, že struktura vynaložených finančních prostředků se zásadně liší u investic a neinvestičních nákladů. **Největší podíl investic** je kromě blíže nespecifikovaných investic, určen **na ochranu ovzduší a klimatu**, zatímco **rozhodující objem neinvestičních nákladů** je vynaložen **na nakládání s odpady**.

Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice
v krajích v letech 2006 až 2010

Podrobnější údaje k životnímu prostředí Ústeckého kraje v roce 2011:

Statistický bulletin Ústeckého kraje

<http://www.chmi.cz/>

1383-10 Vybrané oblasti udržitelného rozvoje v krajích České republiky 2010

<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/p/1383-10>

Publ. ČSÚ: VaK.... 2003-xx atd.

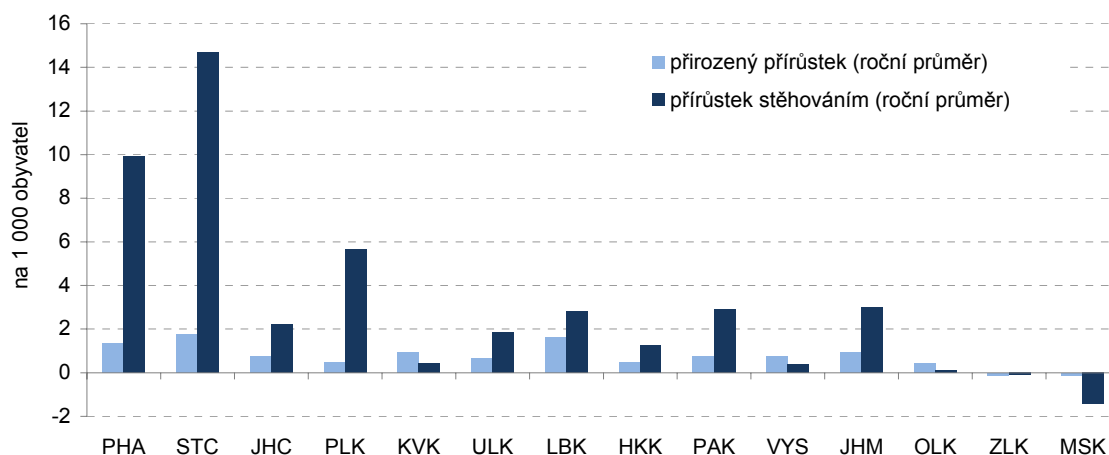
5. Mezikrajské srovnání

Do roku 2011 nevstupovaly kraje za stejných podmínek. Územní disparity se prohloubily v souvislosti se zpomalením ekonomického růstu již v roce 2008. V roce 2009, kdy se nejvýrazněji projevil ekonomický pokles, se meziročně snížil objem hrubého domácího produktu (ve srovnatelných cenách) ve všech krajích. V roce 2010 pokles dále pokračoval v Karlovarském kraji, v ostatních krajích již došlo k nárůstu. Regionální makroekonomická data budou za rok 2011 k dispozici až koncem listopadu letošního roku. Z dlouhodobějšího pohledu (při srovnání s úrovní v roce 2005) ekonomická výkonnost nejvýrazněji vzrostla ve Středočeském kraji (HDP vzrostl o 30 %). Naopak Karlovarský kraj zůstal v roce 2010 mírně pod úrovní roku 2005 (objem HDP v tomto kraji od roku 2008 stále klesá). Dopady do sociální oblasti (růst nezaměstnanosti, růst podílu osob odcházejících do předčasného starobního důchodu, zpomalení růstu mezd) byly v roce 2010 patrné ve většině krajů. V současné době známé výsledky roku 2011 ukazují na určité zlepšení celkové situace, ale rozdíly mezi krají zůstávají v podstatě nezměněny.

Lidé se stěhují do zázemí Prahy a dalších velkých měst

Snížení přírůstku obyvatelstva se projevilo především v roce 2009 a pokračovalo také v dalších letech. Negativní výsledek stěhování, kdy převažoval počet vystěhovalých nad přistěhovalými, byl v posledních letech zaznamenán především v moravských krajích, s výjimkou Jihomoravského kraje, dále v Karlovarském, Ústeckém a do určité míry i v Královéhradeckém kraji. Naproti tomu pokračující suburbanizace zázemí Prahy vedla k vysokému růstu počtu obyvatel Středočeského kraje, i když přírůstek stěhování se zde v roce 2011 proti roku 2008 snížil na polovinu a přirozený přírůstek také poklesl. Středočeský kraj si však udržel svou vedoucí pozici v dynamice přirozeného a migračního přírůstku před Hlavním městem Prahou. K suburbanizaci docházelo v omezeném rozsahu i v jiných krajích, zejména v zázemí krajských měst.

Graf 5.1 Přírůstek (úbytek) obyvatel v krajích v letech 2006 až 2011

Porodnost již klesá ve všech krajích

Přirozený přírůstek měl na vývoj počtu obyvatel mnohem menší vliv. Projevoval se v něm především vývoj počtu narozených dětí. Jejich počty se do roku 2008 ve všech krajích zvyšovaly (i když s různou intenzitou), ale od roku 2009 se začala tendence obracet a v roce 2011 již došlo ve všech krajích k poklesu. Naproti tomu vývoj počtu zemřelých není tak jednoznačný, lze říci, že ve všech krajích mírně kolísá.

Podíl cizinců se snižuje od roku 2009

Zastoupení cizinců v populaci se začalo celostátně snižovat již v roce 2009, výjimku tvořilo Hlavní město Praha a Jihomoravský kraj, kde růst ještě pokračoval. V roce 2010 podíl cizinců nerostl v žádném kraji, během roku 2011 vzrostl výrazněji podíl pouze v Hlavním městě Praze, v ostatních krajích došlo ke stagnaci nebo k dalšímu poklesu.

Děti do 14 let je více než osob nad 65 let pouze

Nejstarší obyvatelstvo má Hlavní město Praha, je zde i nejvyšší index stáří (počet osob nad 65 let na 100 dětí ve věku 0–14 let). Naproti tomu

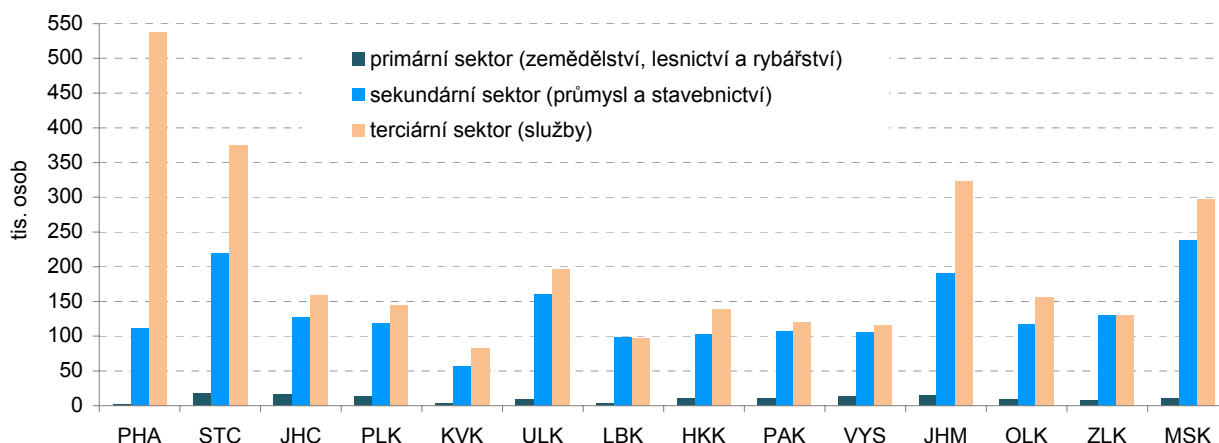
ve Středočeském a Ústeckém kraji

Středočeský kraj má index stáří mezi kraji nejnižší a spolu s Ústeckým krajem jsou jedinými kraji s převahou dětské složky obyvatelstva nad počtem „seniorů“. Věkově starší populaci mají dále kraje Královéhradecký, Plzeňský, Zlínský a Jihomoravský.

Nejnižší podíl zaměstnaných v sektoru služeb je v Libereckém a Zlínském kraji

Struktura hospodářství není ve všech krajích stejná. Vytvářela se v dlouhodobém vývoji a samozřejmě se v ní projeví změny po roce 1990, kdy došlo k restrukturalizaci řady odvětví. V současné době je nejvýznamnější sektor služeb a jeho podíl se ve většině krajů dále mírně zvyšuje. Primární sektor má větší podíl pouze v Kraji Vysočina a v Jihočeském kraji. Naopak podíl terciárního sektoru je nejvýznamnější v Praze a ve Středočeském kraji, což je zřejmě dáno koncentrací těchto odvětví v Praze (ze Středních Čech tam zaměstnanci dojíždějí).

Graf 5.2 Zaměstnaní podle kraje jejich bydliště a podle sektorů v roce 2011

Míra zaměstnanosti nadále nedosahuje úrovně roku 2006

Nejvýznamnější dopady ekonomické recese jsou vždy v oblasti zaměstnanosti. I když trh práce reaguje na ekonomický vývoj obvykle s mírným zpožděním, došlo již v roce 2008 v téměř polovině krajů ke snížení zaměstnanosti (celostátní průměr ještě rostl). V roce 2009 se pokles zaměstnanosti už projevil v plné šíři, míra zaměstnanosti se snížila ve všech krajích s výjimkou Hl. města Prahy. V roce 2010 došlo ve čtyřech krajích ke změně trendu, v roce 2011 to bylo již v osmi krajích. Přesto se pouze v Moravskoslezském a Jihomoravském kraji dostala míra zaměstnanosti nad úroveň roku 2006.

Od roku 2010 se ve vývoji míry nezaměstnanosti obnovila sezónnost

Ekonomickým i sociálním problémem je nedostatek pracovních míst a z toho vyplývající nezaměstnanost. Po několika letech relativně stabilní úrovně (s víceméně pravidelnými sezónními výkyvy) začala v souvislosti s hospodářským poklesem míra nezaměstnanosti růst již na podzim roku 2008. Ve všech krajích pokračoval nepříznivý trend v průběhu celého roku 2009. Rok 2010 byl pak provázen obnovením určité sezónní cykličnosti s náznakem zlepšování vývoje. Ke konci roku 2011 byla míra nezaměstnanosti ve všech krajích (s výjimkou Prahy a Středočeského kraje) nižší než na konci roku 2009. Praha a Středočeský kraj však dlouhodobě patří k oblastem s nejnižší mírou nezaměstnanosti.

Nezaměstnanost je nejvyšší v Ústeckém a Olomouckém kraji

Při relativně vysokém růstu míry nezaměstnanosti a jejím následném poklesu ve všech krajích zůstaly zachovány její regionální rozdíly. Mezi koncem roku 2008 a 2010 vzrostla míra nezaměstnanosti v Hlavním městě Praze na dvojnásobek (v roce 2011 jen mírně poklesla), přesto je zde nezaměstnanost v ČR nejnižší. Obdobně protipól – Ústecký kraj zůstává (při zvýšení z 10,3 % na 13,9 %) a následném poklesu v roce 2011 na 12,9 % regionem s nejvyšší nezaměstnaností. Ani postavení ostatních krajů

na pomyslném žebříčku se téměř nezměnilo. Jedinou výjimkou je Olomoucký kraj, který se vlivem silného růstu nezaměstnanosti v zimních měsících posunul hned za nejpostiženější Ústecko.

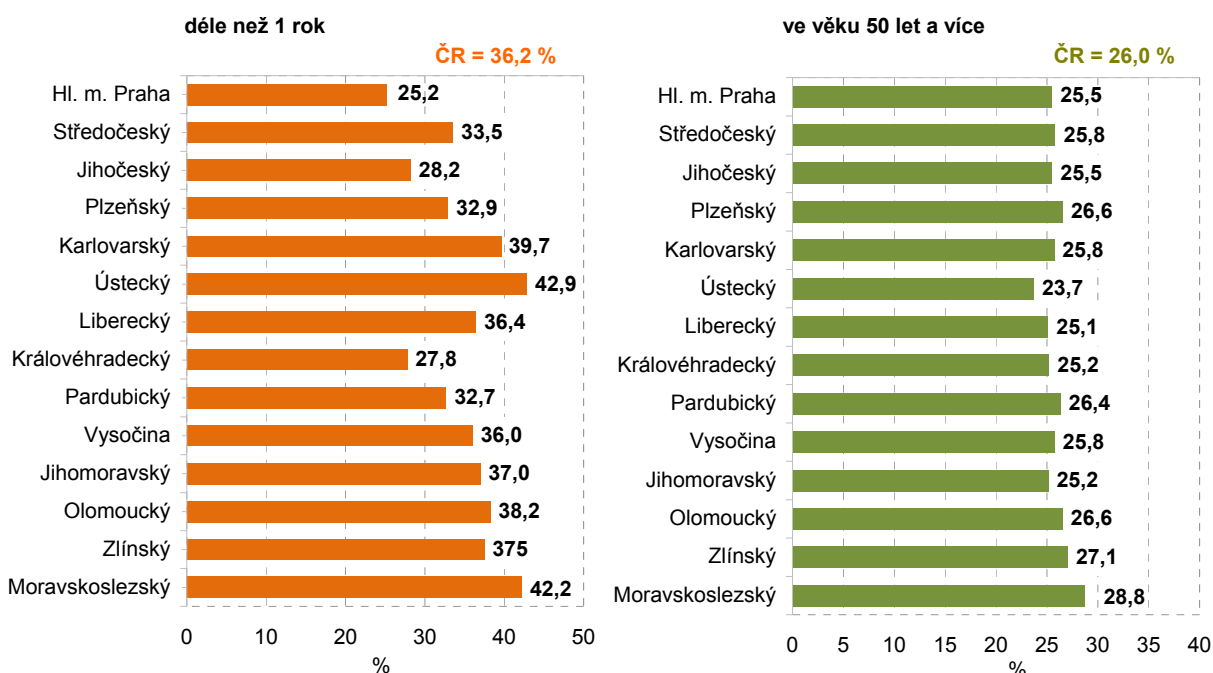
Přetrvávají územní disparity nezaměstnanosti uvnitř krajů

Při podrobnějším pohledu až do úrovně jednotlivých obcí zjišťujeme i nadále poměrně značné rozdíly uvnitř jednotlivých krajů. V celém státě je menší nezaměstnanost kolem větších měst a mnohem větší problémy se koncentrují v odlehlejších oblastech s nedostatkem pracovních příležitostí a špatnou dopravní obsluhou. Přitom tyto rozdíly zůstávají v časovém vývoji prakticky stabilní.

Růst podílu dlouhodobě nezaměstnaných se zastavil

V roce 2010 rostl podíl dlouhodobě nezaměstnaných na pracovní síle oproti celkové nezaměstnanosti rychleji (nárůst o téměř 1 procentní bod). V roce 2011 se pak tento nárůst prakticky zastavil. Nejvíce nezaměstnaných, kteří hledají práci déle než jeden rok, je v Ústeckém a Moravskoslezském kraji. Relativně nejvíce jich však v posledních letech přibýlo v Olomouckém kraji. Nejpomaleji rostl v posledních třech letech podíl dlouhodobě nezaměstnaných v Praze - zřejmě v souvislosti s širší nabídkou volných pracovních míst i lepší kvalifikační strukturou nezaměstnaných.

Graf 5.3 Podíl neumístěných uchazečů o zaměstnání v krajích k 31. prosinci 2011

Pokles počtu zaměstnaných cizinců

Pomalejší růst nezaměstnanosti byl v letech 2009 a 2010 částečně umožněn snížením podílu zaměstnávaných cizinců. Jejich podíl na pracovní síle byl v roce 2011 nižší oproti stavu z roku 2008 ve všech krajích kromě Moravskoslezského. Nejvýraznější pokles podílu cizinců na pracovní síle byl v posledních třech letech zaznamenán v Plzeňském a Pardubickém kraji, tedy v krajích s vysokou zaměstnaností v průmyslu. Změny v zaměstnávání cizinců se koncentrovaly téměř v plné míře na osoby mimo státy Evropské unie. Zatímco evidence zahrnovala ke konci roku 2008 celkem 205 tisíc zaměstnanců ze států mimo Evropskou unii, pak k 31. 12. 2011 jich bylo již o 68 tisíc méně. Naproti tomu za uvedené období přibýlo 17 tisíc zaměstnaných osob ze zemí EU.

Oživení hospodářství bylo provázeno mírným růstem mezd

Relativně rychlý růst mezd se v roce 2009 značně zpomalil, až v roce 2011 bylo podle předběžných výsledků zaznamenáno mírné oživení. Nebylo však ve všech krajích stejné, meziroční nárůst průměrné mzdy se pohyboval

od 0,1 % v Praze až po 3,3 % ve Středočeském kraji. Nárůst průměrných mezd především v letech 2009 a 2010 vycházel při omezení celkového objemu vyplacených mzdových prostředků ze změny struktury zaměstnanců (častěji propouštění zaměstnanci s nižšími mzdami) a poklesu nemocnosti.

Mzdy v Praze o třetinu převyšují mzdy v ostatních krajích

Z dlouhodobějšího pohledu nejsou mezi vývojem mezd v jednotlivých krajích významnější rozdíly. V podstatě tak zůstávají zachovány tradiční diference mezi krají. Nejvyšší průměrné hrubé měsíční mzdy byly v roce 2011 zaznamenány v Praze (31 109 Kč v přepočtu na plný pracovní úvazek) a naopak nejnižší v Karlovarském kraji (20 952 Kč). Obdobné rozpětí je i mezi mzdovým mediánem v těchto dvou krajích.

Roste podíl příjemců předčasných důchodů

Obtížné uplatňování osob starších 50 let na trhu práce vede dlouhodobě k vysokému počtu žadatelů o odchod do předčasného důchodu. Podíl příjemců předčasných důchodů se celostátně v roce 2011 meziročně zvýšil o 2,9 procentního bodu; tempo růstu bylo dvojnásobné v porovnání s dosud nejvyšším zaznamenaným přírůstkem z roku 2009. Nadprůměrný růst podílu příjemců předčasných důchodů z celkového počtu příjemců starobních důchodů byl v roce 2011 registrován v deseti krajích, nejvíce v Olomouckém a Pardubickém kraji. Nejpomaleji přibývá předčasných důchodů v Hlavním městě Praze, kde jejich zastoupení jen mírně přesahuje polovinu republikového průměru. Naproti tomu na Vysočině je průměr ČR překročen o více než jednu čtvrtinu; v tomto kraji každý třetí příjemce „sólo“ starobního důchodu pobírá předčasný starobní důchod. Z hlediska pohlaví je vyšší podíl předčasných starobních důchodů u žen v devíti krajích.

V polovině krajů se snižují disponibilní příjmy domácností

V souvislosti se mzdovým vývojem se růst příjmů domácností v roce 2009 značně zpomalil. Meziročně v roce 2009 poklesl čistý disponibilní důchod domácností připadající na 1 obyvatele v šesti krajích a v roce 2010 (poslední dostupný údaj) dokonce v sedmi krajích – nejvíce v Jihočeském a Olomouckém kraji. V posledních pěti letech disponibilní příjmy na obyvatele nejvýrazněji rostly vedle Jihomoravského kraje v krajích s nejnižší úrovní příjmů, tedy v Ústeckém, Karlovarském a Moravskoslezském kraji. Jako jednu z příčin tohoto vývoje lze spatřovat růst sociálních příjmů.

Problémy ve výrobních odvětvích vedly k omezení investic

Hospodářské problémy byly provázeny sníženou mírou investování. Zatímco v roce 2008 více než čtvrtina (26,8 %) HDP směřovala do tvorby hrubého fixního kapitálu (THFK), v roce 2009 poklesl tento podíl na 24,8 % a v roce 2010 na 24,4 %. Snížení podílu THFK na HDP zaznamenalo v roce 2008 celkem osm krajů, v roce 2009 k němu došlo dokonce v deseti případech, v roce 2010 v šesti krajích. Snížení míry investic ve všech 3 letech zaznamenaly dva kraje (Středočeský a Jihomoravský kraj), ale celkově k největšímu poklesu proti roku 2007 došlo v Hl. městě Praze, kde je přesto průměrná míra investování v posledních 5 letech nejvyšší a přesahuje 32 %.

Vyšší sklizeň většiny plodin

Snížení zemědělské produkce se v roce 2009 nevyhnulo žádnému kraji, přitom v jedenácti krajích byla produkce na hektar zemědělské půdy nejnižší za posledních 5 let. Nižší rostlinná produkce ve srovnání s velmi úrodným rokem 2008 byla doprovázena poklesem živočišné produkce. V roce 2010 trend poklesu živočišné produkce dále pokračoval. Naproti tomu rostlinná produkce se vzhledem k vyšší sklizni meziročně zvýšila. Přesto celkový objem zemědělské produkce na 1 hektar nedosáhl v žádném kraji úrovně z let 2007 a 2008. Nejnižší produkce na hektar obhospodařované půdy zůstává dlouhodobě v Karlovarském a Libereckém kraji. Finanční výsledky roku 2011 zatím k dispozici nejsou. Lze předpokládat, příznivý vliv vyšší sklizně většiny plodin a růstu produkce mléka a vajec.

Růst tržeb v průmyslu

Oživení průmyslu (podniky se 100 a více zaměstnanci a sídlem v kraji) z roku 2010 pokračovalo i v roce 2011, kdy ve všech krajích tržby z prodeje průmyslových výrobků rostly. Nad úroveň roku 2008 se již v roce 2010 dostaly tržby v průmyslových podnicích Středočeského, Pardubického, Moravskoslezského kraje a Hlavního města Prahy, tedy zejména v krajích s vysokým podílem výroby dopravních prostředků a elektroniky a zároveň s vysokým podílem vývozu. V roce 2011 k nim přibýly další čtyři kraje.

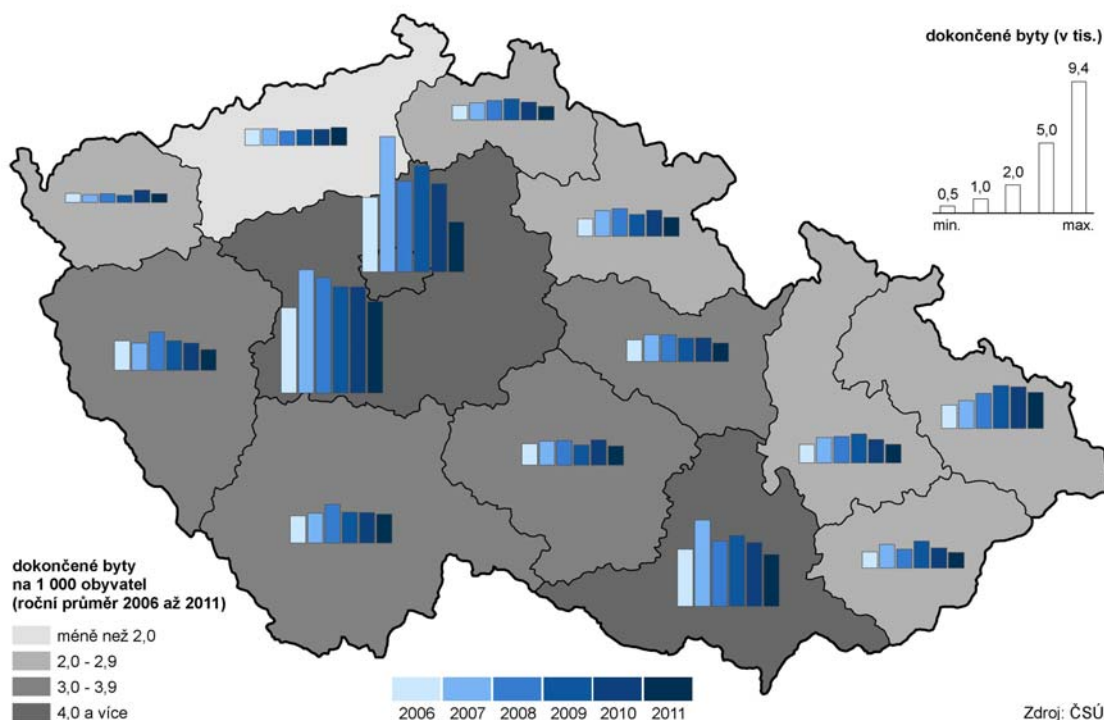
Pokles stavební výroby pokračoval ve většině krajů i v roce 2011

V roce 2009 se snížil objem stavebních prací v deseti krajích, v roce 2010 dokonce všude. Ani výsledky roku 2011 nejsou příznivější. Při celkovém meziročním poklesu o 5,7 % objem stavebních prací meziročně vzrostl pouze na území Jihočeského kraje a Kraje Vysočina. Pokles intenzity výstavby se nevyhnul ani Hlavnímu městu Praze. Jestliže v roce 2005 zde činil objem stavebních prací na obyvatele 216 % republikového průměru, v roce 2011 to bylo „jen“ 181 %. Naproti tomu na obyvatele Královéhradeckého kraje byly „prostavěny“ jen necelé dvě třetiny průměru ČR. Kromě Královéhradeckého kraje je dlouhodobě nízký objem stavebních prací lokalizován do Libereckého, Pardubického a Zlínského kraje.

Počet dokončených bytů dosáhl maxima v letech 2007–2009

Bytová výstavba, zejména zahajování výstavby nových bytů, je velmi těsně spojena s hospodářským vývojem, a to především v ekonomických centrech a jejich zázemí. Zatímco výstavba největšího počtu nových bytů v ČR v uplynulých 20 letech začala v roce 2007 (v přepočtu na 1 000 obyvatel již o rok dříve), v Praze a Středočeském kraji bylo maximum zaznamenáno již v roce 2005. Naproti tomu v pěti krajích bylo nejvíce bytů zahájeno v roce 2008 a v Karlovarském kraji dokonce až v roce 2009. Počet dokončených bytů kulminoval celostátně v roce 2007 zásluhou intenzivní výstavby v Hl. městě Praze, Středočeském a Jihomoravském kraji. V ostatních krajích byla maxima zaznamenána později. Celkově však od roku 2008 počet dokončených bytů spíše klesá, v roce 2011 došlo k poklesu ve všech krajích, s výjimkou Ústeckého kraje, kde je bytová výstavba dlouhodobě nejvyšší.

Bytová výstavba v krajích v letech 2006 až 2011

V cestovním ruchu se vrátil počet hostů na úroveň před recesí

Oživení hospodářství se v roce 2010 a 2011 projevilo i v oblasti cestovního ruchu. Po dvouletém úbytku počtu hostů hromadných ubytovacích zařízení se jejich počet v roce 2010 meziročně zvýšil o 1,9 % a v roce 2011 o 5,6 %, což znamenalo, že počet hostů se znovu vrátil na úroveň před rokem 2009. Rozhodující vliv na růst počtu hostů mělo zvýšení počtu ubytovaných cizinců v hlavním městě. Praha si tak upevnila dominantní postavení; v roce 2010 i v roce 2011 zde nocovalo 39 % všech hostů hromadných ubytovacích zařízení v ČR, přitom u cizinců byl tento podíl dokonce 65 %. Naproti tomu se od roku 2007 postupně snižoval počet hostů v Jihočeském, Ústeckém, Libereckém a Královéhradeckém kraji, ve Středočeském kraji dokonce od roku 2005. Změna trendu nastala v roce 2010 v šesti krajích a v roce 2011 se přidaly i ostatní kraje.

Z dlouhodobého pohledu se kvalita ovzduší zlepšuje; měrné emise tuhých látek však v roce 2010 vzrostly ve většině krajů a oxidu siřičitého v polovině krajů

Positivní vývoj v letech 2008 a 2009 v oblasti emisí souvisí s poklesem průmyslové výroby včetně výroby elektřiny z hnědého uhlí. Na pokles produkce oxidů dusíku mimo to působilo i snižování intenzity dopravy. Ke snížení měrných emisí oxidů dusíku došlo v roce 2009 ve všech krajích a v roce 2010 vzrostly pouze v Moravskoslezském a Pardubickém kraji. Měrné emise oxidu siřičitého (SO₂) vzrostly v roce 2009 ve čtyřech krajích, v absolutním vyjádření zejména v Ústeckém a Plzeňském kraji, v roce 2010 však v obou krajích poklesly pod úroveň roku 2008. Opětovné hospodářské oživení vedlo v roce 2010 k růstu emisí oxidu siřičitého v sedmi krajích, nejvýrazněji v Pardubickém kraji. Nejpříznivější situace z hlediska emisí SO₂ zůstává na Vysočině a v Jihomoravském kraji, emisí oxidů dusíku v Jihočeském a Libereckém kraji. Naproti tomu nejkritičtější situace z hlediska emisí oxidu siřičitého přetrvává v Ústeckém a Moravskoslezském kraji, z hlediska emisí oxidů dusíku pak v Hlavním městě Praze a v Ústeckém kraji.

Královéhradecký kraj produkuje dlouhodobě nejméně odpadu na obyvatele

Na rozdíl od snížení produkce podnikového odpadu v roce 2009 v souvislosti s poklesem průmyslové a stavební výroby se produkce komunálního odpadu zvyšovala. Relativně největšími producenty komunálního odpadu (v přepočtu na obyvatele) byly v průměru let 2006 – 2010 Středočeský a Ústecký kraj. Nejnižší objem komunálního odpadu na obyvatele byl v tomto období zjištěn v Královéhradeckém kraji, tedy kraji s dlouhodobě nejvyšším podílem odděleně sbíraných složek komunálního odpadu. Naproti tomu Středočeský, Ústecký a Jihomoravský kraj mají podíl separovaného odpadu dlouhodobě podprůměrný.

V roce 2011 vzrostlo specifické množství vody fakturované domácnostem pouze v Praze, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji

Obdobně jako se od roku 2008 snižuje celkové množství fakturované vody dodané z vodovodů pro veřejnou potřebu, klesá i spotřeba vody v domácnostech. Meziroční pokles vody dodávané domácnostem byl v roce 2011 zaznamenán ve většině krajů, výjimkou bylo Hl. město Praha, Jihomoravský a Moravskoslezský kraj. Ve Středočeském kraji klesala v posledních pěti letech spotřeba vody nejpomaleji. Tento jev může být mimo jiné i projevem suburbanizace. Zatímco ještě v roce 2006 byla ve Středočeském kraji spotřeba vody na obyvatele 9 % pod republikovým průměrem, od roku 2010 je zde spotřeba již nadprůměrná. Nejvyšší spotřebu vody v domácnostech má Hlavní město Praha, průměr ČR na obyvatele zde byl v roce 2011 překročen o 18,7 %. Naproti tomu nejnižší množství vody fakturované domácnostem v přepočtu na 1 obyvatele mají ve Zlínském kraji a na Vysočině, což zřejmě souvisí s tím, že část domácností čerpá užitkovou vodu z vlastních studní.

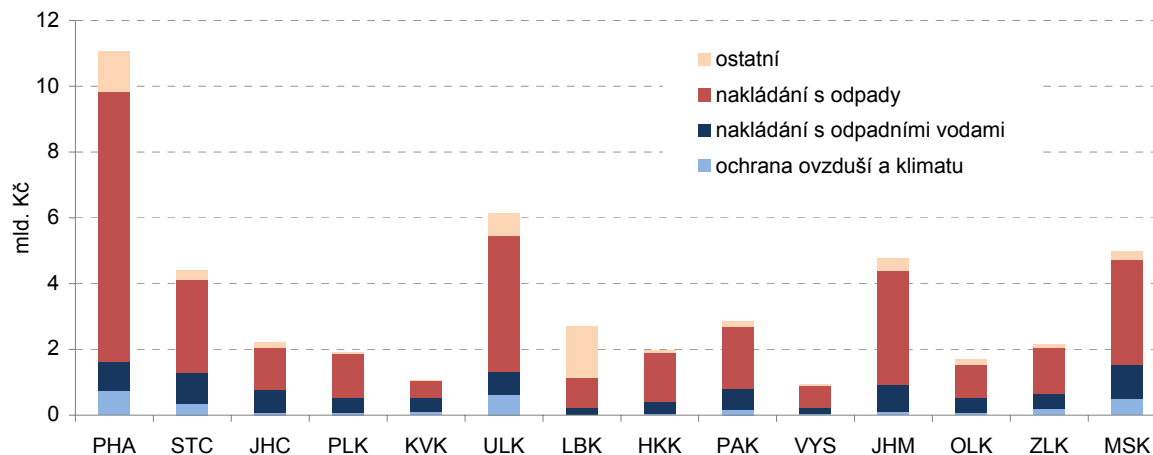
Dlouhodobě bylo nejvíce investic na ochranu životního prostředí alokováno

Investiční výdaje na ochranu životního prostředí byly v průměru let 2006 - 2010 v přepočtu na 1 obyvatele nejvyšší v Plzeňském kraji a naopak nejnižší v Olomouckém a Karlovarském kraji (podle místa investice). V devíti krajích v roce 2010 (poslední dostupný údaj) meziročně objem investic vzrostl. Více

**do Plzeňského kraje,
v roce 2010
do Jihomoravského
kraje**

prostředků bylo v roce 2010 vynaloženo na budování čistíren odpadních vod, postupně se snižuje objem prostředků vynakládaných na ochranu ovzduší. Nejvíce prostředků bylo na 1 obyvatele investováno v roce 2010 v Jihomoravském kraji.

**Graf 5.4 Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí v letech 2006 až 2010
(podle sídla subjektu, roční průměr)**

**Nejvíce neinvestičních
výdajů je určeno
na nakládání s odpady**

Zatímco investiční výdaje na ochranu životního prostředí v roce 2010 meziročně poklesly o 844 mil. Kč, vzrostly ve stejném období neinvestiční výdaje o 4,7 mld. Kč, nejvíce u subjektů v Ústeckém a Středočeském kraji. Nejvýraznější pokles neinvestičních výdajů (na polovinu) byl zaznamenán u subjektů z Pardubického kraje, a to především v oblasti nakládání s odpady. Právě do nakládání s odpady směřuje v posledních letech téměř ve všech krajích největší část neinvestičních výdajů. Výjimkou byl Liberecký kraj, kde bylo nejvíce neinvestičních výdajů použito na odstraňování dlouhodobých ekologických zátěží.

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek na 1 000 obyvatel (‰)															
2006	0,1	0,2	0,6	0,3	-0,2	0,7	0,3	0,8	-0,4	0,2	0,7	-0,1	0,2	-0,5	-0,2
2007	1,0	0,8	1,7	1,1	0,8	1,7	1,2	1,7	1,0	1,1	1,0	0,5	0,7	0,3	0,6
2008	1,4	1,7	2,5	1,3	1,1	1,7	1,5	2,1	1,3	1,3	1,5	1,7	1,1	0,4	0,3
2009	1,0	1,7	2,0	0,9	1,0	0,9	0,9	2,0	0,6	1,2	0,7	1,4	0,7	-0,1	-0,0
2010	1,0	2,0	2,2	0,8	0,7	0,7	0,4	2,0	0,8	0,8	0,5	1,3	0,3	0,1	-0,2
2011	0,2	1,5	1,5	0,0	-0,6	-0,2	-0,2	1,0	-0,6	-0,1	0,1	0,8	-0,4	-1,0	-1,3
Přírůstek stěhování na 1 000 obyvatel (‰)															
2006	3,4	5,3	14,1	3,2	5,7	0,3	-0,2	3,3	2,7	3,2	1,1	2,1	0,9	0,0	-1,0
2007	8,1	19,2	20,6	4,1	10,9	7,6	8,4	5,6	3,7	6,0	3,0	6,5	2,2	1,3	-0,1
2008	6,9	15,5	21,3	3,6	14,0	1,3	4,2	5,6	2,9	6,1	1,9	4,1	-0,5	0,6	-0,1
2009	2,7	11,0	11,6	1,2	2,9	-3,4	-0,5	1,8	-0,8	1,0	-1,5	2,6	-0,8	-0,6	-2,3
2010	1,5	4,5	11,7	0,9	-0,4	-1,3	-0,6	0,1	-0,1	0,8	-1,3	1,3	-0,8	-1,2	-3,2
2011	1,6	4,6	9,8	0,6	1,4	-1,9	-0,3	0,6	-0,7	0,4	-0,7	1,5	-0,2	-0,8	-2,0
Živě narození mimo manželství (%)															
2006	33,3	30,0	29,7	33,0	34,0	51,1	48,3	38,1	31,8	30,0	24,9	27,8	33,4	23,5	38,1
2007	34,5	30,8	31,3	33,1	35,1	51,0	49,6	40,2	35,0	30,0	25,2	28,8	34,5	25,8	39,4
2008	36,3	32,6	33,2	35,6	37,3	53,9	50,2	40,3	35,9	32,6	29,0	30,6	36,7	27,9	41,7
2009	38,8	33,7	34,5	38,0	40,9	55,1	53,6	44,6	38,8	35,7	32,1	33,8	39,5	30,5	44,2
2010	40,3	35,3	36,9	40,4	41,7	58,5	54,4	45,5	40,8	38,1	33,7	35,8	39,9	31,9	44,2
2011	41,8	36,6	38,0	42,5	43,8	58,3	56,1	47,4	42,4	39,8	35,7	36,7	43,0	32,8	46,5
Index stáří (65 a více let / 0-14 let) (%)															
2006	100,2	128,8	95,5	97,7	105,5	88,4	83,0	89,0	103,7	98,1	97,4	106,1	100,3	103,7	93,5
2007	102,4	129,4	95,3	100,2	107,3	90,9	85,0	91,2	106,1	100,6	100,6	108,9	103,5	107,2	97,2
2008	105,1	130,0	95,6	103,2	110,1	93,7	87,6	94,1	109,6	103,7	104,5	112,3	107,1	110,8	101,2
2009	107,0	129,5	95,4	105,5	112,3	96,3	90,0	96,0	111,7	106,2	107,5	114,2	109,4	113,6	104,3
2010	107,8	127,6	94,8	106,8	113,4	98,1	91,2	97,1	113,4	107,1	109,6	114,8	110,3	115,7	105,8
2011 ¹⁾	110,4	129,7	95,9	109,8	116,6	103,4	96,0	100,7	116,5	110,0	112,6	116,1	112,9	117,8	108,6
Naděje dožití mužů při narození (roky) - dvouleté průměry															
2006	73,2	75,2	73,0	73,7	73,4	72,3	71,2	73,0	74,4	73,4	73,9	73,2	73,2	72,6	71,9
2007	73,6	75,6	73,4	74,2	74,0	72,6	71,4	73,1	74,8	73,8	74,4	73,5	73,3	73,3	72,3
2008	73,8	75,9	73,8	74,3	74,4	72,8	71,7	73,3	75,0	74,2	74,5	74,1	73,5	73,4	72,3
2009	74,1	76,2	74,0	74,5	74,5	72,7	72,0	73,9	75,1	74,7	74,8	74,5	73,9	73,4	72,4
2010	74,3	76,3	74,3	74,8	74,9	72,7	72,3	74,4	75,2	74,8	75,1	74,7	74,0	73,5	72,6
2011	74,5	76,5	74,6	75,0	75,1	73,2	72,8	74,8	75,5	74,8	75,5	75,1	74,1	73,7	72,7
Naděje dožití žen při narození (roky) - dvouleté průměry															
2006	79,4	80,4	79,0	79,5	79,1	78,4	77,5	79,5	80,1	79,7	80,0	79,9	79,7	79,7	78,8
2007	79,8	80,7	79,6	79,9	79,6	78,8	78,1	79,4	80,0	79,5	81,1	80,3	79,9	80,2	79,3
2008	80,0	80,8	79,8	80,0	80,2	79,0	78,5	79,8	80,4	80,0	81,1	80,6	79,9	80,4	79,4
2009	80,1	80,8	79,9	80,1	80,2	79,1	78,5	80,1	80,6	80,5	81,0	80,8	80,0	80,5	79,4
2010	80,4	81,2	80,2	80,4	80,1	79,3	78,6	80,1	80,8	80,5	81,1	81,1	80,3	80,9	79,7
2011	80,7	81,7	80,6	80,8	80,4	79,5	78,7	80,8	81,3	80,3	81,3	81,5	80,7	81,3	79,9
Podíl cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu (%)															
2006	3,1	8,7	3,6	2,0	2,8	5,3	3,2	3,1	2,4	1,5	1,4	2,5	1,3	1,1	1,6
2007	3,8	10,6	4,2	2,4	3,7	6,3	4,0	3,5	2,8	2,1	1,7	2,9	1,6	1,3	1,8
2008	4,2	11,5	4,9	2,6	4,9	6,6	4,2	4,0	3,0	2,4	1,9	3,1	1,5	1,4	2,0
2009	4,1	11,9	4,7	2,4	4,8	6,4	3,8	3,9	2,7	2,3	1,7	3,2	1,5	1,4	1,9
2010	4,0	11,8	4,6	2,4	4,4	6,4	3,7	3,8	2,7	2,3	1,6	3,1	1,5	1,4	1,8
2011	4,1	12,9	4,5	2,3	4,2	6,4	3,7	3,8	2,5	2,2	1,5	3,1	1,5	1,4	1,9

¹⁾ promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Píseňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Míra zaměstnanosti (%)															
2006	55,0	60,3	57,1	56,5	56,7	55,3	52,2	54,6	56,1	55,3	55,4	53,2	53,5	54,3	50,5
2007	55,6	60,3	57,6	57,7	56,8	56,3	51,8	54,2	56,2	55,4	56,9	54,5	53,9	55,7	51,8
2008	55,9	60,2	58,0	57,9	57,8	56,2	52,6	53,8	55,9	56,0	56,4	54,5	53,6	55,7	53,1
2009	54,8	60,7	57,0	56,3	55,8	54,5	51,5	52,8	53,5	54,1	54,6	53,5	53,0	53,0	52,0
2010	54,2	59,9	56,6	55,0	55,6	55,0	51,1	53,9	53,5	53,3	54,1	53,7	50,6	52,0	50,9
2011	54,4	59,2	56,9	55,4	56,3	54,8	51,9	53,3	53,3	54,3	53,5	53,4	51,7	53,0	51,4
Míra registrované nezaměstnanosti k 31. 12. (%) (MPSV)															
2006	7,7	2,7	5,3	5,7	5,6	9,2	13,8	7,0	6,3	6,9	7,1	8,8	9,0	7,8	12,6
2007	6,0	2,2	4,2	4,5	4,4	7,3	11,0	6,1	4,7	5,4	5,6	6,9	6,7	6,0	9,6
2008	6,0	2,1	4,5	4,8	5,0	7,6	10,3	7,0	4,8	6,0	6,3	6,8	6,9	6,1	8,5
2009	9,2	3,7	7,0	7,8	8,2	11,1	13,6	11,2	8,0	9,6	10,3	10,6	12,2	10,8	12,1
2010	9,6	4,1	7,7	8,5	8,2	11,4	13,9	10,5	8,4	9,9	10,7	10,9	12,5	10,7	12,4
2011	8,6	3,9	7,1	7,5	7,0	9,8	12,9	9,5	7,5	8,4	9,4	9,8	11,4	9,4	11,2
Dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. (%)¹⁾ (MPSV)															
2006	3,4	0,7	1,9	1,9	2,1	4,2	7,4	2,7	2,2	2,5	2,9	3,9	3,8	3,4	6,8
2007	2,5	0,5	1,4	1,3	1,5	3,2	5,7	2,2	1,4	1,9	2,1	2,8	2,7	2,5	5,1
2008	1,8	0,4	1,0	1,0	1,2	2,5	4,1	1,8	0,8	1,5	1,7	2,2	2,0	1,9	3,6
2009	2,2	0,4	1,3	1,3	1,6	3,1	4,5	2,6	1,2	2,0	2,3	2,6	2,5	2,5	3,8
2010	3,1	0,9	2,1	2,1	2,4	4,2	5,5	3,6	1,9	2,9	3,4	3,6	4,3	3,8	4,9
2011	3,2	1,0	2,4	2,2	2,4	4,0	5,7	3,6	2,2	2,8	3,5	3,7	4,5	3,6	5,0
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2006	164,1	221,1	175,8	160,7	161,2	148,4	146,8	154,7	159,8	155,0	154,6	157,2	150,3	159,1	146,1
2007	174,4	230,6	187,1	168,1	172,9	156,1	153,0	163,0	168,9	165,3	165,7	171,2	160,6	168,5	157,1
2008	185,0	239,8	196,2	180,5	182,9	163,2	163,6	171,0	180,4	175,2	176,9	182,4	170,5	176,3	171,2
2009	186,8	239,0	196,1	180,3	186,7	171,8	171,6	176,6	182,0	175,0	176,5	184,7	171,8	173,8	173,8
2010	187,7	246,1	198,6	177,2	185,2	174,2	170,7	178,5	181,2	173,6	178,7	185,4	169,2	175,3	172,3
2011
Medián mezd (Kč) (MPSV, MF)															
2006	19 512	24 941	20 086	17 950	19 555	18 025	18 947	18 622	17 912	17 620	17 971	18 628	18 518	17 909	18 933
2007	20 908	26 090	21 891	19 312	20 921	19 380	20 211	20 521	19 327	18 927	19 737	19 969	19 992	19 238	20 365
2008	22 217	27 900	23 133	20 259	22 154	20 103	21 156	21 730	20 637	20 486	20 961	21 287	21 345	20 280	21 564
2009	22 229	28 386	23 158	19 984	22 191	19 875	21 487	21 855	20 670	20 828	20 435	21 621	21 296	20 017	21 144
2010	22 608	28 392	23 386	20 479	22 634	20 110	21 860	22 289	21 174	20 721	21 059	22 139	21 423	20 666	21 883
2011 ²⁾	21 826	26 896	22 570	20 594	21 453	19 229	20 581	21 084	20 338	20 636	20 461	21 238	20 805	20 336	21 603
Podíl zaměstnaných cizinců na pracovní síle k 31. 12. (%) (MPSV)															
2006	4,6	11,2	5,8	2,9	5,7	5,0	2,5	4,6	3,5	3,7	2,5	4,1	1,5	2,0	2,4
2007	5,6	13,0	6,9	3,7	8,3	5,8	3,1	5,4	4,6	6,2	3,1	4,6	1,9	2,3	2,6
2008	6,4	15,2	8,1	3,9	9,0	6,7	3,7	5,5	5,0	6,8	3,4	5,9	2,0	2,6	2,9
2009	5,6	13,6	7,2	3,1	7,1	5,8	3,3	5,0	4,2	4,2	2,2	5,4	1,7	2,2	2,7
2010	5,4	12,7	6,2	3,1	6,8	5,7	3,3	4,9	4,1	4,3	2,2	5,5	1,7	2,4	2,8
2011	5,4	14,1	6,1	3,2	6,4	5,5	3,3	4,9	4,0	4,1	2,2	4,7	1,9	2,4	3,0
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců plného starobního důchodu (%)³⁾ (ČSSZ)															
2006	19,7	12,0	17,8	19,4	23,9	21,0	22,3	17,2	19,1	23,0	25,9	18,8	20,1	20,5	23,0
2007	20,7	12,2	18,5	20,7	25,0	22,2	23,7	18,2	20,1	24,4	27,3	19,7	21,5	21,5	24,3
2008	21,6	12,4	19,2	21,8	25,9	23,3	25,0	19,3	21,2	25,5	28,5	20,4	22,9	22,3	25,6
2009	23,1	12,8	20,1	23,7	27,4	25,0	26,7	21,0	23,0	27,4	30,2	21,8	24,9	23,9	27,4
2010 ⁴⁾	24,3	12,9	21,1	25,0	28,5	26,0	27,8	22,5	24,5	29,0	31,8	22,9	26,6	25,5	28,9
2011 ⁴⁾	27,2	14,2	24,0	28,4	31,2	29,3	30,7	25,8	27,8	32,5	34,9	25,8	30,2	28,8	31,9

¹⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

²⁾ rok 2011 není srovnatelný s předchozími roky; na rozdíl od nich zahrnuje i data za podniky s 1-9 zaměstnanci, fyzické osoby a neziskové instituce

³⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.; stav v prosinci

⁴⁾ v letech 2010 a 2011 výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2006	326,6	687,1	306,2	294,8	310,8	243,9	267,4	265,5	276,9	273,0	273,3	297,1	241,0	265,6	271,6
2007	354,8	759,8	330,7	307,0	328,7	262,9	285,8	274,2	301,8	297,5	297,8	325,2	262,4	288,5	297,3
2008	369,0	797,5	341,3	308,5	315,3	264,0	295,5	276,9	313,5	300,5	296,3	347,4	275,4	313,4	314,6
2009	356,4	760,9	319,1	306,4	309,1	263,7	299,4	265,4	309,6	287,9	293,2	336,9	268,3	305,9	293,3
2010	359,0	777,0	322,8	306,8	306,6	259,6	299,4	268,5	308,9	283,7	292,7	336,0	271,0	301,4	297,2
2011
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2006	83,8	221,9	79,7	62,8	103,2	56,4	62,7	53,3	46,9	47,4	53,7	80,4	54,4	57,5	63,5
2007	95,9	267,9	79,3	66,6	93,2	61,9	86,1	56,2	53,4	63,5	73,8	94,0	62,3	58,7	68,7
2008	98,9	281,9	74,8	67,7	75,6	67,4	81,0	75,7	54,3	70,9	57,5	95,8	62,1	59,0	85,7
2009	88,4	241,3	68,8	66,3	84,9	61,0	80,7	52,2	56,5	53,3	57,8	81,9	74,7	50,5	65,5
2010	87,8	207,2	66,7	77,9	77,5	73,0	105,3	54,3	54,2	65,1	59,9	78,6	72,7	55,3	69,9
2011
Zemědělská produkce na 1 ha obhospodařované půdy (tis. Kč)															
2006	28,7	30,4	25,7	24,6	14,0	26,8	19,5	32,6	31,1	31,2	34,9	29,8	27,3	26,9	
2007	33,4	36,9	29,8	29,2	15,3	29,0	22,5	37,3	36,0	37,7	40,1	34,5	32,1	30,2	
2008	33,5	37,4	29,7	29,7	16,8	30,9	22,5	36,9	36,6	36,1	40,5	33,3	33,2	29,8	
2009	27,6	30,8	24,4	24,7	13,3	24,1	18,7	31,2	30,9	29,2	33,2	26,9	27,1	24,9	
2010 ¹⁾	29,1	33,4	26,6	26,5	16,2	24,4	18,8	32,6	31,5	31,3	33,9	29,1	27,3	25,6	
2011	
Vývoj tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (předchozí rok = 100)															
2006	112,5	113,6	110,3	108,1	124,7	105,5	111,1	114,0	101,5	118,4	122,5	109,1	115,0	114,3	109,5
2007	110,5	109,6	110,1	114,8	108,1	101,5	109,0	107,8	106,2	115,9	111,2	129,0	115,1	112,9	102,7
2008	101,0	106,3	92,3	112,5	104,6	102,6	110,4	92,5	93,3	95,2	94,2	99,6	99,2	100,5	108,8
2009	87,1	107,7	92,7	84,0	83,5	84,0	78,7	88,6	81,3	89,0	76,0	82,5	76,9	89,9	81,0
2010	110,6	94,6	111,1	98,5	111,5	105,7	118,8	109,2	115,9	121,0	112,8	105,1	98,2	105,1	126,8
2011	108,3	101,9	101,9	112,2	102,7	101,7	111,2	105,0	134,5	104,1	110,8	114,5	113,9	107,8	114,7
Stavební práce podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2006	29,0	57,6	24,6	27,3	32,8	28,0	27,1	19,5	24,4	23,6	24,1	29,7	25,1	20,1	21,6
2007	31,2	63,1	27,3	33,7	32,3	31,7	31,5	19,2	24,0	18,9	24,9	27,5	29,9	20,2	26,7
2008	32,0	64,6	26,6	34,4	30,1	31,3	27,8	22,7	21,3	25,8	24,6	32,5	24,2	22,1	29,5
2009	29,3	53,5	27,0	31,0	25,1	37,7	31,3	20,5	22,9	21,6	22,0	28,8	21,1	20,9	25,7
2010	25,7	46,2	19,6	27,3	23,1	36,2	27,4	19,6	17,6	17,9	17,2	26,5	19,9	20,7	24,9
2011	24,3	43,9	18,1	35,4	22,1	24,4	27,2	18,8	15,1	16,2	19,6	22,1	16,8	16,9	25,0
Zahájené byty na 1 000 obyvatel															
2006	4,3	6,7	7,2	4,3	4,1	2,5	2,2	3,7	3,7	4,5	3,4	5,2	2,8	2,9	2,3
2007	4,2	6,6	6,9	4,1	3,8	1,9	2,3	2,9	3,8	4,9	3,3	4,9	3,4	3,4	2,6
2008	4,2	5,6	7,8	4,5	4,3	2,5	2,2	3,7	4,3	3,4	3,1	3,7	3,6	2,7	3,1
2009	3,6	4,6	6,1	3,0	3,6	2,7	2,0	3,5	3,5	4,0	2,7	3,8	2,9	2,2	2,5
2010	2,7	2,3	5,1	2,8	3,6	2,0	1,5	2,6	2,3	2,4	2,2	3,0	1,8	2,1	2,0
2011	2,6	2,2	4,6	3,4	2,9	2,4	1,4	1,9	2,3	2,7	2,4	2,9	2,0	1,9	2,2
Vývoj počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních (předchozí rok = 100)															
2006	102,9	100,8	99,6	107,6	104,0	113,6	101,9	104,5	101,0	107,2	104,8	101,2	103,8	104,0	102,2
2007	101,9	108,3	93,0	88,9	105,4	101,4	95,9	88,4	92,6	110,0	102,7	110,2	101,0	104,7	105,5
2008	99,0	102,3	93,2	95,6	94,8	100,1	97,4	99,2	99,3	93,0	94,5	100,6	98,1	93,4	99,6
2009	93,4	94,8	97,0	98,0	98,3	98,0	91,7	92,8	89,7	88,9	90,7	87,8	88,4	90,1	91,5
2010	101,9	109,1	97,8	97,4	101,1	100,7	86,2	96,9	99,3	98,8	93,7	100,1	100,1	103,2	90,0
2011	105,6	106,5	109,9	103,3	102,6	104,9	116,4	100,0	102,7	102,1	106,6	107,0	105,2	101,4	108,5

¹⁾ semidefinitivní údaje

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – vývoj životního prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Píseňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Parubický	Kraj Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1-4 (t/km²)															
2006	2,7	4,6	2,1	1,0	1,5	5,1	13,4	1,1	1,7	3,1	0,4	0,6	1,1	1,8	5,5
2007	2,7	3,0	2,1	1,0	1,4	6,4	14,3	0,9	1,6	3,1	0,4	0,6	1,0	1,6	5,6
2008	2,2	3,6	2,1	1,0	1,2	3,0	11,2	1,0	1,5	2,9	0,4	0,6	0,8	1,4	4,3
2009	2,2	3,4	2,0	1,0	1,4	2,8	11,7	0,9	1,2	2,6	0,4	0,5	0,9	1,4	4,1
2010	2,2	3,1	2,1	1,0	1,0	2,9	10,9	0,8	1,3	2,9	0,4	0,5	0,8	1,2	4,1
2011
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1-4 (t/km²)															
2006	3,6	19,2	3,7	1,4	1,9	3,6	13,2	1,6	2,0	4,1	2,1	2,7	2,3	2,1	5,9
2007	3,6	18,1	3,8	1,4	1,9	3,7	13,1	1,6	2,0	4,6	2,1	2,7	2,3	2,1	6,0
2008	3,4	17,3	3,6	1,4	1,8	3,6	11,9	1,5	1,9	3,9	2,0	2,7	2,2	2,1	5,3
2009	3,2	16,3	3,4	1,3	1,6	3,3	11,8	1,4	1,8	3,6	2,0	2,6	2,1	2,0	5,0
2010	3,0	13,9	3,2	1,2	1,6	3,2	10,8	1,3	1,7	3,6	1,8	2,4	2,0	1,9	5,1
2011
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2006	296	280	343	289	306	302	319	277	279	291	305	283	283	288	287
2007	293	288	349	281	313	320	300	286	279	283	276	275	289	287	272
2008	305	299	357	276	283	305	343	315	281	288	294	281	316	283	302
2009	315	302	364	283	311	311	335	284	280	283	340	297	333	318	325
2010	317	297	416	342	239	301	307	282	267	342	302	296	307	298	335
2011
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu (%)															
2006	10,8	12,5	8,1	9,1	14,4	7,2	8,6	12,0	17,1	12,2	13,3	9,6	10,8	11,8	9,4
2007	12,8	14,1	9,5	10,5	18,2	11,9	8,9	13,9	19,1	17,0	14,7	8,9	14,8	14,2	12,8
2008	14,3	15,0	11,1	12,1	14,3	9,6	13,1	19,6	21,4	20,0	15,0	10,8	16,0	14,0	15,3
2009	13,9	15,8	11,4	16,3	16,9	11,8	10,3	13,4	19,2	14,4	16,3	11,3	12,5	16,6	14,2
2010	15,9	16,0	11,6	17,5	18,6	14,2	13,5	13,3	18,4	.	16,7	12,5	14,3	16,5	15,8
2011
Podíl recyklovaného odpadu (vč. regenerace) z celkového nakládání s odpady (%)															
2006	17,6	10,2	14,2	24,8	18,9	8,3	6,4	7,5	5,2	30,3	9,6	35,3	24,6	18,7	21,5
2007	19,3	10,5	9,2	16,2	30,0	1,9	23,7	12,1	14,0	12,5	11,8	29,9	25,0	9,3	32,0
2008	18,6	17,2	8,6	22,1	27,5	11,8	9,4	7,4	14,2	10,2	8,2	24,2	11,6	17,5	30,0
2009	19,0	15,0	9,8	29,1	19,1	4,4	10,0	3,7	12,1	17,5	7,6	22,8	16,6	16,0	40,1
2010	17,6	10,0	13,0	21,9	17,1	9,1	9,7	4,3	12,0	7,9	6,2	25,3	19,4	12,2	32,7
2011
Specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (l)															
2006	97,5	130,0	89,1	89,5	96,8	100,5	98,3	95,5	92,3	87,4	84,1	93,2	87,7	83,7	101,9
2007	98,5	128,7	92,5	92,0	99,8	97,6	97,3	98,3	91,2	90,1	84,6	97,2	87,8	83,8	101,8
2008	94,2	122,0	90,2	88,1	96,1	95,6	87,5	89,3	88,0	84,9	83,4	93,2	86,5	81,6	98,1
2009	92,5	114,1	88,5	86,8	93,1	90,7	85,0	89,9	87,7	84,3	82,4	94,1	87,2	79,6	98,3
2010	89,5	104,4	90,0	86,4	90,6	88,5	83,2	87,0	86,7	81,8	80,1	90,1	84,3	79,0	94,3
2011	88,6	105,2	89,3	85,7	83,4	84,3	81,7	86,5	82,7	80,9	79,8	91,3	83,7	78,5	94,4
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2006	2 189	2 478	4 619	1 033	1 842	1 740	2 270	917	1 771	2 866	2 510	1 852	1 180	1 355	1 866
2007	1 928	1 470	2 782	1 229	3 425	1 311	2 760	1 692	1 514	1 329	2 014	1 200	1 526	1 728	2 275
2008	1 949	1 396	2 802	1 418	3 330	2 025	1 845	2 249	2 395	1 629	1 661	2 090	1 102	1 279	1 925
2009	2 239	1 371	1 999	2 994	5 453	1 132	1 814	3 826	1 891	2 101	1 152	2 860	1 002	2 348	2 160
2010	2 153	2 177	2 246	2 403	1 994	1 391	2 555	2 089	1 386	2 235	1 511	2 709	1 371	2 357	2 288
2011

Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Obyvatelstvo k 31. 12. ¹⁾	osoby	823 265	831 180	835 891	836 198	836 045	828 026
v tom: muži		404 170	409 122	412 462	412 619	412 699	408 951
ženy		419 095	422 058	423 429	423 579	423 346	419 075
z toho podíl cizinců (bez azylantů)	%	3,2	4,0	4,2	3,8	3,7	3,7
Sňatky	počet	4 387	5 006	4 477	3 945	3 669	3 447
Rozvody	počet	2 930	2 783	2 889	2 805	2 573	2 319
Rozvody na 100 sňatků	počet	66,8	55,6	64,5	71,1	70,1	67,3
Živě narození	osoby	8 935	9 715	10 031	9 626	9 275	8 645
z toho mimo manželství	%	48,3	49,6	50,2	53,6	54,4	56,1
Úhrnná plodnost ²⁾		1,422	1,560	1,614	1,578	1,549	1,506
Potraty	počet	4 504	4 461	4 631	4 595	4 329	4 058
z toho umělá přerušování těhotenství		2 879	2 851	2 989	2 901	2 765	2 680
Potraty na 100 narozených	počet	50,2	45,7	46,1	47,5	46,5	46,8
Zemřelí celkem	osoby	8 719	8 741	8 809	8 897	8 912	8 841
z toho podle příčin smrti:							
nemoci oběhové soustavy		4 361	4 220	4 348	4 502	4 432	4 205
novotvary		2 416	2 406	2 423	2 331	2 403	2 371
Přirozený přírůstek	osoby	216	974	1 222	729	363	-196
Přistěhovalí celkem	osoby	9 615	16 443	12 606	7 964	7 599	6 605
z toho z ciziny		4 597	10 287	6 673	2 472	2 167	1 682
Vystěhovalí celkem	osoby	9 739	9 502	9 117	8 386	8 115	6 831
z toho do ciziny		2 748	1 412	1 534	983	909	497
Přírůstek stěhováním celkem	osoby	-124	6 941	3 489	-422	-516	-226
z toho s cizinou		1 849	8 875	5 139	1 489	1 258	1 185
Celkový přírůstek	osoby	92	7 915	4 711	307	-153	-422
Na 1 000 obyvatel středního stavu:							
živě narození	‰	10,9	11,8	12,0	11,5	11,1	10,4
zemřelí	‰	10,6	10,6	10,6	10,6	10,7	10,7
přirozený přírůstek	‰	0,3	1,2	1,5	0,9	0,4	-0,2
přistěhovalí	‰	11,7	19,9	15,1	9,5	9,1	8,0
vystěhovalí	‰	11,8	11,5	10,9	10,0	9,7	8,2
přírůstek stěhováním	‰	-0,2	8,4	4,2	-0,5	-0,6	-0,3
celkový přírůstek	‰	0,1	9,6	5,6	0,4	-0,2	-0,5
Mrtvorozenost	‰	4,0	3,9	2,0	3,9	3,2	3,2
Kojenecká úmrtnost	‰	5,5	5,2	4,2	3,9	4,9	4,6
Novorozenecká úmrtnost	‰	4,8	3,5	3,0	1,9	3,1	2,9
Obyvatelstvo k 31. 12. ve věku ¹⁾ :							
0-14 let	osoby	127 404	127 148	126 837	127 116	128 212	127 990
%		15,5	15,3	15,2	15,2	15,3	15,5
15-64 let	osoby	590 169	595 938	597 980	594 705	590 843	577 193
%		71,7	71,7	71,5	71,1	70,7	69,7
65 a více let	osoby	105 692	108 094	111 074	114 377	116 990	122 843
%		12,8	13,0	13,3	13,7	14,0	14,8
Průměrný věk k 31. 12. ¹⁾	roky	39,2	39,4	39,6	39,8	40,0	40,4
v tom: muži		37,8	37,9	38,1	38,3	38,5	39,0
ženy		40,7	40,8	41,0	41,2	41,4	41,8
Index stáří (65 a více let / 0-14 let) ¹⁾	%	83,0	85,0	87,6	90,0	91,2	96,0
Index ekonomického zatížení (0-14 let + 65 a více let / 15-64 let) ¹⁾	%	39,5	39,5	39,8	40,6	41,5	43,5
Naděje dožití při narození (dvouleté průměry) ¹⁾							
muži	roky	71,2	71,4	71,7	72,0	72,3	72,8
ženy	roky	77,5	78,1	78,5	78,5	78,6	78,7
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté průměry) ¹⁾							
muži	roky	13,3	13,6	13,7	13,8	14,0	14,6
ženy	roky	16,6	17,0	17,3	17,3	17,4	17,5

¹⁾ v roce 2011 promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

²⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15-49 let) neměnné

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	695,7	698,2	706,8	710,2	708,6	706,6
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	23,7	25,0	24,8	23,4	22,4	21,4
střední bez maturity	%	38,7	38,7	39,4	40,6	40,1	38,7
střední s maturitou	%	31,1	30,8	30,5	29,4	29,9	31,1
vysokoškolské	%	6,5	5,4	5,4	6,6	7,6	8,7
Pracovní síla	tis. osob	420,8	401,6	404,2	406,6	407,3	406,8
v tom: zaměstnaní v NH		363,1	361,6	372,0	365,7	361,9	366,6
z toho ženy		150,6	148,8	150,9	146,7	146,3	152,4
nezaměstnaní		57,7	39,9	32,1	40,9	45,4	40,2
z toho ženy		31,2	21,0	14,3	21,8	24,4	19,6
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	tis. osob	274,9	296,7	302,7	303,6	301,3	299,8
z toho: studující (vč. učňů)		54,5	55,1	54,5	57,8	59,7	59,3
důchodci		164,3	173,8	184,7	187,7	185,9	185,8
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
zemědělství	%	2,6	2,5	2,8	2,1	2,1	2,5
průmysl a stavebnictví	%	41,4	43,2	43,7	44,1	43,8	43,9
služby	%	56,0	54,3	53,5	53,8	54,1	53,5
Zaměstnaní v NH podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci	%	85,8	86,1	86,6	86,5	85,0	83,7
zaměstnavatelé	%	4,5	3,3	2,5	3,6	3,1	4,1
pracující na vlastní účet	%	8,7	9,8	9,8	9,4	11,5	11,5
Míra ekonomické aktivity	%	60,5	57,5	57,2	57,3	57,5	57,6
v tom: muži		70,6	68,2	69,2	68,4	68,1	67,8
ženy		50,9	47,4	45,7	46,6	47,3	47,7
Míra zaměstnanosti	%	52,2	51,8	52,6	51,5	51,1	51,9
v tom: muži		62,8	62,6	64,0	62,9	62,1	61,9
ženy		42,2	41,6	41,8	40,5	40,5	42,3
Míra nezaměstnanosti	%	13,7	9,9	7,9	10,1	11,2	9,9
v tom: muži		11,1	8,2	7,5	8,0	8,9	8,8
ženy		17,2	12,4	8,7	13,0	14,3	11,4
NEZAMĚSTNANOST k 31. 12. (MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce	osoby	63 652	49 894	45 657	59 976	61 947	58 087
z toho: ženy		33 164	26 811	24 113	29 777	30 349	28 965
absolventi škol a mladiství		4 027	2 894	2 945	3 657	3 606	3 401
osoby se zdravotním postižením		8 619	8 091	7 671	7 712	7 611	7 188
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		13 323	11 255	13 430	16 291	15 239	11 179
dosažitelní		60 245	46 986	43 801	58 732	60 502	56 550
v tom podle věku:							
15-24 let		12 107	8 480	8 247	11 516	11 245	11 184
25-34 let		16 185	11 867	10 390	14 236	14 571	13 438
35-44 let		13 702	10 849	9 927	13 191	13 911	13 341
45-54 let		14 614	12 089	10 823	13 146	13 605	12 716
55 a více let		7 044	6 609	6 270	7 887	8 615	7 408
průměrný věk	roky	38,2	39,3	39,2	38,6	39,0	38,5
v tom podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	osoby	28 521	22 978	20 394	24 754	25 024	24 013
střední bez maturity	osoby	24 496	18 573	17 052	23 855	24 900	22 455
střední s maturitou	osoby	9 607	7 426	7 244	10 004	10 754	10 239
vysokoškolské	osoby	1 028	917	967	1 363	1 269	1 380

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – sociální vývoj

1. pokračování

	Měsíční jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby						
vysoce kvalifikovaní (třídy 1 - 3)		6 532	4 931	4 869	6 582	6 593	5 172
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		14 055	10 652	9 376	13 191	14 127	14 652
manuální pracovníci	osoby						
kvalifikovaní (třídy 6 - 8)		15 492	11 384	10 089	15 329	15 906	13 249
nekvalifikovaní (třída 9)		25 186	20 229	18 373	21 508	21 696	21 305
z toho podle délky evidence:							
do 3 měsíců	osoby	13 305	11 613	14 210	15 757	17 290	13 986
3-6 měsíců	osoby	8 499	6 597	7 613	11 703	9 909	9 866
6-12 měsíců	osoby	9 526	7 065	6 502	13 280	10 631	9 342
od 1 roku do 2 let	osoby	9 836	7 299	4 859	8 296	11 656	10 403
více než 2 roky	osoby	22 486	17 320	12 473	10 940	12 461	14 490
Průměrná měsíční podpora v nezaměstnanosti	Kč	4 400	4 699	5 123	5 451	5 504	5 377
Míra registrované nezaměstnanosti	%	13,8	11,0	10,3	13,6	13,9	12,9
v tom: muži		11,7	8,9	8,4	11,7	12,1	11,3
ženy		16,6	13,7	12,9	16,4	16,5	15,2
Dlouhodobá nezaměstnanost ¹⁾	%	7,4	5,7	4,1	4,5	5,5	5,7
Volná pracovní místa	počet	5 003	6 462	4 485	1 721	2 238	1 974
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	počet	13	8	10	35	28	29
ZAMĚSTNANOST CIZINCŮ							
Zaměstnaní cizinci k 31. 12.	osoby	10 825	13 283	15 649	14 161	14 434	14 374
z toho ze zemí mimo EU ²⁾		8 265	9 575	11 929	10 439	10 047	9 616
v tom podle postavení na trhu práce:							
evidovaní na úřadech práce	osoby	4 668	6 581	7 636	6 026	6 561	6 834
z toho ženy		1 219	2 020	2 367	1 907	2 103	2 236
s platným živnostenským oprávněním	osoby	6 157	6 702	8 013	8 135	7 873	7 540
z toho ženy		1 832	1 967	2 255	2 265	2 228	2 108
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	120 845	126 272	136 462	143 459	142 687	.
na 1 obyvatele	Kč	146 800	152 960	163 568	171 576	170 719	.
průměr ČR = 100	%	89,4	87,7	88,4	91,8	91,0	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD³⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	21 399	22 614	24 198	24 593	24 874	.
v tom: muži		23 752	24 799	26 978	27 411	27 792	.
ženy		18 139	19 167	20 204	20 725	21 043	.
Medián mezd	Kč	18 947	20 211	21 156	21 487	21 860	.
v tom: muži		20 502	21 768	23 051	23 308	23 825	.
ženy		16 488	17 567	18 385	18 944	19 216	.
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA							
Přiznané dávky celkem	počet	3 044 951	2 716 844	1 906 764	1 693 173	1 505 744	.
z toho přídavek na dítě		1 838 335	1 734 638	1 063 819	883 558	705 663	.
Hodnota vyplacených dávek celkem	tis. Kč	3 359 027	4 634 792	4 008 144	3 910 124	3 852 424	3 289 238
z toho přídavek na dítě		1 008 121	942 052	626 587	506 351	425 485	285 179
Hodnota vyplacených dávek státní sociální podpory na 1 obyvatele	Kč	4 080	5 614	4 804	4 676	4 609	3 970
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (stav v prosinci)							
Příjemci důchodů celkem	počet	209 224	212 953	216 306	219 965	223 069	223 751
z toho ženy		128 622	130 533	131 963	133 455	134 510	133 909
Příjemci starobního důchodu celkem ⁴⁾	počet	107 116	110 233	113 515	117 463	125 822	129 478
z toho ženy		60 772	62 557	64 020	65 584	68 981	70 484
Příjemci předčasného starobního důchodu ⁵⁾	počet	23 895	26 161	28 398	31 356	33 616	38 192
z toho ženy		14 187	15 313	16 625	18 201	19 254	21 380
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem ⁶⁾	%	22,3	23,7	25,0	26,7	27,8	30,7
v tom: muži		20,9	22,8	23,8	25,4	26,6	29,9
ženy		23,3	24,5	26,0	27,8	28,8	31,3

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – sociální vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Průměrná měsíční výše důchodu celkem	Kč	7 921	8 456	9 309	9 678	9 749	10 145
v tom: muži		8 470	9 037	9 928	10 347	10 432	10 853
ženy		7 578	8 090	8 913	9 243	9 299	9 670
Průměrná měsíční výše starobního důchodu celkem (sólo)	Kč	8 142	8 691	9 571	9 968	10 047	10 466
v tom: muži		9 198	9 819	10 745	11 190	11 245	11 690
ženy		7 337	7 831	8 664	9 003	9 059	9 441
Podíl průměrné výše starobního důchodu celkem (sólo) na mzdovém mediánu	%	43,0	43,0	45,2	46,4	46,0	.
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	2 075 167	2 143 925	1 932 615	1 498 307	1 330 916	1 338 077
z toho dávky:							
nemocenské		1 717 753	1 714 446	1 518 649	1 092 602	934 613	887 420
peněžitá pomoc v mateřství		301 827	370 421	359 184	358 922	367 923	403 470
ošetřovné		55 027	58 697	54 441	46 519	28 159	46 808
ZDRAVOTNICTVÍ							
Lékaři celkem (vč. smluvních) ⁷⁾	počet	2 720	2 898	2 895	2 888	2 845	2 873
z toho lékaři v nestátních zařízeních		2 655	2 825	2 828	2 826	2 769	2 804
Lékaři ⁷⁾ na 1 000 obyvatel	počet	3,3	3,5	3,5	3,5	3,4	3,5
Nemocnice							
lůžka	počet	5 466	5 341	5 299	5 327	5 122	5 108
hospitalizovaní pacienti	tis. osob	182,2	183,1	178,7	178,2	176,4	173,2
průměrná ošetřovací doba	dny	8,0	7,8	7,6	7,6	7,5	7,2
využití lůžek	dny	267,1	266,7	256,2	256,1	257,6	242,5
ŠKOLSTVÍ							
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	počet						
mateřských škol		22 529	22 881	23 489	23 977	24 631	25 322
základních škol		75 526	73 202	70 599	68 636	68 036	68 342
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		42 229	41 652	41 398	41 006	39 643	37 580
vyšších odborných škol (denní studium)		1 223	1 232	1 239	1 379	1 487	1 472
Studenti vysokých škol k 31. 12.	počet						
s trvalým bydlištěm v kraji		18 529	20 306	21 498	22 367	22 433	21 701
s místem výuky v kraji		11 125	12 288	12 963	13 454	13 604	13 010
z toho v prezenčním studiu	%	59,7	57,8	57,0	59,3	63,4	65,0
Absolventi vysokých škol s místem výuky v kraji	počet	1 645	1 999	2 225	2 773	3 064	3 068
KRIMINALITA, NEHODY							
Zjištěné trestné činy	počet	32 806	34 632	33 124	29 670	29 438	30 287
na 1000 obyvatel		39,9	42,0	39,7	35,5	35,2	36,6
Objasněné trestné činy	počet	18 290	18 831	16 951	14 910	13 532	13 995
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	počet	65	78	84	72	60	54

¹⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

²⁾ v letech 2006-2007 mimo EU 25, v letech 2008-2011 mimo EU 27

³⁾ Zdroj: MPSV ČR (Informační systém o průměrném výdělku) a MF ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu); rok 2011 není srovnatelný s předchozími roky, na rozdíl od nich zahrnuje i data za podniky s 1-9 zaměstnanci, fyzické osoby a neziskové i

⁴⁾ příjemci tzv. "sólo" starobních důchodů - bez souběhu s vdovským nebo vdovečským důchodem; od 1. 1. 2010 jsou do počtu příjemců starobních důchodů zahrnuti i příjemci invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

⁵⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu (sólo) podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁶⁾ v letech 2010 a 2011 výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

⁷⁾ v roce 2006 bez smluvních lékařů

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	220 146	235 905	246 541	250 301	250 267	.
Vývoj HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)	%	107,4	103,5	101,8	99,8	101,3	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	267 430	285 765	295 512	299 357	299 435	.
průměr ČR = 100	%	81,9	80,5	80,1	84,0	83,4	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	Kč	631 995	678 140	677 400	709 600	724 649	.
průměr ČR = 100	%	93,9	94,2	91,6	97,6	97,0	.
Hrubá přidaná hodnota (HPH)	mil. Kč	199 436	212 832	222 934	225 617	225 700	.
v tom sektory:							
primární	%	1,5	1,4	1,4	1,3	1,2	.
sekundární	%	50,6	50,5	49,4	48,6	48,9	.
terciární	%	47,9	48,1	49,2	50,1	49,9	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	51 615	71 087	67 611	67 504	88 042	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	Kč	62 700	86 112	81 041	80 734	105 339	.
průměr ČR = 100	%	74,8	89,8	82,0	91,3	120,0	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště ¹⁾	osoby	348 336	347 871	363 951	352 735	345 363	.
z toho zaměstnanci		296 532	297 139	313 184	302 683	296 228	.
NÁKLADY PRÁCE							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	25 997	28 120	29 485	29 101	29 577	.
z toho: přímé náklady		18 629	20 079	21 263	21 052	21 327	.
sociální požitky		527	520	353	314	352	.
sociální náklady a výdaje		6 663	7 310	7 585	7 544	7 714	.
personální náklady a výdaje		230	295	347	260	263	.
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na vědu a výzkum celkem	mil. Kč	588	692	808	652	696	.
z toho: mzdové		245	321	331	294	325	.
financované z veřejných zdrojů		208	231	228	247	237	.
Zaměstnaní ve vědě a výzkumu celkem	přep. os.	793	842	798	736	769	.
z toho výzkumní pracovníci		395	411	398	370	385	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE							
Domácnosti používající: ²⁾							
osobní počítač	%	27,2	32,5	39,2	46,6	53,7	.
internet	%	20,2	27,0	34,4	43,6	51,7	.
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ							
Registrované subjekty k 31. 12.	počet	169 083	171 940	175 521	174 621	176 422	178 718
z toho fyzické osoby		136 098	136 889	137 821	135 545	136 151	137 940
z toho živnostníci		120 431	121 672	122 547	126 147	128 151	129 916
Z celku jednotky typu podnik k 31. 12. ³⁾	počet	78 772	76 218	84 400	83 920	85 317	87 525
z toho fyzické osoby		62 546	59 446	63 852	64 723	64 488	66 277
z toho živnostníci		55 034	52 283	56 525	59 083	58 772	60 496
Vzniklé subjekty	počet	5 721	7 219	8 767	7 336	6 989	7 028
z toho fyzické osoby		3 579	4 682	5 402	5 060	5 173	5 300
z toho živnostníci		3 446	4 458	5 171	4 773	4 794	5 099
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Zemědělská produkce celkem ⁴⁾	mil. Kč	5 820	6 419	6 863	5 344	5 306	.
z toho: rostlinná produkce		3 280	4 456	4 773	3 793	4 097	.
živočišná produkce		2 256	1 713	1 843	1 368	1 096	.
Obhospodařovaná zemědělská půda	ha	217 192	221 232	222 404	222 025	217 183	215 889
z toho orná		154 425	156 917	157 747	155 663	151 350	150 383
Sklizeň: obilovin	t	455 264	476 244	592 686	533 439	480 480	565 186
brambor	t	15 257	18 964	16 058	15 214	11 935	12 972
Stavy hospodářských zvířat k 1. 4. následujícího roku:							
skot	počet	39 996	41 303	39 149	38 380	37 188	36 628
prasata	počet	98 656	100 918	66 706	50 111	68 719	82 644
drůbež	počet	1 093 402	1 277 324	1 126 888	1 134 835	938 044	961 129

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Výroba masa v jatečné hmotnosti celkem (bez drůbežího)	t	16 426	17 629	18 111	15 037	13 990	10 689
z toho: hovězí (včetně telecího)		2 604	2 682	2 694	2 338	1 979	1 324
vepřové		13 794	14 910	15 380	12 679	11 983	9 341
Výroba mléka	tis. l	66 554	63 564	65 658	62 513	55 872	54 090
Snáška vajec (komzumních)	tis. ks	202 696	109 352	112 288	74 999	81 045	91 723
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	1 484	1 538	1 491	1 458	1 431	1 821
Těžba dřeva	m ³ b. k.	442 701	402 831	387 431	438 459	467 110	514 487
z toho nahodilá živelní		57 918	200 673	71 904	26 381	42 054	80 289
PRŮMYSL							
(za subjekty se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	171	172	182	190	175	169
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy celkem	mil. Kč	254 802	277 813	306 609	241 201	286 620	318 622
na 1 zaměstnance	tis. Kč	4 186	4 462	4 791	4 308	5 459	6 019
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	60 871	62 259	63 996	55 990	52 502	52 932
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	20 180	21 937	23 350	24 291	25 509	25 935
STAVEBNICTVÍ							
(za subjekty s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	79	73	65	60	53	52
Základní stavební výroba celkem	mil. Kč	10 802	14 877	14 450	15 897	13 080	11 825
na 1 zaměstnance	tis. Kč	1 371	1 896	1 896	2 163	1 993	1 977
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	7 879	7 846	7 621	7 348	6 563	5 980
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	18 731	20 907	24 410	27 909	28 558	26 634
Stavební práce dle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby celkem ⁵⁾	mil. Kč	22 296	25 997	23 198	26 129	22 887	22 527
z toho pro veřejné zadavatele		11 100	9 950	9 113	12 377	7 465	6 654
STAVEBNÍ POVOLENÍ A OHLÁŠENÍ							
Orientační hodnota staveb celkem	mil. Kč	40 450	17 180	24 087	29 261	28 763	33 252
z toho: budov (bytových a nebytových)		33 610	11 329	12 657	19 223	12 438	10 056
na ochranu životního prostředí		957	927	2 387	4 743	7 359	1 782
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	5 500	2 594	3 563	3 960	4 340	5 271
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty	počet	1 798	1 913	1 829	1 631	1 220	1 197
z toho v rodinných domech		917	988	901	943	829	777
Dokončené byty	počet	1 119	1 153	993	1 087	1 097	1 239
z toho v rodinných domech		486	690	774	832	860	791
Průměrná hodnota 1 m ² obytné plochy dokončeného bytu							
v rodinném domě	Kč	26 784	29 930	29 938	31 400	31 212	32 870
v bytovém domě	Kč	28 621	25 974	23 266	30 754	22 685	27 552
CESTOVNÍ RUCH							
Hromadná ubytovací zařízení k 31. 12.	počet	384	394	391	377	327	380
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	18 652	18 891	19 647	19 243	17 140	19 346
Hosté celkem	osoby	392 388	376 140	366 530	335 939	289 528	336 909
z toho ze zahraničí		167 380	147 566	129 169	104 906	98 001	122 121
Průměrná doba pobytu	dny	4,2	4,3	4,1	3,9	4,0	3,9
z toho hostů ze zahraničí		4,0	4,0	3,8	3,5	3,6	3,7

¹⁾ odhad celkového počtu zaměstnaných podle metodiky ESA95 (Evropský systém účtů 1995)

²⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2010 je vypočten z dat roku 2009, 2010 a 2011)

³⁾ subjekt, který podle statistického zjišťování nebo administrativních zdrojů vykazuje ekonomickou aktivitu

⁴⁾ v roce 2010 semidefinitivní výsledky

⁵⁾ za subjekty s 20 a více zaměstnanci

Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – vývoj životního prostředí

	Měřicí jednotka	2006	2007	2008	2009	2010	2011
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda k 31. 12.	ha	277 117	276 779	276 367	276 138	275 921	275 682
z toho: orná půda		184 428	183 898	183 487	183 046	182 497	181 941
zahrady a ovocné sady		14 982	14 946	14 910	14 909	14 928	14 925
trvalé travní porosty		70 931	71 186	71 223	71 428	71 835	72 233
Nezemědělská půda k 31. 12.	ha	256 337	256 671	257 087	257 314	257 535	257 767
z toho: lesní pozemky		159 108	159 719	160 207	160 670	161 019	161 782
zastavěné plochy a nádvoří		9 146	9 152	9 241	9 269	9 369	9 350
EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ (MZe)							
Ekologičtí zemědělci	počet	78	96	127	173	214	242
Výměra půdy v ekologickém zemědělství	ha	27 104	29 533	30 304	32 969	36 279	40 662
Výměra půdy v přechodném období	ha	3 464	4 622	7 521	8 465	7 109	5 157
Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy	%	11,0	12,3	13,7	15,0	15,7	16,6
VODOVODY A KANALIZACE							
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	98,3	97,3	87,5	85,0	83,2	81,7
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	81,9	82,5	81,5	81,4	81,5	82,5
z toho na kanalizaci s koncovou ČOV		77,8	78,3	77,6	77,5	77,6	78,9
Podíl čištěných odpadních vod	%	92,0	97,3	94,1	93,9	99,7	98,6
OVZDUŠÍ							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1-4) ¹⁾	t/km ²	1,03	1,08	0,97	0,93	0,96	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,47	0,50	0,39	0,35	0,38	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,34	0,34	0,32	0,34	0,33	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1-4)	t/km ²	13,43	14,27	11,20	11,69	10,87	.
z toho velké stacionární zdroje (REZZO 1)		13,01	13,89	10,80	11,29	10,43	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1-4)	t/km ²	13,19	13,10	11,91	11,77	10,77	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		11,62	11,51	10,37	10,27	9,43	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,41	1,43	1,42	1,38	1,21	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1-4)	t/km ²	5,19	5,46	4,91	4,80	4,63	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		1,40	1,70	1,34	1,40	1,58	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		2,72	2,75	2,51	2,38	1,85	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	2 011	1 844	1 894	2 464	1 737	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	319	300	343	335	307	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	8,6	8,9	13,1	10,3	13,5	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	27,3	26,6	44,9	34,3	41,3	.
Nakládání s odpady celkem	tis. t	2 425	2 647	2 048	2 596	2 636	.
z toho nebezpečné odpady	%	9,7	5,3	4,7	6,2	10,5	.
Podíl využitých odpadů	%	17,4	35,6	23,3	23,8	22,7	.
z toho recyklovaných (vč. regenerace)		6,4	23,7	9,4	10,0	9,7	.
Podíl odstraněných odpadů	%	30,9	17,0	16,3	22,6	25,6	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	2 270	2 760	1 845	1 814	2 555	.
Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	2 195 048	2 516 880	1 525 248	1 177 807	1 306 220	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	36,7	34,8	22,6	18,8	22,2	.
nakládání s odpadními vodami	%	11,1	18,9	13,9	14,8	14,2	.
nakládání s odpady	%	10,9	18,9	14,7	16,1	17,0	.
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	2 940 185	6 567 781	6 890 125	5 785 866	8 482 127	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	19,2	9,9	8,9	10,1	7,8	.
nakládání s odpadními vodami	%	20,4	9,8	10,5	12,8	9,9	.
nakládání s odpady	%	41,8	72,5	71,0	66,6	69,4	.

¹⁾ od roku 2007 včetně emisí z chovů hospodářských zvířat, od roku 2008 navíc včetně emisí ze stavebních činností

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Ústeckého kraje

	Rok, roční průměr	Kraj celkem	v tom okresy						
			Děčín	Chomu- tov	Lito- měřice	Louny	Most	Teplice	Ústí nad Labem
Obyvatelstvo k 31. 12.	2006	823 265	134 576	125 040	113 443	86 134	116 832	127 980	119 260
	2011 ¹⁾	828 026	132 718	125 758	119 250	86 782	114 795	128 464	120 259
z toho cizinci (bez azylantů) (%)	2006	3,2	3,1	2,9	4,7	1,7	2,4	3,4	3,7
	2011	3,7	3,3	4,3	3,1	2,3	3,6	4,5	4,3
Přírůstek na 1 000 obyvatel:									
přirozenou měnou	2006-08	1,0	0,8	1,8	0,7	0,5	0,6	0,2	2,1
	2009-11	0,4	0,6	0,8	0,3	0,4	-0,4	-0,4	1,3
stěhováním	2006-08	4,2	3,2	1,2	9,1	4,4	0,7	6,3	4,5
	2009-11	-0,5	-2,3	1,0	-0,7	1,1	-1,2	0,0	-0,8
Podíl obyvatel k 31. 12. ve věku (%):									
0-14 let	2006	15,5	15,6	15,5	15,1	15,4	15,4	15,6	15,7
	2011 ¹⁾	15,5	15,8	15,3	15,2	15,6	15,0	15,5	15,8
15-64 let	2006	71,7	71,7	73,0	70,5	71,4	72,1	71,4	71,5
	2011 ¹⁾	69,7	69,1	71,3	69,1	69,7	70,2	69,4	69,1
65 a více let	2006	12,8	12,7	11,5	14,3	13,2	12,5	13,0	12,8
	2011 ¹⁾	14,8	15,1	13,4	15,8	14,7	14,7	15,1	15,0
Průměrný věk k 31. 12.	2006	39,2	39,3	38,4	40,2	39,3	39,0	39,4	39,2
	2011 ¹⁾	40,4	40,5	39,7	40,9	40,3	40,4	40,5	40,3
Index stáří (%) (65 a více let / 0-14 let)	2006	83,0	81,5	74,1	94,5	85,4	81,6	83,6	82,1
	2011 ¹⁾	96,0	95,9	87,5	104,0	93,8	97,9	97,7	95,1
Index ekonomického zatížení (%) (0-14 let + 65 a více let / 15-64 let)	2006	39,5	39,5	37,0	41,8	40,1	38,7	40,0	39,9
	2011 ¹⁾	43,5	44,7	40,3	44,8	43,5	42,4	44,0	44,6
Uchazeči o zaměstnání celkem k 31. 12.	2006	63 652	9 846	9 124	6 840	6 571	13 007	9 702	8 562
	2011	58 087	9 486	9 029	6 523	6 044	9 402	8 514	9 089
z toho:									
ženy	2006	33 164	4 978	4 724	3 602	3 351	6 871	5 356	4 282
	2011	28 965	4 691	4 688	3 279	2 872	4 855	4 357	4 223
absolventi škol a mladiství	2006	4 027	649	534	448	417	764	634	581
	2011	3 360	576	504	395	392	509	472	512
osoby se zdravotním postižením	2006	8 619	1 339	1 073	1 211	1 062	1 311	1 382	1 241
	2011	7 188	1 262	1 037	979	788	988	1 179	955
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2006	13 323	2 340	1 715	2 139	1 765	1 678	1 830	1 856
	2011	11 179	1 866	1 696	1 662	1 383	1 556	1 475	1 541
dosažitelní	2006	60 245	9 422	8 534	6 465	6 176	12 454	9 195	7 999
	2011	56 550	9 200	8 919	6 384	5 691	9 285	8 154	8 917
Podíl uchazečů o zaměstnání z celkového počtu uchazečů k 31. 12. (%):									
ve věku 50 a více let	2006	23,9	26,2	24,0	29,1	26,6	20,7	20,9	23,1
	2011	23,7	23,2	24,5	26,2	24,5	22,9	22,5	23,1
evidovaných 12 a více měsíců	2006	50,8	46,7	53,7	39,0	46,2	63,2	50,1	47,2
	2011	42,9	43,8	42,4	36,1	39,6	46,1	42,9	46,0
Míra registrované nezaměstnanosti k 31. 12. (%)	2006	13,8	12,9	12,3	10,6	12,1	19,5	15,7	13,3
	2011	12,9	13,9	13,2	10,1	12,3	15,6	12,3	13,1
v tom: muži	2006	11,7	11,3	10,7	8,8	10,3	16,2	12,7	11,4
	2011	11,3	11,9	11,0	8,9	11,6	13,1	10,3	12,2
ženy	2006	16,6	15,0	14,2	12,9	14,6	23,9	19,6	16,1
	2011	15,2	16,8	16,1	11,8	13,3	18,9	15,0	14,4
Dlouhodobá nezaměstnanost k 31. 12. (%) ²⁾	2006	7,4	6,3	7,0	4,4	5,9	12,9	8,3	6,7
	2011	5,7	6,3	5,7	3,7	5,2	7,3	5,5	6,1

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Ústeckého kraje

dokončení

	Rok, roční průměr	Kraj celkem	v tom okresy						
			Děčín	Chomu- tov	Lito- měřice	Louny	Most	Teplice	Ústí nad Labem
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem - stav v prosinci (%) ³⁾	2006	22,3	20,9	24,3	12,8	23,8	27,1	26,1	21,2
	2011	30,7	32,3	33,3	20,2	32,9	35,8	31,5	29,3
v tom: muži	2006	20,9	20,1	22,9	13,6	24,1	23,9	22,3	20,3
	2011	29,9	32,5	32,1	21,3	33,8	32,6	28,2	29,9
ženy	2006	23,3	21,5	25,4	12,2	23,6	29,7	28,9	21,9
	2011	31,3	32,0	34,4	19,2	32,2	38,4	34,3	28,8
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel	2006	39,9	32,9	46,2	33,8	29,5	43,8	44,6	45,3
	2011	36,6	34,9	42,2	32,0	27,8	35,4	39,7	41,0
z toho násilné a mravnostní	2006	2,9	2,2	3,3	3,0	2,4	4,3	3,1	2,2
	2011	2,7	2,3	3,0	2,5	2,0	2,8	3,2	2,7
Soukromí podnikatelé (živnostníci) - počet vzniklých na 1 000 obyvatel	2006-08	5,3	5,0	5,6	5,5	4,9	5,1	5,3	5,3
	2009-11	5,9	5,9	6,1	6,2	5,8	5,7	5,5	6,0
Podíl zaměstnaných cizinců na pracovní síle k 31. 12. (%)	2006	2,5	2,4	2,7	2,7	1,3	1,9	3,0	3,2
	2011	3,3	2,7	3,3	3,6	2,4	3,0	4,2	3,7
Stavební práce dle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč) ⁴⁾	2006-08	28,8	12,1	30,1	20,7	19,3	30,9	26,2	61,6
	2009-11	28,6	16,2	32,3	25,3	35,1	24,8	35,1	33,9
Počet bytů na 1 000 obyvatel:									
zahájených	2006-08	6,7	6,5	8,0	6,3	9,9	3,2	6,1	7,5
	2009-11	4,9	4,0	5,9	5,0	5,7	3,1	5,8	4,6
dokončených	2006-08	3,9	4,6	3,6	5,1	3,2	1,7	3,5	5,7
	2009-11	4,1	3,7	3,7	5,7	5,6	2,6	4,0	3,9
Hromadná ubytovací zařízení:									
lůžka	2006	18 652	5 698	3 644	2 337	1 243	1 103	2 992	1 635
	2011	19 346	5 579	3 573	3 009	1 218	1 015	3 435	1 517
lůžka na 1 000 obyvatel	2006	22,7	42,5	29,1	20,5	14,4	9,4	23,4	13,7
	2011	23,3	42,0	28,4	25,2	14,1	8,8	26,7	12,6
Podíl na celkové výměře k 31. 12. (%):									
orné půdy	2006	34,6	12,1	24,7	58,3	60,1	20,2	17,6	12,9
	2011	34,1	11,1	24,3	58,1	59,5	20,1	17,4	12,4
zastavěných ploch, nádvorí a dopravních ploch	2006	5,5	5,1	4,6	5,7	4,8	6,2	6,5	7,3
	2011	5,6	5,1	4,8	5,8	5,0	6,2	6,5	7,6
Měrné emise (t/km ²) (REZZO 1-3):									
tuhých znečišťujících látek	2006	0,7	0,4	1,3	0,4	0,5	0,8	1,2	0,6
	2010	0,6	0,4	0,9	0,4	0,6	0,9	0,9	0,3
oxidu siřičitého	2006	13,4	1,0	27,7	2,9	7,9	33,8	20,5	18,6
	2010	10,9	1,1	20,5	2,9	7,1	28,8	23,3	6,3
oxidů dusíku	2006	11,8	0,5	28,9	2,6	13,3	17,1	15,5	6,4
	2010	9,6	0,4	19,7	2,5	12,5	15,7	14,2	4,3
oxidu uhelnatého	2006	2,5	1,9	1,9	2,9	2,4	4,1	2,5	2,2
	2010	2,8	2,1	2,7	3,6	2,7	3,7	2,1	2,5

¹⁾ promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

²⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na pracovní síle

³⁾ údaje za příjemce tzv. "sólo" důchodů - bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁴⁾ za subjekty s 20 a více zaměstnanci